

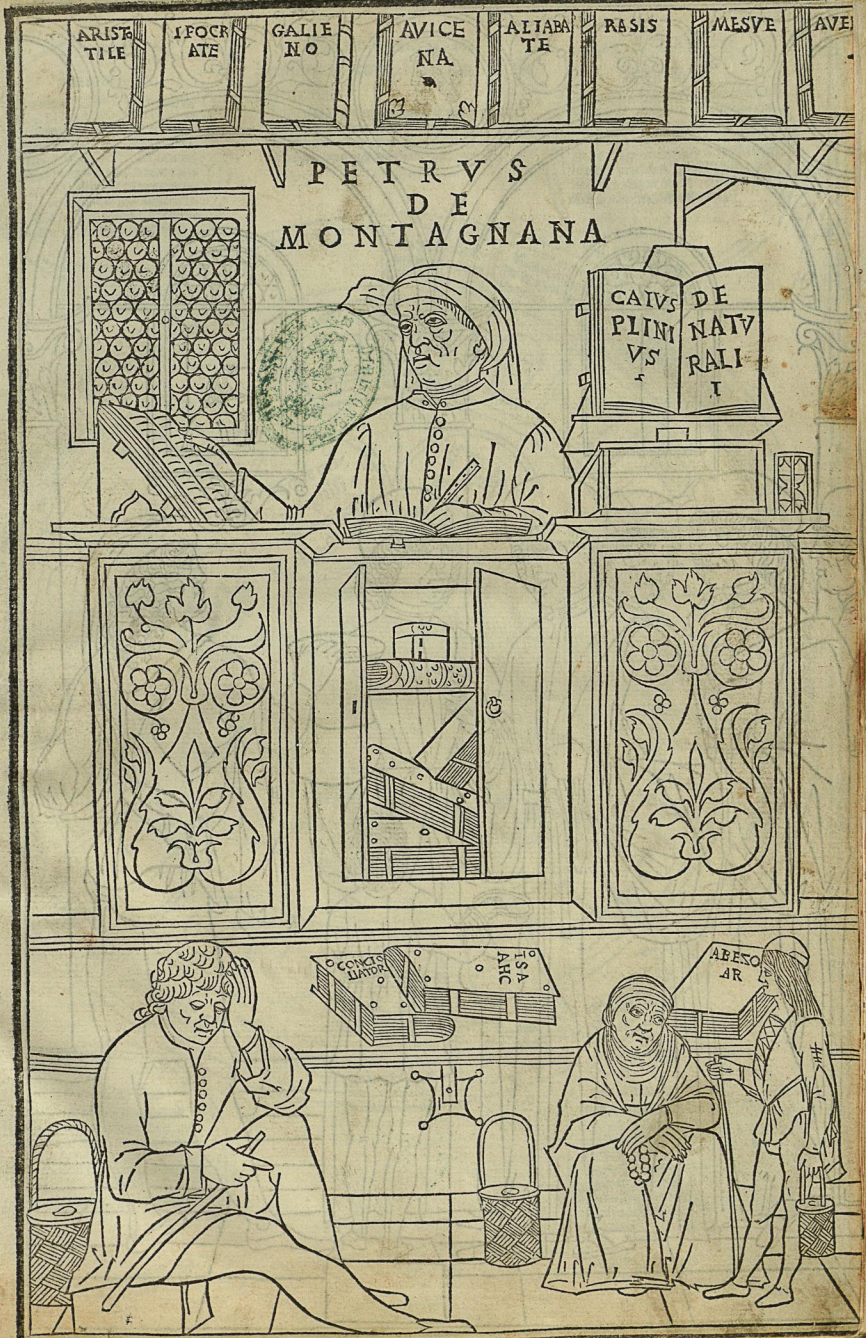
*G
II
12

~~G III 22~~

(già 1. H. III 6 m 1)

H. 79007

Calza L

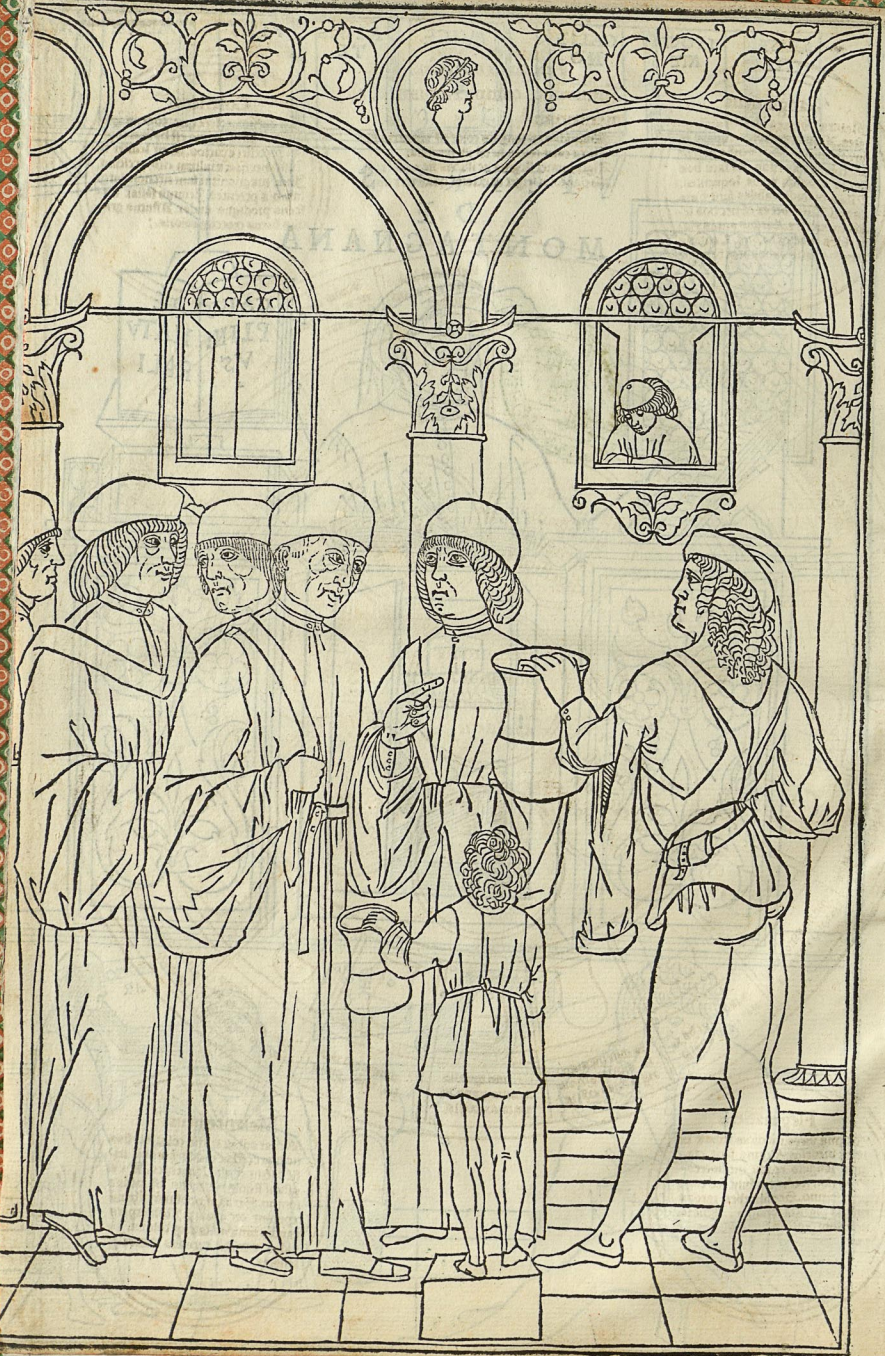

PETRVS
DE
MONTAGNANA

CAIVS DE NATV
PLINI VS RALI
I

CONCILIAR

ABESORAR

Sanguineus

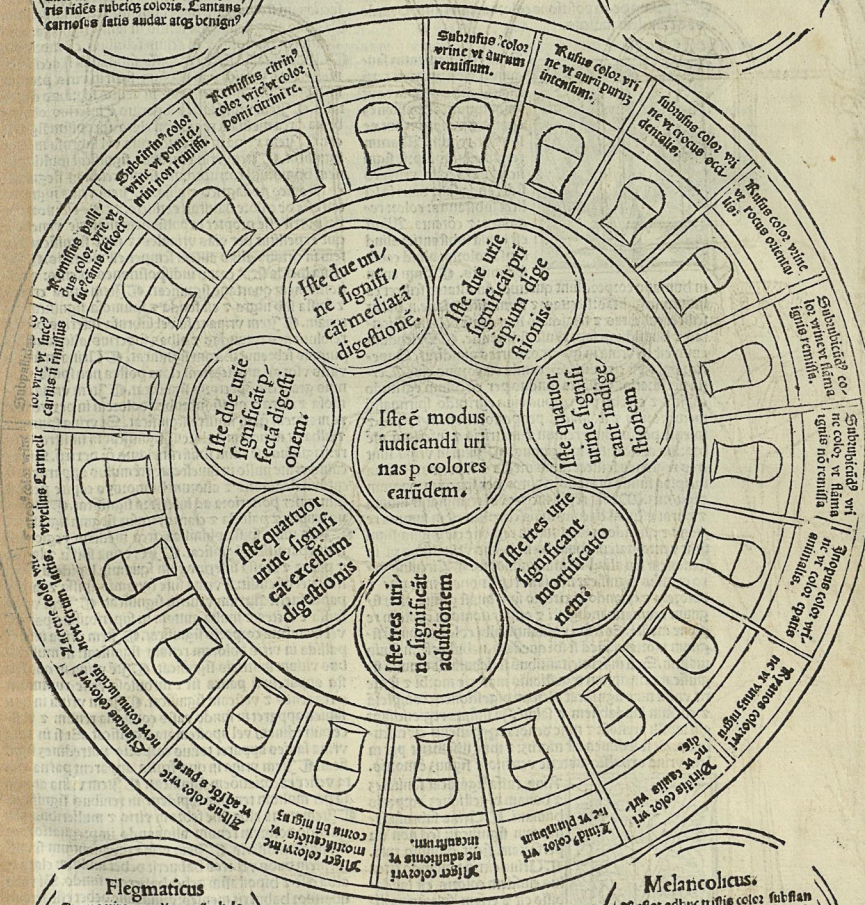
Natura pinguis illi sunt, atq; iocundos. Mox rosas cupiunt, aut dicit frequenter. Hoc ven? e bacch? delectat iocula risus. Et facit hos plures & dulcia verba loquentes. Tibus la stultis abiles sunt & magis apert. Qualibet ex ca nec hos leuiter mouet ira. Argus amat plures rida rubetq; coloris. Lantana carnosus sanio andar atq; benign?

Fasciculus medicine: Similitudo complexionum & elementorum!

Humidus est sanguis color est vis acris illi. Sicca calet col: ra sic est illi similitudo. Alget bumct flegma ac illi vis sic aquosa. Melancolia friget ac criccat quasi terram.

Colericus

Est humor colere que conuenit ipe rucosa. Hoc genus est bouum capi: sunt necron maliam cito crescant. Inde magnanimiti sunt necron largi iunni a peccentes. Si futus saliar tra: scris prodigis andar. Astutus gra: clis sicus croccis coloris.

Flegmaticus

Flegma vires modicas tribuit la: talq; bicucis. Flegma facit pin: gues sanguis redat medicos. Dia non studio tradunt sed cor: peza somno. Sensus ebes tardus motus pigricia somnus. Sic so nolentus piger in spumante mal: tus.

Melancolicus

Est at adu: ac n: stis color sub stan: tic nigre. Quere dicitur p: arcos iri: fice semper alta loquentes. Si vi: gilant studio nec mens est redita somno. Seruant ppositum sibi nil repugant ore gratis. Non expe: fraude simulus lucetq; coloris. Si: uidus & tristis cupidus depre: g: tenacus.

Concipit fasciculus medicine compositus per excellētissimum artium ac medicine doctorum dominus Joānem de Keilban Alamannu tractans de anothomia z diversis infirmitatibus: z corporis humani: cui antecurrunt multi alij tractatus per diversos excellētissimos doctores cōpositi. Tunc anothomia Wūdini.

Et primo de expositione colorum in yrinis: Deinde de eorundem iudicijs.

Vrina est colamentus sanguinis z est ovarum rerū significatiua: proprie aut enim significat passiones epatis z venarum aut vesice aut renam. Aliarum rerū est improprie significatiua. Sed in yrina cōsideranda sunt diversae scilicet substantiae: color: regiones: z cōtenta. Aliud est causa substantie: aliud causa coloris: aliud causa sediminis. **C**um enim

in humano corpore sunt quatuor qualitates scilicet caliditas: frigiditas: siccitas: z humiditas. Dne. n. harū scilicet caliditas z frigiditas sunt cause coloris. Siccitas z humiditas sunt cause substantie. **S**ciendum enim est qd yrina in quatuor partes dividitur. Superior: pars est circularis. Secunda est corpus eius. Tertia perforatio: Quarta fundus per circulum egritudo capitis z cerebri per corpus eius egritudo spiritalium membrorum z stomachi per perforationem epatis z splenis per fundum renium z matricis z inferiorū membrorum accidentia iudicamus. **I**tem in yrina sunt tres regiones scilicet infima media z suprema. Infima incipit a fundo vrinialis z durat per spacium duorum digitorū. Media regio incipit vbi terminatur infima z durat vsqz ad circulum: quia circulus est in summa regione z quando in ista summa regione est spuma: significat ventositatem ebullientem in vīs vrinialibus vbi in statione seu aliud vicium pulmonis. **C**irculus vero grossus significat nimiam repletionem in capite z dolorem z quando in circulo sunt quasi grana alba signum reumatis indigesti z oppilationis in epate in regione media. Et si fila volitantia albi coloris: tunc est signum mortale. Sed si ibi quedam nebula est in sanis malum. Sed in feblicitantibus si nebula sit diuisa significat principium digestionis materie morbi z si fuerit vnita tunc significat plenam digestionem completā z cursum laudabilem z salutē. In infima regione sunt alij lapilli arenosi: z tunc denotat qd patiens est calculosus. Et si sedimen est nigrus: z tunc nisi fuerit per ta lem vrinā expulsiō materie venenose signus ē mortis.

Vrina ruffa significat sanitates z bonam digestionem corporis humani. **C**irca subrufa sanitatem significat: sed non ita perfectam sicut omnino rufa. **C**irca citrina quando circulus eiusdem coloris est laudabilis est z etiam subcitrina licet non ita perfecte sicut omnino citrina. **C**irca rubra sicut rosa effimeram febrem significat: z si continue mingatur significat febrem quotidianam. **C**irca sicut sanguis in vitro significat fe-

brum ex nimio sanguine: z tunc statim debet fieri munitio nisi fuerit luta in medio geminorum. **C**irca viridia quando mingitur post rubeam significat adustionem z est mortalis. **C**irca rubea claritate remota omnino declinationem morbi significat. **C**irca rubea permixta aliquantulum nigredini vicia epatis z calefactionem significat. **C**irca pallida significat defecionem stomachi z impedimentū secundē digōnis. **C**irca alba sicut aqua fontis in sanis significat crudelitatem humorū z in acutis febribus est mortalis.

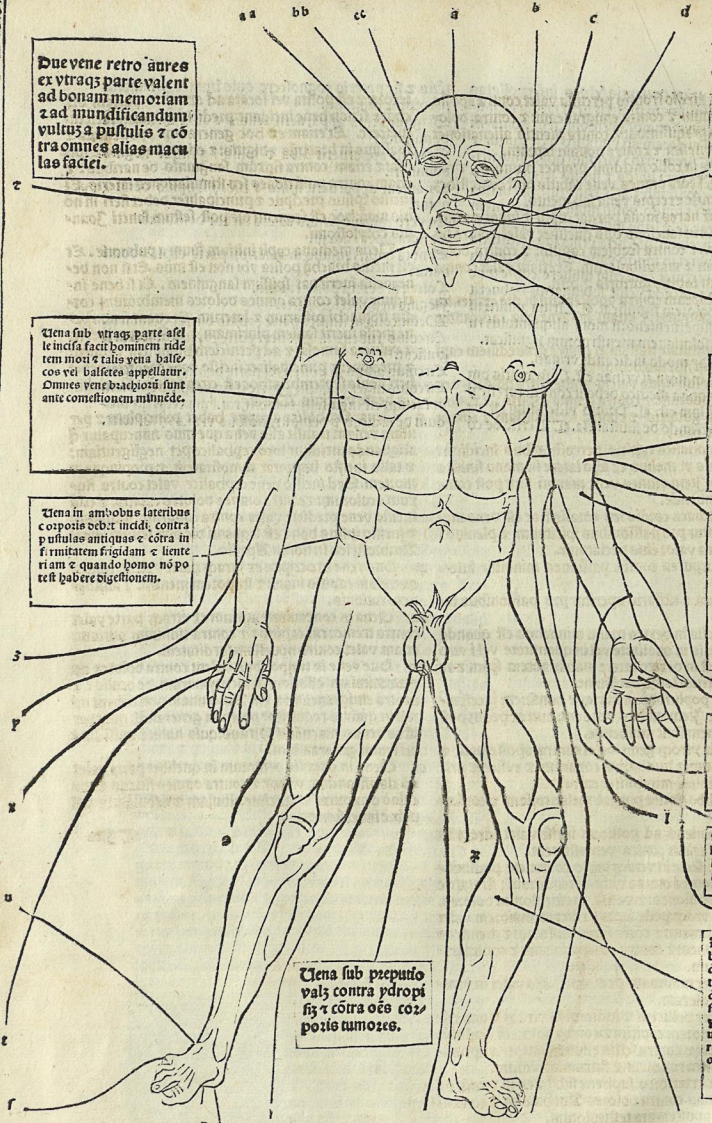
Circa autem lactea pusilla substantia si accidit in mulieribus non ita periculosam sicut in viris propter in dispositiones matricis tunc in acutis febribus ē mortalis. **C**irca vrinā lactea superius z inferius obnubata circa mediam regionem clara idrōpsim significat. **C**irca vrinā in idrōpsico rufa vel subrufa moroz significat. **C**irca vrinā caropis significat multitudine humorū corruptiorum sicut accidit in flegmatico idrōpsico podagrico z alijs. **C**irca vrinā nigra potest esse de calore naturali extincto: z tunc est mortalis vel potest esse propter expulsiōnem materie venenose que expellitur per vias vriniales: tunc significat salutem in qrtana. alio autem semper est mortalis. **C**irca vrinā lucida sicut cornu in dispositione splenis: z dispositionem quartane significat. **C**irca vrinā crocea z spissa sub nigra z est fetida z spumosa significat ptericam. **C**irca vrinā rufa vel subrufa inferius habens resolutiones rotundas z albas superius aliquantulus pinguis febrem eblicam significat. **C**irca in fundo vasis vsqz ad medietatem clara postea non spissa z tenuis granedine peccozio significat. **C**irca vrinā spumosa z clara z quasi subrubea dolorem in dextro latere maiorem qm in sinistro significat. Si vrinā spumosa z alba sit maiorem dolorem significat in sinistro latere: frigidus est enim sinistrum latūs qd dextrū. Si circulus vrine nullo in quiescente tremulus apparuerit d cursum flegmatici z aliorum humorū a capite per cololum z per posteriora ad inferiora significat. **C**irca vrinā tenuis z pallida z clara acetosus flegma significat. **C**irca vrinā spissa plumbea circa mediam regionem nigra paralysim significat. **C**irca vrinā spissa z lactea z pauca z crassa inferius cum squamis lapidem significat vel ostendit: si vrinā sine squamis spissa z lactea pauca fuerit fluxum ventris significat. **C**irca vrinā spissa z lactea z multa guttam in superioribus partibus vel membris corporis significat. **C**irca vrinā inferius pallida in vris dolorem renium significat: in mulieribus vitium matricis significat. **C**irca vrinā in qua frusta apparent si pauca sit z turbulosa vena rupturam circa renes z vesicam significat. **C**irca vrinā in qua sanies apparet in fundo vasis contingit renium z vesice putredinem vel apostemata significat. Et si in tota vrinā sanies apparet totius corporis putredines significat. **C**irca vrinā in qua frusta apparent parua z lata vesice excoziatiōem significat. **C**irca vrinā atomosa per multum tempus lapidem in renibus significat. **C**irca vrinā alba sine febre in vris z mulieribus aliquando dolorem renium aliquando impregnationem significat mulieris. **C**irca vrinā pregnantium si vniu mensē duos vel tres habuerit debet multum clara z alba esse z hipostasim debet habere in fundo. Si vero quattuor habuerit menses: vrinā tunc debet esse serena (z hipostasim alba z grossa in fundo.

Solet imago in vase vrinialis tanqz in speculo apparere si vrinā sit mulieris conceptionem factam significat. Et si imago iudican-

tiō apparuerit in yrina patientis febdes interpolatas vel epaticam egritudinem proclitatem morbi significat. **C**irca vrinā spumosa ventositatem stomachi in mulieribus vel ardorem ventositatem stomachi sicut mingitur ab vmbilico vsqz guttur z sitim significat. **C**irca vrinā virgineus quasi subcitrina debet esse: vnde vrinā lucida z nimis serena virginitatem declarat esse constans. **C**irca vrinā turbida in qua semen apparuerit in fundo vasis mulierem facientem cum viro significat. **C**irca vrinā mulieris densa eam esse corruptam tunc declarat: predicta vrinā saltes turbida in qua semen apparet in fundo vasis. Si vero vrinā talis fuerit in viro receter eum cum muliere coisse tunc declarat. Si vrinā turbida velut subingarius habuerit vulue mulieribus dolorem significat. **C**irca vrinā multū nigra mulieribus superueniens: si mora aliquantulus ru borem habuerit solutionem menstruorum significat.

De modo iudicandi vrinarū. **C**irca vrinā vnde indicandi vrinarū est. Consideratio omnibus que a medico debent considerari sic procedendum est. **C**irca primo videndum est de coloribus. **C**irca secundo de substantia. **C**irca tertio de cō-

tentis z sic poteris cognoscere quis humor dominatur in corpore humano. **S**i igitur vrinā apparuerit tenuis z alba melancholia dominatur. **S**i vero apparuerit alba z spissa significat flegma dominari. **S**i autem apparuerit spissa z rubra sanguis dominatur. **S**i vero rubra z tenuis colera dicitur dominari. **E**t nota super eadem. **E**t nota quod sanguis in anteriori parte capitis dominatur. **C**irca colera in dextra parte capitis. **S**i flegma in dextra parte capitis. **S**i flegma in posteriori parte. **M**elancholia in sinistra parte capitis dicitur dominari. **C**irca vrinā rubens in anteriori parte capitis dolorem significat. **C**irca vrinā albus in posteriori parte dolorem significat. **C**irca vrinā niger in sinistra parte ipsius capitis dolorem vbi factum est manifeste demonstrat. **S**i predictus modum de iudicijs z demonstratiōibus vrinarū sufficiat.

Due vene retro aures ex vtraqz parte valent ad bonam memoriam z ad mundificandum vultuz a pustulis z cōtra omnes alias maculas faciei.

Vena sub mento valet contra dolorem maxillarum z contra puritum z fetorem maxuz z dolores faciei z contra dolores z pustulas pecciosas.

Vena sub vtraqz parte afele incisa facit hominem ridem motu z calis vna balizcos vel balizcos appellatur. Omnes vene baciōnis sunt ante comestione mltitūde.

Vena in ambobus lateribus corporis debet incidī contra pustulas antiquas z cōtra infirmitatem frigidam z lenticillam z quando homo nō potest habere digestione.

Vena trāsnea a sinistro e coruo mō in ambobus baciōis debet incidī contra dolores pecciosos z pulmonis. Et si hō ipse valet etis hōi qd grauer anstidm vtraqz z spiramta graua habetibus.

Vena basilica z epatica solet aperiri p passione epatiz z splenis aut pfectus edecur circa manū sinistram.

Vena pulsatile incisa icardiaca passio est sum profert.

Et si post sub rene valet apocantibus cōtra febri podagre z ventoz hie z pleurisi.

Due vene de corpore z due baciōis z vnaquos in vtraqz pede valet cōtra dolores oculo z tibiarum z cruris vtraqz pedis aut si irritas enes z vna sic arterica podagra iocica ydropis valet etiā contra notuoz contractiones z tumorem et mensuroum p purgatiōem.

Vena sub preputio valet contra ydropis z cōtra oēs corporeis tumores.

Due vene interiores sub talis in vtraqz pede valet cōtra arina z calculi z valent mulieri b post partuz nō bene purgatio valet et illic q nō sūt bñ dī sposte ad recipiēdū semen z etiā mltis qm sūt bñ.

Vena in vtraqz pede supra pedicā maiores valet cōtra obalinas et pira faciei pustulas et mēstruoz retentiones et cōtra cōceptionem et pira pustulas crurium.

Due vene inferiores intra preputium valent tunc facionibus testiculorum et doloz renuz z siccitatis et vitio.

Vena supra preputio valet contra tumores z in flationes testiculorum et cōtra omnia vicia velle ex arena calculo et cōtra alia mala.

Due saluatale in dexera parte corporis valent contra pira z tumores. Et si saluatale mlti pira dona minuta. Et vaturalim tollit de corde doloz purgat epas splenem p pira pecciosia vocem.

- a Vena in medio frontis percussa valet contra apostemata oculoium z contra emigraneam: z contra dolores capitis grauisimos: z contra mentis alienationē: z contra frenesim z contra nouam lepram.
- b Due vene in collo incidunt propter humores z reuma capitis. Nota omnes vene capitis post comestiones sunt minuende excepta vena sub mento.
- c Vena in nares incisa purgat caput z iuuat auditū.
- d Due vene in faucibus oris quelibet valet contra pustulas faciei: z contra scabiem capitis: z contra dolorem dentium z mandibularum. Et etiam valet contra grauedinem capitis z oris.
- e Vena labiozum contra apostemata in ore existentia z etiam in gingiuis z etiam in carne qua radicantur dentes.
- f Vena summitate nasi valet contra grauedinem capitis: z nimium fluxum oculoium.
- g Due vene sub lingua valent ambe cōtra dolores dentium z gingiuarum: z contra reuma capitis: z contra apostemata gutturis: z contra squinantiam z contra omnia vicia oris.
- h Vena cephalica capitis percussio inciditur: ipse capitis vt melius et alio latere in manu sinistra in principio. Item omnes vene manū sunt post comestione minuende.
- i Vena cordiaca cordis seu coralis hoc est vena mediana inciditur pro passioibus spirituum z plenius in manu sinistra valet eius ocularum.
- k Vena purpurea contra passiones minuitur interiorum.
- l Vena illiaca z titularis aperitur pro passioibus inferiorum.
- m Saluatale in dexera manu minuenda est quando peccat sanguis in qualitate vel in quantitate vel i vtroqz: epas est in dextro latere matris autem splen z renes ad sinistram latus declinant.
- n Vena in poplitibus incisa facit hominem incessanter incedere. Item omnes vene crurium ac pedus post comestione sunt minuende.
- o Vena sub vtraqz genu valet contra apostemata z dolores renum z lumborum coxarum z vesice: z arteticas pzeffiones mirabiliter curat.
- p Vena gibbo incisa purgat melancoliam z confortat renes.
- q Vena, veniens ad pollicem incisa valet idropis z inflatis: z etiam contra ventositate.
- r Due vene sece in vtraqz parte coniuncte pudibundia valent contra omnia vicia verendocum: z fragurie z lientier passiones: z vesice z testiculorum dolores.
- s Vena in vtraqz pede supra pedicam maiozem valet contra obtalmiam: z cōtra faciei pustulas: z mensuroum retentiones: z contra conceptionem: z contra pustulas crurium.
- t Vena super minimam pedicam incisa valet in vtraqz pede ad coleram.
- u Vena inter pollicem z indicem in vtraqz manu valet contra dolorem capitis: z contra dolorem oculoium: contra febres: z contra fellie effusionem: pira obtalmiam: z contra ruborem z fluxum oculoium.
- v Due vene exteriores saphene sub tales in vtraqz pede fleuoromia contra dolores Auchaium: z contra flationes z apostemata testiculorum.
- y Vena in vtraqz manu supra minimum digitum valet contra iteritiam: z contra omnia vicia splenis. Et contra frenesim z quacūqz febrem.
- z Vena epatica habet initium a stomacho: z a corda

icore: z est posita vel locata ad extremas partem brachij: z si non bene incidunt predictum locum facit tumescere. Et etiam ex hoc generatur apostemata z spasmus in brachijs z digitis: z etiam stomachi z splenis: z etiam contra fluxum sanguinis de naribus: z etiam contra punctiones seu stimulations lateris. Et incisio ipsius precipue z principaliter debet fieri in notio magis: hoc est sequenti die post festum sancti Joannis chryostomi.

Vena mediana capitis initium suum a pulmone. Et est medio brachij posita vbi non est mus. Et si non bene incisa fuerit dat spissum sanguinem. Et si bene inciditur valet contra omnes dolores membrorum cordis stomachi coxarum z laterum. Et etiam si non bene incisa fuerit saniem plurimam z pessimas mittere: z vulnera famosa: z ad perniciem hominem deducit: z precipue: z principaliter incisio vene predicte debet fieri notis septembris: hoc est circa festum Natiuitatis beate virginis Marie.

Vena Cephalica a capite habet principium z per illam venam transit alia vena que mus nuncupatur q aliquando inciditur loco cephalice per negligentiam: z talis incisio importat tumescitatem z propinquam mortem. Sed incisio vene cephalice valet contra fluxum oculoium: z contra omnes dolores capitis: z etiā incisio vene predicte valet contra caducum morbum: z incisio ipsius bona est sequenti die post festum sancti Ambrosij seu in notis Aprilis.

Due vene in occipite et vtraqz parte valent contra querelam capitis inani: z stuporem mentis: z amissionem rationis.

Vena in concavitate aurium et vtraqz parte valet contra tremorem capitis: z contra tinnitum aurium: etiam valet contra nouellam surditatem.

bb Due vene in timpozibus valent contra dolores aurium: nimiam effusionem lachrymarum de oculis: z contra emigraneam: z fm Auicennam non debent minui in quibus requiritur potentia generandi: quia per istas venas euacuatur spiritus: quia natura missi sunt ad fetum generandum.

cc Vena in angulis oculoium in quelibet parte valet ad clarificandum visum: z contra omnes furus z maculas oculoium z maxime albulam z nebulam z palpebre innerfionem.

¶ Ita

¶ Ista tabula tractat de iudicijs venarum z de minu-
tionibus earundem vna cum cautelis.

In iudicio alia per metatesim: alia per antistasim. z si fit in uetera-
to passio fiat minutio per meta-
tesim. Si vero recens per anti-
stasim. per metatesim debet fieri
ex eadem parte in q̄
est egritudo extrahitur sanguis
per antistasim fit quando ex cō-
traria parte fit minutio seu fleu-
botomia quod est idem. Consi-

Cautela

derandum enim est an materia fuerit furiosa vt in an-
trace per metatesim: tunc debet fieri minutio. Simili-
ter si quis punctus fuerit ab animali venenoso per me-
tatesim minuatur. Sed quia iuuenes humidant cali-
dis humoribus: in horum caliditatem humorum causa
debent flebotomari. Cum igitur sanguis humidet an-
te tertiam z colera inter tertiam z nonam z ipsi iuue-
nes in his horis debent flebotomari. Si enim humi-
des frigidis humoribus z maxime melancholica in ho-
ra melancholicis id est post nonam. preterea vt ait Galie-
nus in regni. Si quis habet stomachum debilem caue
re debet flebotomiam z maxime de venis que sunt
in splenicis brachijs. Et nota q̄ luna non fit in me-
dio geminorum quando minuatur de ipsis uenis im-
plicationis ipsorum brachiorum neqz etiam uenis spa-
tulas uentose debent apponi. Et si sanguis extiterit niger
collatur vsqz sit rubicundus. Si spiritus vsqz sit rubicu-
ndus: z vsqz ad tenuitatem si aquosus vsqz ad grossici-
tatem. Et si sanguis non potest extrahi: clauso enim flebo-
tomie vulnere cum digito postea subito cum maiori im-
petu erit sanguis z sanosus.

¶ Anetela alia.

In flebotomia quantum possit attendi sci-
licet: tempus consuetudo: etas z virtus. in
tempore calidissimo non debet fieri flebo-
tomia: qz humores sunt purioribus: z sic exi-
ret ita cito boni sicut mali. nec in tempore
frigidissimo qz humores sunt compacti in
corpore z difficiles ad eandem z citius erirent bo-
ni qz mali. In noua uer luna non debet fieri flebotom-
ia: quia corpora sunt ab humoribus euacuata s per
flebotomiam magis euacuarentur. Consuetudo debet
attendi. si senex non consueuit flebotomari non mi-
nuatur propter consuetudinem z debilitatem. Etas citi-
us attendenda quoniam ante duodecim annos nul-
lus debet flebotomari neqz senex senio constitutus.
Tamen sunt quidam fortes z vigorosi z tales possunt
magis minui: virtus enim consideratur maxime: fortes
enim minui debent: debiles uero non vnde virtus z etas
magis attenduntur q̄ tempus z consuetudo.

¶ Ista continentur flebotomiatō.

Flebotomiatō ista continentur. pants ferme
natus bene coctus triticus vinum lene quod
stomachum non grauat oua sorbilla pices
apprailes z carnes porcine ouine arctine
pulline. Iuuenes bestiarum parua poma que
tunc reperiantur: caules non comedantur: qz generant
venenum in stomacho neqz caseum nec aliqua que de
eo cocta sunt. Ait namqz Gallienus Hippo. apho. lxxij.
particule quinte. lac dare febicitantibus vel caput do-
lentibus pessimum est: ipsa die somnum vitetur. Nam
per somnum solet quedam parua accensio febrium ac-
cen di z lipthotemia incurritur. i. defectu cordis vel te-

nebrostatem oculoꝝ vt quibusdam extasim pariat.

¶ Quilias flebotomie.

Flebotomia enim mentem sincerat: pebet
memotiam: sensum subtiliat: vocem subri-
piendo clarificat: lumen acuit: auditum tem-
perat: digestionem promouet: stomachum
adiuuat: sanguinem mali expellit: naturā
cofortat. Et cū ipsa malos humores extir-
pat. Et longius vite sanitate amminiftrat. vnde ait
Aui. quarta pmi. cap. xx. in principio. Flebotomia est
vniuersalis euacuatio oium humorū: laborans ex sino
tho. i. ex nimio sanguine vel ex sinothio. i. ex sanguine
putrefacto statim minuat omni tpe cō nifi q̄ luna fue-
rit in medio signo geminorum. Dicitur autem a sino
quod est febris z nocha quod est sanguis. verus.

Abozans effimera contra sinotham in iusta
tam minuat de vena mediana z de vena
cordiaca dextri brachij i estate. sinistri ve-
ro in hyeme. ¶ Effimera enim est febris
que durat per vnum diem vel parus plus
vel parum minus. ¶ Laborans effimera
ex causa calida vel icterio minuat de vena capitis viri
vsqz brachij. ¶ Laborans effimera ex icterio z frigiditate
cauet minutiones. ¶ Laborans ex frenesi minuat
de vena capitis vlt de vena in medio frontis. ¶ La-
bozans effimera ex debilitate minuat cum fetis porci-
nis de naribus suis. ¶ Laborans est mera ex litargia
minuat inter mediū z auriculare. ¶ Laborans ex ig-
nancia minuat de cephalate viri vsqz brachij. ¶ Laborans
effimera ex sephalate minuat de vena veniente ad
auricularem digitur. ¶ Laborans effimera ex pleu-
rethi minuat de vena cordis per metatesim hoc est si pleu-
res sit in sinistro latere fiat minutio i sinistro brachio.
Et si pleuresis in dextro fuerit brachio seu latere tunc
fiat minutio in dextro latere vel brachio. ¶ Laborans
ex quotidiana iterpollata minuat de vena mediana id
est de vena cordis. ¶ Laborans ex quotidiana ex vitro
qz flegmate minuat de vena dextri brachij in estate. si-
nistri vero in hyeme. ¶ Laborans ex flegmate falso coz
puritū fiat scarificatio in tibio. ¶ Laborans ex terita
na minuat de basilica id est de vena epatis dextri brachij
in estate. sinistri autem in hyeme. ¶ Laborans ex quartana
minuat de saluarella sinistre manus inter me-
diū z auricularem. ¶ Laborans ex quacunqz acuta
minuat de basilica vsqz ad quartum diem. ¶ Laborans
ex febre ethica minuat de mediana id est de cordiaca.
¶ Laborans ex hidropisi quacunqz minuat de vena
epatis dextri brachij in estate. sinistri autem in hyeme.
¶ Laborans ex ictericia de basilica viri vsqz brachij in
estate z in hyeme. ¶ Laborans ex melancholica inua-
na z frenesi minuat de vena que est in medio fron-
tis. ¶ Laborans ex epatis calcificatione minuat de
basilica dextri brachij. ¶ Laborans ex vitio sple-
nis minuat de saluarella sinistre manus. ¶ Laborans
ex vitio renum matricis z vesice minuat de sa-
phena interiori id est de vena que est sub lato interiori
viriusqz pedis. ¶ Laborans ex ventositate z in-
flatione incidatur vena que dirigitur ad pollicem viri
vsqz pedis. ¶ Laborans ex partibus inferioribus
minuat de saphena interiori z exteriori pedis. ¶ La-
bozans ex istatica minuat de saphena exteriori pe-
dis partis dolentis. ¶ Laborans ex podagra minuat
de saphena z de basilica interiori z exteriori viri
vsqz pedis.

¶ Remedium.

¶ Contra

¶ Contra inflationem venarum post minutionem. Re-
ceptum ab abintium z ozdem hoc totum cōfundet:
z in patella calida confice ex illis ad modum empla-
stri z liga supra tumorē z sanabitur.

¶ Aliud remedium.

¶ Contra debilitatem venarū cū hō kenerit q̄ est piger z
gravis in toto corpore z plenus doloribus ante z re-
tro in capite suo talis minuat sanguinem de vena epati-
ca q̄ mirabiliter hoc curabit. Super isto dicit Galie-
scus sanies z vlcera magna generant z oriunt si cito
minutio nō occurrit p vena naturales. Et quasi eedē
vene naturales nō recuperant qz sunt debilitate p na-
tura imundā hois sine imitudo qz sunt obstruce san-
guine malo. Itō aperiri debent als destruent: sicut auz
q̄ diti pelis z calidat in igne. Taliter et hō destruit
si hōi minitudo mediāte nō succurrat vel alijs medici-
nis. Itē dicit Hippo. apho. s̄mo q̄ hō nimis languozis
debilitatus p minutionem sanabit z dissoluetur.

¶ Igitur tempus bonum flebotomandi fm
electionem z nō necessitatē quantum ad locū
lune z nō aliarū planetarū quod tamen est
necessariū pro tempore multo bono z lauda-
bili optas scire. Nota s̄mo regulas genera-
les. Prima i tempore nouilij z plenilij
nō valet flebotomia. Et si luna non fuerit in bono si-
gno item incidere membrū cū ferro luna exsistente in si-
gno iudicium respiciendo horrendū est. item luna
exsistente in signo aeris vel ignis plus valet operatio
venę q̄ ipsa exsistente in signo terrenis vel aquaticis.
Quapropter iuuenes vel viri in augmento lune sunt
flebotomandi. senes vero in defectu. versus. Luna ve-
na veteres: iuuenes noua luna requirit. ites tempore ve-
ris z etatis flebotomia fieri debet de parte dextra.
Tempore autem autumnū z hyemis de parte sinistra.
versus. Ter etas dextras autumnū hyemis quoqz fini-
stras. Incidunt venas morbozo sanguine plenas. In fe-
vel iuuenes si sint vene sanguine plene. Omni mense be-
ne conferi inciso vene.

¶ Um igitur quantum ad signum lune tem-
pus minutionis scire voveris tunc predi-
cata videas quando luna fuerit in signo bo-
no z valente pro minutione tunc ipso die
minutio erit bona. Stante illo qz eodes die
nec fit nouilium nec plenilium: z sic
de alijs regulis prout dicitur est obseruatis. Et si potes
aspectum lune ad alios planetas z ascendentia cōser-
uare bonū erit. Nam facti a luna sit in bono signo. sed
forte conuincta vel aspecta aspectu malo a saturno vel
a marte. Et si quidem ex parte signū lune valet aperitio
vene. tamen propter coniunctionem vel aspectum non
valet. Si tamen hoc oia haberi nō possunt: habetur ta-
men luna in signo bono z satis ad presens erit: pro tpe
electionis: z ite sunt regule astronomicales.

¶ Medicinales vero sunt alie multum necessarie que
alibi videri debent: obseruentur tamen iste. Primo q̄
aer silius diet fit clarus temperatus: non multum frigi-
dus: aut calidus: non turbidus: aut pluuosus: aut cor-
ruptus. versus. Jan. feb. apil. may. nouen. sep. atqz de-
cember. versus. Dies minue venam lunam dum videtur
aptam. In his festis cōmunitur celebrat flebotomia.
¶ Item alijs versus. Martini Blasii Philippi Bartho-
lomei. Metris precidunt vt longo tempore viuant. In
his metris continentur festa circa que festa proprie cō-
tingit fieri cōiter flebotomia. ¶ Non q̄ semper valeat i-
llis fieri sed prope illa festa.

¶ De iudicio cruoꝝ.

¶ De iudicio cruoꝝ de vena amissa. Prio-
si est spiritus male te hys cruce pectus. Si fla-
uene male cruce splen. Si glaucus male ba-
bene circa iecur. Si at durus z niger nimis
timulisti. Si est rufus habes nigrū circuitū est cā debili-
tatis capitis. Si aut est rufus niger durus z coagulatus
time paralysim. Si aut est niger z aquosus nimis
time febres q̄rtanas. Quā eni est aq̄ icterius z aq̄ sup̄
tic hidropis. Cū aut est cruoz valde rufus z pax aq̄
habes lupinus bilare vultu facit: z est signus sanitate.
Cruoꝝ notā quibus cernes experientia.
Sanguinis emissi de vena ordine tali.

Si cruoz est albus hominis quasi spuma reperitur.
Tuffim designat: pulmōni dolorē paratur.
Et si ceruleus sanguis fuerit specularis.
Est de ferro: emne dolor in icetoz.
Sanguis preterea z nare videtur in vnda.
Physicus hunc hominem pati dicit lapidē.
Si siccus sanguis fuerit variqz coloris.
Et vel columbi tibi rubescit.
Talem paralysim verat vbiqz fatis.
Si sanguis pure pelles diuoluit esse.
Inter cutanea pelles ite tunc dominatur.
Si nantant globuli tunc sunt vulnera causam.
Si rufus pulcher sit z vnda parumper.
Est talis sanus non tibi fit tūc dubius.

¶ Debet aut minutio sibi caue maxie in fmis tribus
diebus a supfluo cibo z poma aut forti creticio. i. labo-
re z supfluo sono maxie in p̄ta aut forti creticio. z sollici-
tudine: hec eni sanguine corripit z in venis melanc-
olica puritū. Quartoz die vel quinto postqz genitus solida-
tū fuerit: balnei irare. z ipate ibidē manere inuatiuz
est: fiat aut ipso die exsistente in balneo moderata z fia-
nis fricatio circa cozpus: extens aut a balneo cauet si
bi a frigore: imo os inuolutus sudario z sufficientibus
operimentis velutius maneat in domo teporati aeris.

¶ Versus.

Prima dies vene gaudet moderamine cene.
Alterā leta die: tertius uerocis.
Postqz dies quartus virtutes extermiat actus.
Dincqz dies quintus virtutes colliget intactus.
Balnea sexta petis: sed septima vult spaciari.
Percepit octaua ludere cum domina cara.
¶ Sequitur de .xxj. signis sodiati: z primo de ariete.
¶ Luna exsistente in ariete bonū est sanguine minuire d
brachijs. balnei irare. scribere incipere. Fenti falcare.
Ad mercadū ire. fozam cernere in cedere. Et oia que
ctiqz igne sūt boni: et opari: malu est medicari. Tur-
rim z castri vel domū edificare incipere: nō est bonū san-
guinē d manibus minuire nec vtolas ponere debes.
Laurus.

¶ Luna exsistente in tauro bonū est sanguine minuire:
hortos facere: seminare vineas. z arbores plātare. Nā cito
crescit z multū durabit: bonū est mansios edificare:
vicos buerere: z oia lignea opari: perbonum est
terras emere sicut agros: z hmo: z arare incipere: ma-
lum est medicare colli: oculos: guttur: z vngulas.
Semin.

¶ Luna exsistente in geminibus bonū est icipere ea que
p̄nt ad duo. s̄ ad m̄mōntū: ad societate: de amicitia
tractare: bonū stabilitate facere. Incipere plātare. Ire an-
iudices: malu est medicare i hūris: capulis: brachijs:
vlnis: z manibus: seu vngues d manibus icidere. Ites
icipere minuire de brachijs: bonū tū potiones sumere.
Lancer.

¶ Luna

C Luna existente in cancro boni est sanguine minuire
 z medicina sumere: z facere ea que cu aqua sunt vt sit
 molendina: pscine: z aequeductus: intrare nauiter acci-
 perenoua domi intrare: z murare d vna domo in alia:
 z vroz: ducere: z bestias minatas emere: vt porcos:
 oues: capras: z cōsimilia. Malū est medicari pectus:
 pulmonem: z splenem: z domum edificare.

C Luna existente in leone boni est icipere ea que cum
 igne sunt: fundare castra: domū intrare: log porcellati-
 bus seu pncipibus: sūmare mīmonū. Malū est medi-
 cari stomachū. Cor: z pectus latera potione z medici-
 nā sumere. Malū est et medicari. Spar z oia terioza
 iter longum incipere nouam vestem induere.

C Luna existēte in virgine boni seminare: z colere ter-
 ra: z plātare vineas: z arbores: z hortos facere: scribe
 re icipere: z oia operari que vis geritari: tractare pa-
 cē: dūdere noua vestē. Malū est medicari ventrē z oia i
 terioza ventris. Malū ē et vroz: ducere qz sterilis erit
 aut paucos filios gñabitur: mutare: z facere ea que
 cū igne sūt s medicina m sumere multū laudabile est.

C Luna existente i libra boni est sanguine minuire: rō
 nē ponere. Emere vendere ponderare oia q sūt ponde-
 rabilia. Malū est medicari terioza vētris. Renes z ves-
 ficam z ea que sunt vsq ad pudibunda: z oia incipere
 facere que cum terra sūt.

C Luna existēte in scorpioe nō video qz sit aliqz bonū
 facere: qz tūc est in suo capū z iozonio. Jō ipsa debilitat
 z ipcdū in bonis opatibus sū bonū est balneari
 z ea facere q cū aqua z de aqua sūt. Malū est medi-
 cari mēbra virilia vt pputū: autū: vel aliqz vulneratū
 arborē z montē ascendere. Jter facere z picipere p terrā
 vel p nauim.

C Luna existēte in sagittario boni est sanguine minue-
 re: balnea intrare: caput radere: capillos pcingere: di-
 scordes reconciliare: copulationē inter amicos facere. Io
 cietatem firmare: puerum ad artem applicare: matri-
 monium intrare seu ordinare: si dnon perficere qz ste-
 rilis erit vroz: z superba. bonum est facere
 omnia que pertinent ad constructionem domorum: ter-
 ram colere: z hortos facere: malum est facere medica-
 ri coras: semoz ad additiones membrorum.

C Luna existente in capricorno . bonum est facere ea
 que cum terra z de terra sūt vt seminare z vineas
 plantare venari aucupari: z omnia instabilia exercere.
 Jter incipere versus meridiem. malum est vrozem ducere
 z facere ea que cum igne sūt. Non est bonum
 minuire nec potione sumere: nec in genibus nec in
 neruis facere medicinam: nec in aqua laborare.

C Luna existente in aquario bonum est vrozem ducere
 intrare domum. Jter incipere ad orientem log platis
 z oibus alijs dignitatem habentibus. Malū est medica-
 re tibias zc. vsq ad cauilas pedū. Jter longū icipere.

C Luna existente in piscibus bonum est sumere medi-
 cinam z potione. Et quicquid pertinet ad gema-
 tionem vt amicitias tractare: rationem ponere: vroz-
 rem ducere. Et ea facere que ad aquam pertinent vt
 molendina z aequeductus. Jter per aquas incipere: z
 fundare ecclesias z alia edificia. malum est pedes me-
 dicari z omnes partes eorum.

Taurus
 Virgo frigida z secca
 Capricornus.

Lancer
 Scorpio frigida z humida
 Pisces.

Aries
 Leo calida z secca
 Sagittarius.

Semini
 Libra calida z humida
 Aquarius.

Et nota ea que dicta sunt de flebotomia de .xij. signis
 sodiaci debet itelligi solū fm motū lune: z nō alioquin
 planetaz quo ad rēpus electiois pio sanitate pseruan-
 da: nō aut ad rēpus necessitati: qz nec signū nec hor-
 cōsiderare: qz indigenti nulla lex est ipsa. Indigeno
 igitur aut expectare vsqz minuire in nomine domini
 nostri Jesu xpi dum necesse est: z oportet. veritas.
 Ar li de vena bene fundunt vena sagitta.

Lan capis vir media cetera dico mala.
 Leubotominandi est qz p se p necessitate vr-
 get: z maxie luna. vij. vij. x. xij. xvi. xvij. xvij.
 xvi. Quia tūc minuo melior est qz alijs die-
 bus. Jter sanguines minuire vtilissimū est ab
 vij. kal. Julij vsqz ad .xv. kal. Augusti: qz tūc
 crescit z augmentat sanguis. Dnos emulicaria titulat
 a .xv. kal. Augusti vsqz ad nonas septembris in qbus
 nō est flebotomandi: nec potio est accipienda. fleubo-
 tomia non est vtilis ab .vij. kal. octobris vsqz ad .vij.
 kal. decēbris vt nocuos hōnes quos estius tempus
 contraheret. Autumnus deperdit z secca colera vsqz
 ad scdm autūmmum securus eris.

Sanguinem nō minuas nec de anserē come-
 das: neqz potione sumas .vij. z .ix. die Apri-
 lis. z kal. Augusti: z vltia die Decēbris p-
 fertim z vltima die Junij: qz tūc vne ni-
 mis plene sūt. Jō in hoibus z pcedibus flebotomie
 incisis vel alijs aialibus vulneratis piculosum est: hō
 etiā q in istis diebus natus est vel fuerit: aut morte ma-
 la: aut maximo labore peribit. Jte die Januarij vlti-
 mo z februarij vult pmo: hō q natus fuerit post mo-
 tē suū nūqz putredine soluet. Et nota qz hoies sani de
 mane habent yrinā albam. Ante prandium rubeam.
 Post prandii candidā. Et ante cenā calidā. Lanēdū
 est etiā sūme ne alijs in subnotatis diebus minuat: qz
 pericula ex hoc euentū infrascripta. Si sexto kalēdas
 Januarij aliqs sanguinem trahit: aut moztur infra an-
 nū: aut visus: aut alius sensus ei minuetur: aut sebre ca-
 pif. Si octauo kalēdas februarij: aut moztē aut spa-
 smus cordis: aut paralifim patief. Si pridie kalēdas
 Martij: aut moztur: aut spasmū: aut paralifim: aut se-
 brem succurrerit: etiam si qz quocūqz die alio in predi-
 cto in Martio minuetur ille in Augusto febricitabit.

Si tertio idus Aprilis: aut statim aut quarto die mo-
 rietur: aut patietur sebre: aut spasmum. Si tertio vel
 quinto kalēdas Maij: aut moztur aut sebre in-
 currit: aut dissolut onem mentis habebit. Et si primo
 nas Maij: aut moztur: aut emigraneam patietur. Si
 tertio idus Junij: aut epilepsiam: aut elephanfiam in-
 currit. Si Octauo kalēdas Julij: aut moztur: aut i-
 talim vertitur: aut in lecore dolebit. Et si quo nonarij
 Julij

Julij: aut moztur: aut obliuofus erit: aut viscera in fri-
 gora sustinebit. Si nono kalēdas Augusti: aut statim:
 aut quinto die moztur. Et si eodem die potione sum
 pnt aut trigefimam diem moztur. Si tertio kalēdas
 Septembris: aut infra annum moztur: aut frenesim
 patietur: aut visus oculorum eius extinguetur: aut sca-
 bies: aut puriginem: aut sudorem fetidum sustinebit.
 Et si tertio nonas Iulij: Septembris: aut moztif: aut
 spasmum habebit. Si duodecim kalēdas Octobris:
 aut moztif: aut hebetudo sibi occurrat: aut iteritū erit.

Sequitur de duodecim mensibus.
De Januario.
 N lano claris calidis cibis potiaris.
 Ne tibi languores sint aptos sume li-
 quores.
 Nec minui cogita: contraria fercula vita.
 Balnea sint grata z potio sit moderata.
Februario.
 Signitur occulta sebro sebris tibi multa.
 Si comedis betam necnon aucam vel anetam.
 Potio sumatur: in pollice tunc minuatur.
 Frigida vitentur sed balnea vana videntur.

Martius.
 Marcus ferat humores: gignitqz dolores.
 Sume cibum pure coctana si placet vte.
 Balnea sint asia nec dulcia sint tibi casta.
 Vena nec habenda nec potio sit minuenda.
Aprilis.
 Se probat in vere vires aprilis habere.
 Cuncta renascuntur post tunc aperiantur.
 Dincqz scilicet corpus sanguis quoqz crescit.
 Ergo soluat venter cruoz at minuatur.
Maius.
 Maio seure laxari sit tui cure.
 Scindatur vena sed balnea dens amena.
 Lum validis rebus sint balnea seu speciebus.
 Potibus attrita sit salina cum benedicta.

Junius.
 Qui vult solamen tūlo probet hoc medicamen.
 Vena nō cedat: nec ventrem potio ledat.
 Somnum compescat: z balnea cuncta pauescat
 At venem vasa sit anetum salua ruta.

Augustus.
 Quisqz sub angulo vitas moderamine iusto.
 Rare dormit: frigus colium quoqz viat.
 Nec minui cogita: contraria fercula vita.
 Potio vitatur: lotio nulla paratur.
September.
 Fructus maturi septembris sunt valituri.
 Sed pira cum vino: panis cum lacte caprino.
 Atqz dioretica potio tibi fertur amica.
 At venam pandas species cum semine mundas.

October.
 October vina prestat: valetqz serena.
 Necnon ancina caro conuenit z volucrina.
 Quantum vis comedet: non precordia lede.
 Quātus sit fana tamen est repletio vana.
Nouember.
 Ista nouembe datur tibi regula modo bibatur.
 Si vira queritur mel z zinziber comedatur.
 Balnea cum venere tunc nullum confat habere.
 His vir senectis ydropisio quoqz crescit.
December.
 Sane sunt membris calide res mense decēbris.
 Laulis vitetur: capitalis vena secetur.
 A frigore caput tegas vt sanus bene degas.
 Ne nimis egrotas cinamoma repuntica potes.

Aries in prima constitutione cepit videre: hoc est qz
 hominis caput habere dicitur.
 Taurus: habet collum z guttur.
 Semini: spatulas vsqz ad manus.
 Cancer: pectus z pulmonem.
 Leo: stomachus.
 Virgo: repar: z intestina: z circa ventrem.
 Libra: renes: anchas: z vesicam.
 Scorpius: circa verubunda: z vasa seminaria.
 Sagittarius: coras.
 Capricornus: genua.
 Aquarius: tibias.
 Pisces autem pedes.
Et ita membra humani corporis per signa superce-
 lestia diuiduntur.
Luna existente in signo membri patiens nullus me-
 dicamen facias illi membro

Aries est signū mensis martii. Si alium est mederi in capite et tunc qui in capite percussur: aut mollitur aut remanet letus.

Taurus est signū mensis aprilis. Si alium est mederi oculis collo et gutturi: gargarimus facere.

Gemini est signū mensis maii. Si alium est mederi in artibus: dicitur: aut in manibus: scabotema.

Cancer est signū mensis Junii. Si alium est mederi in pectore: sicut in palmoni: et oculis.

Leo est signū mensis Julii. Si alium est mederi in stomaco: cordis: nervis: lumbis: et dorso.

Virgo est signū mensis Augusti. Malus est mederi in ventriculo: et in diaphragmate.

Libra est signū mensis Septembris. Malus est mederi in nervis: et in visceribus: et in artibus: et in pedibus: et in cruribus: et in pedibus.

Scorpius est signū mensis Octobris. Malum est mederi in visceribus: et in matris: et in artibus: et in pedibus: et in cruribus: et in pedibus.

Sagittarius est signū mensis Novembris. Malum est mederi in coxibus: et in pectore: et in artibus: et in pedibus: et in cruribus: et in pedibus.

Capricornus est signū mensis Decembris. Malum est mederi in genibus: et in coxibus: et in artibus: et in pedibus: et in cruribus: et in pedibus.

Januarius est signū mensis Ianuarii. Malus est mederi in pedibus: et in nervis: et in coxibus: et in artibus: et in pedibus: et in cruribus: et in pedibus.

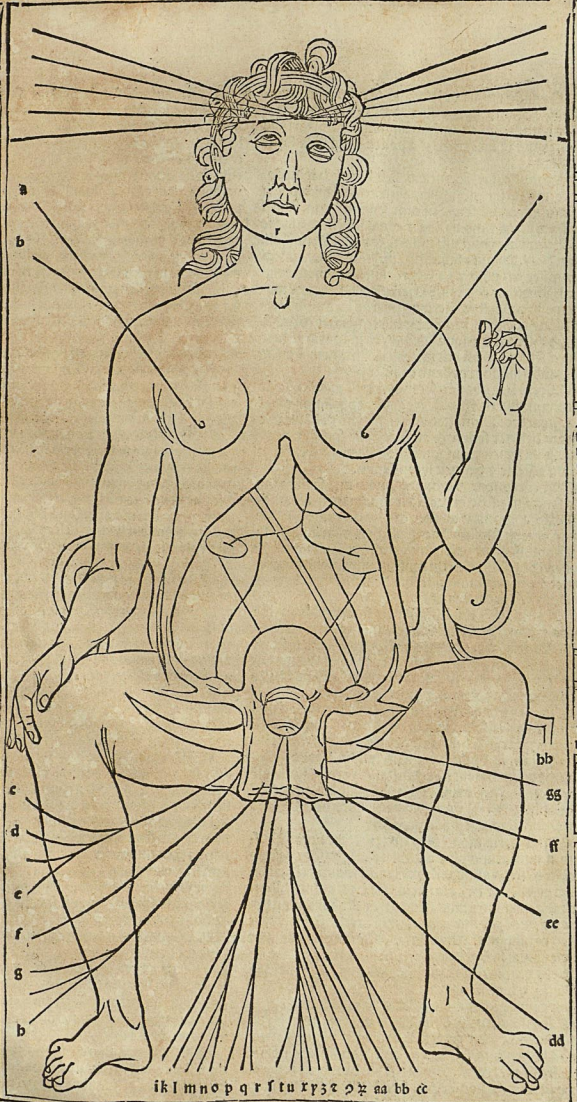
Quartus est signū mensis Ianuarii. Malum est mederi in artibus: et in cruribus: et in pedibus: et in cruribus: et in pedibus: et in cruribus: et in pedibus.

Malicia
capillorum
in pectore
in frons aut retro
in calos: de humo
de ambulatione: et de
in quietate que vagant
de loco ad locum.

Angues mali

Malindina est quedam
insula in qua
in matrice

Malicia. siccas hu
mores morpheca pa
et frigida causa
da frigus coltri
pocum.

Malancolia
Malania
Malencia
Malenoepca
Malenoepca aut et retro
Malencia
Malencia
Malencia
Malencia
Malencia
Malencia
Malencia
Malencia

Angues mali

Sequitur ordinem in infra-
scriptis circulis de concep-
tione quo mulier volens
concepere se bene doceat mu-
lier conceptio volentes vide-
at ne matris sit hysterosa
numis nec numis sicca
nec seruida nec nimis fri-
gida seruida ordine me-
struali pregnationis nec
habundans varijs liquori-
bus vel albis s; sanguine
is et nec plurimus et nec
paucus sitq; mulier facili-
s digerentis et serue-
tur corpus intemperat.

Diaphragma est pellicula
dividens nutritiva a spi-
ritualibus

Malicia siccas hu-
mores morpheca galeis
et frigida ca vel calida
frigus districio potum

Si crepitem

Nota sunt aliqua signa conceptionis ipsius mulieris. Primum signum est
quod ex coitu cognoscitur. Si mulier quae in coitu cum viro post coitum
frigus sentit et dolores in renibus signum est conceptionis. Si est in collo: facit
vira motus et similes motus solum est mutatio signum est conceptionis. Si est in ali-
qua abarta conceptus sicut terra vel carbonem signum est conceptionis. Si est
in visceribus: care vitra masculis vel femina est concepta in colo: facta est rubea
et venter in deperis pro tunc facit et rotat: et lac de manibus spissum et bene co-
ctum et viscus exitus: si ponatur super aliud corpus bene pollutus et tertius
et non dividitur secundum partem: conturbat tunc est masculus.

Sequitur problema de membris generatiois de matrice: et testicularis seu de secretis mulierum.

Care animalia coeant. Rñ. f3 Ari. ij. de ata sup illa litera naturalissimū opeoz. r. q. pp. obseruatio sp̄i: qz si coitus nō esset oēs sensus vudu de fecissent. Quid sit coitus. Rñ. fm Aueroym q coitus est iactatio maris r femine p inflra de putata a nā ad esse specifi cati r pseruaduz: ergo dicit theologi q qñ coitus sit pp gñationē sibi similit: tūc nō est marie peccatū. Q. Quare coitus iustus sit valde pueniens. Rñ. fm Auertorio canonicz r cōstantinū in suo libro de coitu: q pmo coitus alieuat corpus aiam ex hilarat: iram remouet: caput r sensus pōstat: r asfert multas egritudines melancholicas: qz expellit fumū spermatis a cerebri r expellit materia apostemosa: r ergo fm Auertorem vbi supra ex dimissioe coitus est tenebrositas oculoꝝ r vertigo capitis: vnde sperma viri ultra deorsū tū ipsa retentiū puenit in venenū. Q. Quare disperatio coitus r nimis assidua sit valde nocua. Rñ. per p̄dicatos: qz deest visum: corpus ericcat: qz dicit Ari. in lib. de gñatione aliali. Lururia est emissio pura hūilitatis r cerebri s̄munt vt exp̄it est inducit. Et febres acutae f3 Auertoria r maritme abbeniat vitā. f3 Ari. de longitudine r breuitate vite. r Alberus ides declarat de passere q pper nimū coitū viuūt tñ tres annos. Q. Quare vt ps p sensum mulieres p coitū sunt fortes r multū formose. Rñ. p Ari. q calor spermatis r expellit tur a viris p coitū in eis recipit r calor bz ista operari. Q. Quare melancolicis r colericis vltra alias cōplexiones vniuersaliter magia nocet. Rñ. pz eos multū ericcat cū per se sit sicca: ergo eis ethica inducit. Q. Quare r flegmaticis r sanguineis. vt dicit Au. valet coitus qz in eis est multū de tali materia qz necessario expellit tur a natura. Q. Lū aristoteles dicit q omne aial pinguedinē: r ergo dicit aristoteles intelligit de ericio qz modicit bz spermatis: qz totū vadit i spissitudinem. Q. Quare semelle oim butoz nō appetunt coitū post impregnationē. Rñ. fm albertū qz tunc matrix est firma clausa r mensura tūc sunt retenta. ergo ē tūc retinet appetitus. Q. Quare tūc mulieres r eque post impregnationē appetant. vt dicit Ari. vij. de aialibus. Rñ. nō mulieribus. fm Galienū recordebant r armabant ad coitū: qz mulieres recordeant ad delectationē in coitu precedente post impregnationē appetit. Sz de equa rīde tur q est aial valde multū comedens r digerens: r ergo multū feminis bz r mensurū in ea generant: r calefactio vultū appetitū libidinis ducit. Q. Quare repleto corpore nō est coeundū. Rñ. fm Ari. qz pbibet digestio. Q. Quare nō fit bonū ventre famelico r mani co. Rñ. qz tūc nutrimentū debilitat r raro factū p creat membro. Q. Quare nō fit bonū post balneū immediate. Rñ. qz tūc potū adhuc sunt apuz: r calor p totū corpus disperfus: r ergo coitus seque balueū multū frigeat. Q. Quare post vomitū r solutionē ventris minime valet coitus. Rñ. qz valde piculosus est habere duas purgatioes. Q. Querit qd sit tempus apissimū ad coitū. Rñ. digeñtioibus celebratio: scilicet spaciū medū iter

mediā noctē r auroꝝ: qz fm Cōstantinū valde sanus est dormire post coitū. Q. Quare aialia agrestia sunt valde furibanda ante coitū vt buta: vt ps de coitu: qz tūc maritme cocitāt: r de amsis qz tūc maritme solent in sanire r discernere. Sz dicit etiā Cōstantinus auroꝝitate venereo: r natura laborat ad expellendū supflūz que icentio disponit ad iram: r ad furorē: vt ps p arit. in pemio libri de aiaz: r ergo post coitū frātū sunt mā facta r minguta sicut agnellū. Q. Quare boies tpe coitus et nō fremant. Rñ. qz veretudina qz fm Ari. est pīma sensus rōnis nō dimittit: tamē vt ps sensibili oīs vir tpe libidinīs: r coitus magis dispositus est ad iras r rōis alio tpe. Q. Quare in coitu fit tanta delectatio. Rñ. qz coitus est opus defectū in se in tantū malum ita qz oia aialia abhorrent ipm: r si nō esset tanta delectatio in eo. ergo nā in tali delectatōe igitioē valde. Q. Quare delectio feminis tpe coitus facit delectationē. Rñ. f3 arit. ij. de aialibus. delectatio causat ex cōdicatione puenientie cū puenitē que bene est in punctione seminum pp eoz dispositiōe adiuuē. Aliter rñ. r melius: r naturaliter: r qz semen qz delectat est talis sic sua caliditate r facit titulationē in virga virili: r qz talis virga est venosa: ergo ex hoc magna delectatio recipit. Q. Quare frequenter coeuntes nō habent tantā delectationē: sic raro coeuntes pp tres causas. rñ. Prio qz feminis meatus est bene largus r amplius: ergo semē ibi facti meatus cuius meatus facit delectationē. Secūda cā est qz i talibus loco feminis aliquid emittit sanguis crudus r idigēstus vel alia mā aquosa: r nec nō est calida: ergo nō facit talē delectationē. Q. Utz in viris vel in mulieribus fit maior delectatio in coitu. Rñ. fm dicitū medico rñ. qz maior est in viris intensus gñaliter femine eozuz est calidū. Sz maior est in mulieribus extensus: qz p pūti semen emittunt r aliud recipiunt: r ergo delectatio coitus est minor: vt dicit Ari. vij. ethicoꝝ. r i pncipio de aialibus. Q. Quare pisces etiam nō coeūt vtz nullus piscatum vadit eoz coire. vt dicit Ari. in ij. de generatione animalium. Rñ. fm Ari. ibidem qz immo vere coeunt: sed qz eozum coitus velox est fieri non percipiunt per visum. Q. Utrum coitus possit fieri per os: vt dicunt quidam de concubis qz rōstris suis deoculando coeunt r concipiunt vt dicunt quidam d musela qz cōcipiat r pariat per os. vnde Ari. rō. arguit ita. quicquid intrat per os hoc intrat in stomachum r digeritur: sed si coitus fieret per os: tunc digerendo consumeretur nec ad matricem penetraret. Sed beata virgo concepit per aurem hoc non fuit naturaliter: sed miraculose. Q. Queritur vnde generatur semen viri r qz sint hic opinionēs oppositē medicozum r philozophozum: sed dicendum est qz humor assimilatus conueniens digestioibus viri r mulieris assimilatus. r ab anima sigillando subsū dicitur sic formis r figuris. sed alij dicunt qz sperma fit ex cerebro fusum: r decoctione dealbatum: r ergo secundo de generatione animalium debet concipi quod est superfluum humidū multū quod vt sanguis per rotum corpus distribuit. Q. Quare semen viri fit album cum tamen semen mulieris sit rubeum. Rñ. qz melius decoctum est: r qz in testiculari dealbatur quozum caro est alba vt in mammillis. Q. Quare fluxus spermatis non fit mensurabilis tempore sicut menstruum. Rñ. quia ipsum non est venenosum vt menstruum: ergo natura ipsum non regit: sed ad generationem seruat: aliter respondeo quia non generatur in tantam quantitatem in viris: vt menstruum in mulieribus: ergo mensurali impulsionē non digerit. Q. Utrū

Coitus

Coitus iustus Valde de membris

Dispositio maris

Mulieres qz rōnis sunt fortes et formose

Utrum sperma decidatur a membris vel ab humoribus. Respondeo qz aliqui dicunt qd a membris r p bantiqua videmus qz pater claudus generat claudus filium: qz pater truncatus generat truncatum filius pater habens catrancum generat filium cicatrisatum. vt dicit Ari. de partu animalium: hoc nō fieret nisi de hiso fieret a membris. scō rñ. fm veritatem qz de hiso fit ab humoribus: qz sit ab vltimo nutrimento: mō nutrimentū nō est mēbz vel mēbz: sed ē humor: sed quid ipsi de parte truncato r filio. Rñ. fm Ari. in ij. de gñatione animalium: qz sit propter imaginationem matris de claudō patre existente in coitu qui generat claudum filium: vt ps. Q. Quare imaginatio matris de claudō generat claudū filium: vt ps. vna mulier imagiabat vni ethiōpe de p̄tici in lecto suo r cōcepit ethiōpe. Rñ. fm Ari. qz imaginatio de claudō facit hominē claudus: r de lepra facit hominē leprosus sic in pposito viri imaginatio est superior formatio se: ergo pcepit sibi fore talem filii quāle fuit imaginata. Q. Utz semen viri ingreditur in nāl vel in matricem fetus. Rñ. pmo fm medicos qz sicqz tam semen patris qz matris litrat substantia embriōnis fetus r pbaz qz aliter materia r efficiens coincident qz est contra Ari. ij. physicoꝝ. psequentiā ps: qz semen viri est pncipiū effectus illius: puta vt domificat domus. Item ex alio eades est materia nutrimenti r generationis vt ps scō de anima qz Ari. qz eisdem sumus r nutrimum. Sz sperma nō dicit esse materia nutrimenti. f3 aueroꝝ in libro Colliger: ergo nec generationis: vnde r fm veritatem est scēdū quando de semina ambo claudunt in matrice: tunc semen viri disponit semen mulieris ad receptionē anime quo facto coeruit in formā r exhalat per poros matricis: r sic patet qz solū materia mensurū est materia fetus. Q. Utz semen viri vel mulieris sit animatū. rñ. phisice r medicinaliter qz nō foz: anā animatū: s vniūaliter: qz mediāne spiritū sibi intrinsecū qui est vltus operā vitam. Q. Quare matrix ita auidē trahit semen viri: vt dicit aueroꝝ in lib. Colliger: qz vna pella sedens in balneo: vbi vir pns spermatis concepit r impregnata fuit ex cōtractōe feminis. Respondeo f3 aueroꝝ qz tū matrix a tota materia r forma specificā attrahit i f3 ad p̄p̄iam pfectionem. Q. Quare mulieres habent semē rubeū: r ergo ipsum similiter est rubeū. Aliter respondeo qd menstrū sit sanguis corruptus r indigestus: qz bz colore sanguinis. Q. Quare menstruum quarunda muliez fit liquidū vt cinis. Rñ. alij pp infirmitatē aliqui pp nimia frigiditate r terrestritate: alij ppfer sui adustionē. Q. Quare in mulieribus generatur menstrua. Respondeo qz omnes medicos r philosophos: qz frigide respectu viroz: ergo totū nō possit coertere in sanguinē: r ergo multa pars transit i menstrū: r dicit a mente qz omni mense a muliere debite etatis r sana expellit: r dico debite etatis: qz ante. r iij. annos nō fluunt. r dico sana: qz alię mulieres isime nō patiunt menstrū. Q. Quare menstrua fluant r expellant a mulieribus. Respondeo qz est materia venenosa: qz dicit Ari. pmo de generatioe animalū. si menstrū cū fluit tangit arborē vel ramū crescentē arefcit. Item arit. dicit si carnis gustauerit de menstruo terra die rabidus efficeret: r ergo natura omni mense expellit a mulieribus: ergo retentiū in mulieribus vltra tempus debiti facit malū. fm Ari. r inducit scinopes r extrā se passioes r infirmitates. Q. Quare ante tredecimū annū nō fluant menstrua. Respondeo qz iuuenca

le sunt: r adhuc valde calide sunt ita qd bene digerunt totū cibū: r ergo menstrua nō generant ante illud tempus r p cōsequens nō expellant: r hoc est verum nisi malicia vel bonitas cōplexiois ipediat. Q. Quare mulieres vetule post quinquaginta annos nō patiunt menstrua. Respondeo qz tūc sunt steriles. Aliter r melius. Respondeo qz tunc natura debilitata est: r non potest ipsum expellere: r ergo cōgregat in se materiam malam: ita mala: r ergo fm cōstitū medicoz summe abstinendū est a vetulis. Q. Quare mulieres sunt ita venenose r non inficiunt se ipsas. Respondeo qz venenū nō agit in seipsum h in aliud obiectū. Alia rñ. r melius qz mulieres cōsuetū sunt in tali materia: ergo eis nō nocet: qz dicit Albertus: qz quedam puella que ad educebatur in Colonia comedebat omnes araneas: r fuit ei cibus apissimus: r Aristoteles de regimeine pncipiū ad Alexanderū de puella que nutrita fuit veneno a re gimine indie Alexandro misit fura. Q. Quare mulieres impregnate nō patiunt menstrua. Respondeo qz tūc menstrū transit in lacry vniūaliter: r qz si mulier impregnata patit menstrū: hoc est signum abortiois. Q. Quare mulieres lactantes pueros nō patiunt menstrua. Respondeo vt iam qz menstrū transit in lac: r dicitur medicis qz mulier impregnata lactans alij destruo tū puez in ytero r illi extortat qz nutrimentū qd vni debet nō potest sufficere duobus: r maxime si ex alio viro sit impregnata. Plinius libro septimo capitulo de molero in pncipio. Q. Quare quedam mulieres non lactantes impregnate nō patiunt menstrua. Respondeo ex grandi infirmitate: scilicet ex defectu virtutis ex pulsive. vnde fm medicos in tali casu bene h minuire de sabbena ides illa apud colicū: qz bec vena inesa menstrua nimia influentia rōstrigat r ipsa retenta ad fluxum perducit. Q. Quare in p̄mis tribus mensibus menstrua adhuc mulieribus fluunt: r respondeo qz propter putitatem r nouitatem adhuc nō puenit: qz adhuc possunt sumere tantā mām. Q. Quare oculus mulieris menstruosus inficit speculū vt dicit Ari. de somno r vigilia. qz nubes sanguineę generantur in speculo. respondeo valde naturaliter: qz propter tales modū quando menstrua fluunt in muliere: tunc sumus venenosi r resoluitur ab ea qui ascendit caput mulieris per tensi ibi exiritum: r ergo tunc mulier dolet caput cooperiens ipsum multū velis r pepit: quia oculi sunt pro rostri: ergo ibi petiū exitum ille sumus r inficit oculos. ita qz vne sanguineę apparent in eis: oculi sunt quz tuloi r lachrymosi: r sic aer contingit oculis ab oculis inficitur: r ille aer iterum alium vqz ad speculū obiectum: r quia talē iterum est r positum. ideo facilliter inficitur: r ergo dicit Auertoria qz oculus mulieris menstruosus progigit camelum ad foueam. Q. Quare femelle butozum: scilicet piscinū r volucrum non patiunt menstrua. respondeo qz Aristote. r Albertus qz in grossibilibus menstruum transit ad pilos: r piscibus ad squamas r auibus ad penas: r quicunqz vult considerare bene potest cognoscere qz iter buta animalia femelle frequentius sunt hirtū qz mascula r piscium femelle magia squamosa r acicularum femelle magia plumosā. Q. Quare menstruum recipiat nomen a mente. Respondeo qz mensibus spaciū tēporis mensuratur: r motus lunę: r quia luna motum suū perficit l. xix. diebus r octo hōdo mōdo luna habet dominium super humidā in secundo mēdo: ergo per aristote. r in posterioribus: vbi dicit nulla creatur in

(D)

b ij

fine lune: z q; menstruum est humidum: ergo a mente
facit omnidominacionem vel caput. Dicunt enim rustici q;
omne hominum crescit in luna crescente. z ipsa decre-
scere decrevit. **¶** Quare quedam mulieres patiuntur qua-
tus fluxus: z quedam vicius vt in ser diebus z quida
in septis diebus: atque nra p tres vt frequenter in iune
nibus. **¶** Respondeo q; sunt frigidores: z q; in eis plus
gras de menstruo: q; longiori tempore expellit: sed ali-
res habent isto tempore maximas punctiões in dorso
propter expulsione eius a natura. **¶** Utur menstruus
de quo generat fetus z q; omni mense expellit fit idē.
¶ Respondeo q; nō q; ipsum est ipurū: z indispōsitū ad
generatiōes: s; p mū est valde purū: z dispōsitū ad ge-
neratiōes sicut sanguis est valde clarus z aptus gene-
ratiōi. **¶** Quare mulieres tempore menstruoz impre-
gnate generat pueros leposos z ibicelles. **¶** Rñdeo q;
vt patuit q; bec materia est venofa modo p phiblo-
phum in libro de cause similitudo cause relucet in esse
ctū. **¶** Quare mulieres vni formiter in eodē tpe men-
sis nō patiunt menstrua: q; quedā in nonulatio. quedā
in plenilunio, z quedā in defectu. **¶** Rñdeo q; hoc est p-
pter diuersas coplexiões mulierū: vnde si omnes mu-
lieres respectu vroz sunt flegmaticę: iter se est vna
magis sanguinea: z sic de alijs. **¶** Modō lunatio que libris
hs quatuor quadras: z sic habent quatuor coplexio-
nes. **¶** Pua est sanguinea. **¶** Secūda colerica. **¶** Tertia me-
lanolica. **¶** Quarta flegmatica. **¶** Quare mulieres
sanguinea patiunt in pma quadra sanguinea. **¶** Rñdeo
fm Salerni in libro aphorismoz. z fm Silberti in ser-
pncipia. tale additus tale facit ipsum magis tale talis:
ergo quadra lunc sanguinea augmentat sanguines: ergo
tū sic expellit. Quia noua luna regit iuuenes mu-
lieres que iunt magis sanguinee iuxta verus. Luna ve-
teris iuuenes noua luna regit. **¶** Quare vt fre-
quenter omnes patiuntur in fine mensis seu lune men-
strua. **¶** Rñdeo q; est propter defectū lune: ergo eius fri-
giditas operat frigiditates mulierū: z sic p vt beuiter
ista questio. **¶** Quare mulieribus ille fluxus magis fit
in hyeme q; in estate: vt ipse sciunt. **¶** Rñdeo q; in hyeme
operat ad membruz augmentū: s; in estate p sudores
multum de talib; consumunt. ergo tunc minus fluxus.
¶ Quare in tali fluxu mulieres patiunt dolores. **¶** Rñdeo
q; est cōsimilis dolori sanguinis proiectiōis vrine gut-
tatim z paulatim: q; sicut stranguria fit ex potu indige-
sto vias vinales multum subtile ledet. vt fit post bal-
neū. Sic materia menstrualis que est terrestris z indi-
gesta multū vias q; transit offēdit. **¶** Quare post
fluxū menstrū facilius mulier pcedit. **¶** S; hoc est verū
q; est colens citi viro. respondeo q; tūc est melius dispo-
sita ad concipiendū: q; tūc est mundificata a menstruis
ad generatiōē nō requisita: z ergo pauce inueniuntur
steriles z infecundę s; iunt multū pfluicant: vt legi-
tur in Erodo. Cū iudei essent in Babilonia q; in beuē tē-
pore augmentabatur sup babilonē. Non fuit alia ratio
q; veri iudei nō coeunt citi eis nisi prius sint purificata
z mundata a menstruis: z tunc sint apte ad concipien-
dum. **¶** Quare colores mulierum menstruosarū mu-
tantur in palliditate. respondeo quia tali tempore re-
cedit calor: ab omnibus membris z vadit iuuādo na-

turam ad expellendum menstrua. **¶** Quare pūatio
caloris in facie facit palliditatem. **¶** Rñdeo q; menstrua
sunt crudi humoris: ergo ipsis fluentibus habet dresco-
lorare faciem z pallidare. **¶** Quare menstruantes ab
horrent expere cibum. respondeo quia natura plas la-
borat ad expulsione q; ad digestiōem: ergo si ca-
peret cibum crudum remaneret crudus. **¶** Et crudus ab
horretur crudum. **¶** Quare viri coeunt cum mulie-
ribus menstruosis efficiuntur ruci. respondeo q; vir il-
le per anbelitum ad membra specialia z instrumenta
voci attrahit aerem a muliere infectum: qui aer attra-
ctus facit rucitatem. **¶** Quare alique mulieres sunt
steriles: z non concipiunt. respondeo fm medicos q;
propter multas causas. aliquando ex parte viri: primo
ita q; frigide nature est vir tunc suum semen est ine-
prum generatiōi. Secundo non faciens ibi moram. **¶** Ter-
tio propter breuitatem virge virilis vel ineptitudinem
quia tunc semen non progreditur ad locum debitum.
¶ Quarto quia semen viri z mulieris sunt indispōsitā:
ac si vir melanolicus esset: z mulier flegmatica. **¶** Ari-
stote. in primo de generatiōe animalium: z secundo
de anima. sicut agens z patiens debet esse proportio-
nata. alias actio impeditur. **¶** Quare mulieres sibi
gnes raro concipiunt. **¶** Respondeo quia habent matricem
lubricam a qua semen receptum elabatur nec reti-
netur. **¶** Alter respondeo z melius quia mulieres pū-
gues habet existentiā matricum valde strictum quod
semen impedit intrare: z cum intrat tunc tarde intrat:
ita q; semen in tempore eodem refrigeratur: z ineptus
fit generatiōi. **¶** Quare mulieres valde calide raro
concipiunt. **¶** Quia semen extinguitur in eis z consumit:
ac si pauca aqua ad magnum ignem fundere: z ergo
videmus q; mulieres marine colentes appetitū labi-
uie z libidinis maxime concipiunt. **¶** Quare meretri-
ces et nō concipiunt. **¶** Quia p diuersa semina eaz instru-
menta concipiendi obfusant: z lubricant: q; semen eaz
nō retinet. **¶** Quare vt dicit experientia Alberti: mu-
lier bibens saluā cocā citi vino albo anno illo nō concipit.
¶ Rñdeo q; salus est multū frigida z frigiditas vt patuit
ipedit concipiōe. **¶** Quare mulus fit sterilis q; nō concipit
illud. **¶** pblemā multū laborat aristoteli in de generatiōe
animalium iprobando Empedoclem z Democri-
tū z sic ponit postione ipsam dicens q; generat mul-
tus ab equo z asina modo equus z asinus sunt aialia
sterilia: ergo generatum ex ipsis efficit totaliter sterile.
¶ Aliā ponit Aristoteli q; semē q; semē est valde calidus vt
probat pulchre: s; semē asine magis est frigidū: q;
quā ista semina admiscetur ex eis generat mulus bene
hoc sunt monstra diuersa gñatia in aialibus videri: s;
specieq; multus ab equo z equa: z cetariū burdo ex
equo z asina: yris ex capris z porcis: sibirius ex oue z
hyrcos: multiria ex capra z arietē. **¶** S; que facta venter
rus ex hōie z equa. **¶** Monstrum ex hōie z equa
nō. **¶** Item hipoceaurus ex hōie z equa. **¶** Quare quāda
mulieres concipiunt masculos. **¶** Rñdeo q; Aristoteli
q; semen cadit ad dextro testiculo ad dextrā pitula ma-
trici: tunc generat masculos: q; bec est pars calida: z
ergo fm Alberti. dextra pars venteris magis tūmō est
signum masculi in veno. **¶** Sed alij respondent cum se-
men patris vincit semen matris: tunc generat mas-
culus. **¶** Sed citi semen matris vincit semen patris tunc
generatur filia. **¶** Quare quedā mulieres concipiūt fe-
mellas. **¶** Rñdeo q; semē cadit ad sinistram latere mēdici q; est
frigidū rōne splenis adiacentē q; splen opat feminatē.
¶ Quare

¶ Quare vt expi^o est AB. mulier iaceo in dextro latere
post coiti picipit masculi. in sinistro femella. **¶** Rñdeo q;
q; mētra reclusa fluxit ad illā pte mēdici i q; iacet mu-
lier: z talis fert format. **¶** Quare mulier beat mētrae,
rñ. s; Auer. in lib. de Colligere: est locus pūtiōis gñio-
nis: z est situata in mediū mulieris sicut cloaca in me-
dio ciuitatis: z sic ad cloacā fluxit iudicia ita ad ma-
tricem pfluxit sanguis mēstruosus z iudicūs. **¶** Quare
alij mulieres parunt filios graciles: alie breues z
spissos. **¶** Rñdeo s; Auer. vbi supra: z et s; Sal. q; puer
format fm gñitate matris: z que hnt matricē longā
z strictā citi pueri erūt longi z stricti z graciles: sed ali-
que per oppositū: q; pueri per oppositū generantur.
¶ Quare alij mulier plures concipiunt pueros: alij. s;
gemellos. respō fm Arist. in lib. de humana nā. in ma-
trice sunt septē cellule z reptaacula feminis: z tot ge-
neraliter pnt generari pueri in quot cellulas peruenerit
semen: z si diuisus fuerit: sed tamen tres sunt in dex-
tro latere in illis pnt generari. Similiter tres alie sunt
in sinistro latere in quibus pnt generari tres filie seu fe-
melle: sed z alia est in medio eorum vbi autēntici dicit
generari hermofroditum id est hōiē habentem virū
q; sexum. **¶** vltuam z virgam: z ergo si pariet vltra se-
ptem pueros hoc potius miraculosum est q; naturalē.
¶ Quare gemelli sunt hōies semē nō ita fortes sic alij.
vt dicit leges ipsos in duello reputado p medio hōie.
¶ Rñ. naturaliter q; semen z mā que deberet transire in
vniū puez fit hoc transiit in duos: ergo ex hoc debilita-
tur: z aliquando non diu vivit vt frequenter moritur.
¶ Quare vt dicit Arist. impossibile est gemellos eē di-
uersi sexus: z ita q; vnus fit masculus z altera femel-
la s; q; due vel tres masculi: vna vel tres femelle. **¶** Rñ.
naturaliter nō est possibile q; vna p semis cadit ad dex-
tram partē matricis: z alia in sinistram partē: sed sem-
per cadit ad vniū pte dextrā vel sinistram. **¶** Quō gñia
nari hermofroditus. **¶** Rñdeo per talem modū q; in ma-
trice sunt tres cellule principales vna in dextro: alia in
sinistro: tertia in medio in qua dicitur semen clausū ge-
nerari hermofroditū per talem modū q; natura semp
intendit generare masculū: z nōq; femellam: q; femel-
la est vir occasionalis: z monstrū in natura: vt p in li-
bro de aialibus: s; q; q; format masculus quo ad oīa
mēbra pncipalia: sed tandem propter indispōsitiōes
materie: z inobediētia qualitatis feminis nō possunt
perficere masculum: tunc gñat femellam: z ergo dicitur
q; hermofroditus fit impotens z membrū virili: z d; h
parebit. **¶** Quare natura non generat duo mēbra viri-
lia vel duo feminales: sed vnū virile z aliud muliebre.
¶ Respondeo q; in natura ponitur frustratio: quod ē cō-
tra Aristoteli. pmo celi z quarto metaphysice. quia deo
z natura non facit frustra. **¶** Cuius iste fit habendus. p
viro vel muliere videtur q; consideranda est quāntitas
vniū mēbris super alterum: z dicit considerare s; q;
membrum sit potes in actu venere: z sic fm muliebre
tunc est mulier: s; fm virile tunc est vir. **¶** Cuius talis
d; baptizari in nomine viri vel mulieris. **¶** Rñdeo q; nomi-
ne viri nōa inponuntur ad plactum: ergo fm digni
debet imponi modo viri dignitas est muliere: q; oē agēs
pnt agēs est suo passio: vt patet per Aristoteli. de anima.
¶ Cuius ipse debet stare in iudicio loco viri vel mulier.
¶ Rñdeo fm vbi dicit q; pmo debet iurare ante q; mirtur
ad indicium quo membro possit viri: z fm bec est
admittendum: z si vixerit ambobus mēbris: s; fit oc-
casionem ipse debet cremandus: z sic semper querit. p
blemā. vtrū possit pcedere ad sacros ordies. **¶** Rñdeo

fm iam dicta. **¶** Quare nā facit monstrum: vt patet
per Aristoteli. p. quod scinaz pūatur eo sine mo-
strum: vt patet per Aristotelem ex indispōsitiōe ma-
terie vel effectu fit constellatiōis specialis: vt tempo-
ribus Alberti in Colonia generabat puer ex applica-
tione lateris dextri omnes sepe applicabantur: z appli-
catōe lateris sinistre eocuerio claudabantur. **¶** Item Al-
bertus dicit q; in quadam villa vacca peperit filium fe-
mibominatū: tunc rucit q; pastor eosse cum
vacca volebant eum cremare. **¶** Sed altronio. dicit veri-
tatem non fuisse. **¶** Item vba Alberti non vidimus equos
hūc mensi pedes antiores: posteriores postabāt circa
collū: z oīa nō terunt p terra. **¶** Item vba afferere Al-
berti nos vidim; bicospoz z corpa in nullo iūcta erāt
nisi in dorso z hebat duo capita q; duo brachia: alie
q; duo pedes z abāt ad quoscūq; partem venterantur.
¶ Item verba Alberti narrauerunt nobis qdam sūce-
re digni q; viderunt talem hōiē in quo erāt duos ho-
mines conuincti in dorso: z vnus fuit iracundus: z al-
ter mansuetus z vixerunt duos annos vnus pūus mo-
riebatur: alter tandū vixit donec ex fetore fratris mo-
riebatur. **¶** Querit quō hoc fit. **¶** Rñdeo per talem mo-
dū cū semen fūdūt ad cellulas per gñiōē duoz gemel-
loz: tunc ptingit q; iterficiat z pellis medianas iter il-
la duas cellulas rūpat: z sic femina pfluūt: z ita in dor-
so ramificat: z coniungunt habentes dua capita disti-
cta. **¶** Cuius bec fit vnus hō vel duo. **¶** Rñdeo s; Arist.
z respiciendū est ad cor. vni qui duo hnt corda duo sunt
hōies. **¶** Quare alij generatur puer cum magno ca-
pite vel cum sex digitis in vna manu vel quattuor tan-
tum. **¶** Respondeo fm Albertum super secundo p. quod
eorum q; propter superfluitatem vel defectus materie.
Unde quando materia superfluit generatur caput
aliquando magnum vel sex digitis in manu vel in pedē
Sed quando mā deficit: vnū alij generatur mēbris
vnū q; deberet esse. **¶** Alij generatur mēbra pncio-
ra q; deberet esse: bec Albertus z Auer. distinguūt
in scō physicoz. de quāitate continua z discretā.
¶ Quare ex inordinato coitu: scilicet laterali vel scario-
nario septus generatur pueri indispōsitū menstruo
fit. **¶** Rñdeo q; tūc semen totidate locat in matrice: q; fo-
dinat forantur: vni alij generat gibbosū pueri:
q; plures defect; hntes. **¶** Quare mulier fit monstrū:
z d; q; nō fit hō. **¶** Rñdeo ex secundo p. oē occasiō
est monstrū: sed mulier est vt occasionalis: ergo est
monstrū: sed semp masculū. **¶** Sed q; natura semel-
la gñat hoc est casualiter p māē dispōsitiōem: z in
obediētiam. vt dicitur. **¶** Quare quidam puer tota
liter assimilatur patri: z quidam totaliter matri. **¶** Respo-
detur quod quando semen matris vincit semen patris:
tunc puer totaliter assimilatur patri. **¶** Si autem semē
patris vincit semen matris: tunc totaliter assimilatur
puer patri. **¶** Sed si semen in parte vincit: z in parte nō:
tunc in parte puer assimilatur patri: z in parte matri:
sed fit menstruum z materia fetus frobit ad se le-
mē operatiōis spermatice: tunc erit similitudo ad ma-
trem: z potest esse temporaliter: aut in membro prin-
cipali: z non in secundarijs: tunc puer erit similitudo in
complexione cordi z ferui. **¶** Sed in alijs membris pa-
tri: aut eocuerio etiam puer erit similitudo in complexio-
ne: z corde patris: z in alijs mēbris similitudo matri. **¶** Et sic
videmus pueros aliquos frates multū assimilare pa-
tri: z alios etiam videmus pueros totaliter matri assimi-
lari: z alios totali ptri: z alios prius matri: z prius ptri.

Quare pueri vt frequenter assimilantur magis patri q̄ matri. Respondetur q̄ hoc est propter imaginatiōe matris 2̄ d̄ispositioe patrii in coitu. **Quare** pueri vt frequenter assimilantur auiis z̄ atauis q̄ propinquis parentibus. Respondetur per Aristotelem quia virtus auzum est impotentia in cordibus parentū generantium. aliquando propter similitudinem nutritiōis: z̄ tunc fetus formatur in similitudinem aliquozum auzum. **Quare** vt dicit Aristoteles similitudo puerorum ad auos non extendit se vltra quattuor generationes. Respondetur fm̄ Albertus quia omnis virtus quattuor gradibus mensuratur: ergo generatiua. Sed Aristoteles dicit q̄ aliquando puer assimilatur auo cuius a populo z̄ senio nō est recordatio. **Quare** pueri sunt de diuersa dispositione: quodam magis dura z̄ quodam magis molli. Respondetur q̄ propter dominium diuersorum elementozum: z̄ quia ossa fiunt ex parte mensurā magis terrestris: ergo semper dominatur: s̄ medulla z̄ cerebrum de parte eius magis aquea: sed spiritus vitalis naturalis z̄ animalis ex parte magis aerea: z̄ calor naturalis ex parte magis ignita. **Quare** fetus successiue fit fortior: respondetur quia in primis sex diebus semina habent colorem lactis: sed in nouas sequentibus ab illis ser̄ diebus: tunc semina habēt colorem rubeum: quia tunc tranmutantur in naturā sanguinis ipsi z̄ coagulati non fluunt: sicut massa carnea: quia ex propinqua dispositione ad carnem: sed in xv. diebus post illos. tr̄ sequentibus illa materia cōdēstat z̄ solidatur vt possit recipere organizationem z̄ formationem: quia res nuda non tenet impressionem: vt patet per Aristotelem. h̄ de anima. z̄ sic singularis diebus vsq; ad partus aliter d̄sponitur: sed quomodo per singulos mēses regat a planetis hoc est in lib. Boetij. **Quare** nota fm̄ Salenius in primo mēse fetus fit purgatio sanguinis. in secundo mēse expressio sanguinei corporis. in tertio formantur vngule z̄ capilli. in quarto mouetur fetus: z̄ ergo tunc mulieres nascunt. in quinto tunc recipit similitudinem patrii z̄ matris. in sexto neruozum contractiones. in septimo ossa formantur. in octavo natura incipit mouere ad exitum z̄ fetus dei beneficio completur. in nono ipsam a tenebris in lucem producit fm̄ communem cursum. **Utrū** pueri in vtero stercozati vel non. respondetur fm̄ intentionem medicorum z̄ philosophozum q̄ non: z̄ ratio est quia nō habet primam digestionem que est in stomacho: quia cibis non venit et per os sed per vmbilicem: z̄ ergo nō vrinat sed sudat quod videtur esse parue quantitatis z̄ referuntur in pāniculis matris z̄ secundina: z̄ in alijis: z̄ in partu pueri exiunt in magna quantitate. **Quare** fm̄ communem vsūm z̄ cursum pueri exeat in nono mēse respondetur: quia tunc est totaliter perfectus vel quia tūc regat planeta beniuolus: scilicet Iuppiter qui est amicus nature. Nam s̄z̄ Aristo. est humidus z̄ calidus: z̄ ergo temperat maliciam saturni frigidit̄ t̄fic̄ et: z̄ ergo omnes pueri nati in hoc mēse vt frequenter

sunt sani. **Quare** pueri exeuntes octavo mēse omnes moriuntur. Respondetur quia illo mēse puer puerum saturnus habet dominium qui est contrarius z̄ plane ta maliuolus: quia frigidus z̄ siccus: z̄ vtraq; pars contrariatur vite: dicitur etiam saturnus quasi satur annus per contrarium: quia per euz s̄surius. **Quare** pueri exeuntes septimo mēse vt frequenter moriuntur z̄ dicuntur illi pueri exeuntes septimo mēse vt fetus iunc. respondetur quia luna est frigida: z̄ habet dominitū super puerum: z̄ ergo habet ipsum necare. **Quare** puer exiens statim fiet. respondetur q̄ propter subitam mutationem aeris z̄ infirmitatem que frigiditas maris ledit suam tenentiam. **Quare** vt dicit Aristoteles fetus post septimum mensem laborat ad exitum. respondetur quia tunc ligamenta quibus matrici alligatur illa incipiunt debilitari: quia propter sui magnitudinem consumitur nutrimentum ipsorum ligamentorum. **Quare** puer cum exit ponit digitum suum ad os. respondetur naturaliter: quia puer exiit de matre: vt de calido latuero. ergo intrans aere. frigidum ponit digitum ad os propter caliditatem ozis. **Quare** vt sciunt mulieres puer exiens z̄ clamans in vtero sit signum malum. respondetur quia est signum q̄ non viuens exiit: z̄ ergo dicitur Theologi: quia tunc cognoscit se priuari intuitu diuino propter carentiam baptismi: ergo clamat. Sed aliter respondetur: nam si nō matrem patretur nec clamaret: ergo clamor est signum passionis z̄ mali. **Quomodo** puer exeat. respondetur q̄ p̄mo capite p̄missis: z̄ si aliter exit per curua vel per brachia interficit matrem: z̄ seipsū. **Quare** mulieres comedentes infecta cibaria abortiunt respondetur q̄ ex illis generatur semen fetum quod anima abhorret: z̄ p̄git ab agro nature scilicet matricē quia nō est apta q̄ et forma nobilissima infundatur scilicet humana. **Quare** chorea z̄ lactatio z̄ saltus vt alique p̄fime bene sciunt abortiuum faciunt. respondetur quia per talem motum ligamenta emb̄ionis soluntur z̄ laxantur: z̄ per consequens abortiuum sequitur: quia materia diuinit̄ retineri non potest. **Quare** factus fulminis z̄ tonitruū faciunt abortiuum. respondetur quia vapor: ibi adustus qui facilius ledit matricem infantium per omnia tenella intrans per poros ipsam occidit. immo Albertus dicit q̄ si puer actualiter vinit in vtero materno per fulmina tonitruū interficit. **Quare** mulieres iuuenes: z̄ non antequā abortiuū faciāt. respondetur quia corpora iuuenum mulierum sunt magis porosa z̄ rariora: ergo vapor: fulminis citius intrat faciendo abortiuum. Sed mulieres vetule sunt compacte: ergo nō sequitur occasio in eis. **Quare** vt dicit Aristoteles. nimum gaudium facit abortiuum. respondetur q̄ t̄pore gaudio calor vadit ad exteriora: z̄ sic matris propter paucitatem caloris facit abortiuum. Eadem ratione timor facit abortiuum: quia tunc calor vadit ad eoz: re linquens matricem.

Inguentum album ad oculos qui oculi sunt frigidissimi et fluctuant. Recipere pulueres tuice quartas partes et bebutro q̄ in malo mense laboratum partes tres z̄ de oleo oliue duas partes et liquefac̄ et comitise simul et illos pulueres sperge in illum cōfectū et comitise bene donec v̄ frigidabitur.

Letho capitis cum buca lapide calcato vel goniois alio instrumeto sine aliqua apertura.

Zilbula in oculos. Sorditas. Mafus mclius vsq; ad aures. Z̄ postrema retro aures. Z̄ acule faciet. Z̄ abia vicerosa.

Recipe furfures tritici z̄ coccoquant. vende ad datur aegit et fiat mentum cū pinguedine et hoc ponat ad loca tumore et inflaturam si hūc hoc non p̄derit si hūc p̄derit cūto in capite z̄ videat si aliqua oia fuerit cofrasta a p̄. Requirit littera. A.

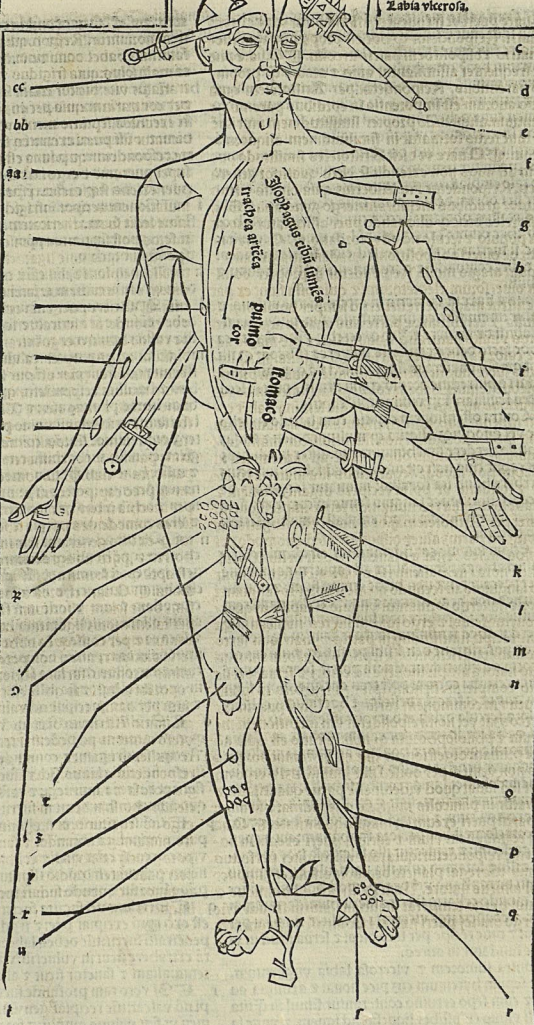
Z̄ postema solet i tribulosis curare in corpore tumore retro aures vt in collo hoc est in regione animata et sic vt at seu botomia d̄ cepha lica vrinatḡ brachiū p̄i s̄tūm de parte sana uti virtutes tenozum vt si nō est antiquo plus mi nuatur.

Verus. Dec sunt pensanda medico curare volenti. Z̄ si etis regio vtriusq; complexio forma. z̄ s̄oz et sintipoma cōmixto tempus et aer.

Inciso vene vsq; usque cessare non vult.

Contra fitum aut p̄tū dum vulnus. si vultu modi vulnus multum cōbitur loder in puluerem et sperge super tale vulnus. Est recipe substantia quā pergamentis de pergamino excoriant et pone super tale vulnus et etiam claras cui cū canapebus mixti et emplastris ex eo factum.

Si aliquid vulnus fixum fuerit vulnus et si quis nō exiat tamē instrumentis sit usq; p̄tū tūc debet lacere iug ipm vulnus vt sanguis et limpidus exierit ante et cū adhuc putredine et imbidate nō creant debet tantū sufficere in vulnus et sic tali an̄. lita. exabit totum. Requirit littera in itera.

Extra casus de alto vt si aliquis de alto ceciderit et sanguis ex lesione in ipso coagulatus fuerit et vt tunc sanguis illi se sperget et dissoluitur in Domine. Recipe tres carboes viuos q̄r cinos z̄ extingue eos in vino bono albo z̄ maxime calidum hoc sepe bibatur.

Nota si aliquando mebrum multas seu anscium putatur tunc debet bene curare cum balsamale vnguentum fit scilicet. Recipe semini gummi et semen lini et contunde in pulueres et sperge illum puluerem in vniuersis et permittit p̄ vniuersis tres dies postea trape seminum grecis et semen lini. Requirit residuum in littera. B.

Contra incisionē venę magne in collo ita q̄ si quis cōfite non potest tunc cōsumat illa vena pulchre ad intem vt sanguis nō possit exire hoc pacto sperge z̄ cōtra pulueres rubeos sup illud vulnus et pone sup eo emplastras z̄ permittat lacere ad die quatuor illud debet fieri ceclaro qui estbur cum supus metus post hoc medet facti alia.

Ad viciu matris de coque semen lini cū butiro z̄ suppone bandium bone sufficit.

Uobis vnguentis cōtra apostema z̄ vlcera z̄ consequenter antiqua vulnera ruptoria. Recipe septem bottinis et liquefac̄ in parcia d̄ bapch̄ z̄ cola ad aliquo vas z̄ mouet̄ d̄u donec fiet odoniferus z̄ t̄o plus in onebit tanto melius erit ad oia vni.

De variolis et variolis vocat vesice sicut pueri solent habere frequenter z̄ quadoq; antiqui habent et sunt duobus modis. vno modo sunt ab alto modo sunt rubea ab eis fuerit inoluntate totus corpus in pānum lineum. Requirit residuum in lra. C.

Contra vulnera que sunt in inguibus circa pulues tunc minutatur de vena virginali hoc est de vena que est labalo z̄ dicitur vena m̄struosa mulierum seu vena virginalis.

Si vero fuerit apostema in inguibus circa pulues tunc minutatur de vena virginali hoc est de vena que est labalo z̄ dicitur vena m̄struosa mulierum seu vena virginalis.

Contra tumorem et inflammationem in succo lotis z̄ cardis cū farina orideacca tūc tumores et inflaturae cū inungat foz emplastrum in circuitu vulnures et tunc curabuntur.

Remediū de paralisi et vnguentum. Recipe artemisiā cum femine suo et mollesolium cum femine suo et semē vtrique et insquamias radice et femine et acciperam et angam. Requirit littera. D.

a Cum nasus inciditur ad ipsas aures: tunc debet confusi filo tenui z subtili adinueni: z post hoc debet conficere sibi emplastrum ex claris cum albo liquore mixtum bene cum stupis: z hoc emplastrum ponatur super vulnus eius: z tunc permittatur in vulnere donec patiens estimabit qd sit vulnus curatum in toto atamen cina debet intrudi ad nasum ideo vt foramina non succerent: z vt patiens possit respirare. Aliud est verum recipiat illud emplastrum de vulnere: tunc nasus prematur bene manibus adinuenit: z tunc ex nouo tale emplastrum vt prius iacere non permittatur donec fiat durus: deinde detur talis potus. Acc. z embi benedictum globosam species tiriacae z veyeraut cu florib: hęc omnia etroque simul in vino aut ceruisa: z hoc si fuerit herbe sicce: sed cum fuerit vitæ: tunc debet contundi: z dare patienti ad bibendum: z sanabitur.

b Contra fluxum vulneris in capite fuerit vulnus z tergarit immundicijs sine putredo cum aliquo paniculo subtili de vulnere ei: eo qd cerebz putrefert i capite hoc facto debet conficere pulueres rubeos: qd illi sanant omnia vulnera: z fistulam: sed ita qd prius debet mundari a putredine corporis etiam istum puluerē secū potes seminare sup vulnus ipsi capitis.

c Contra offensionem capitis cum baculo cultello lapide vel quocunq; alio ita qd multum dolet: z sensus aliquando perdetur machinator: z totaliter perdidit: sicut manū caput eius non est incūsum: sed solum infractum per verbera hinc ita curabis: minuatur sanguines de vena cephalica: donec sanguis sanus exeat: z conficiat super loca dolorosa istud emplastrum vt inferio: circulo docetur.

d Etiam summe considerandum est aliquis efficiat vulneratus: z principaliter ad caput: tunc maxime deberet precauere: vt non bibat vinum forte: z non sumat carnes non bene coctas: z non accedat mulierem neq; intueatur. Similiter non loquatur multa ne ratio nem perdat. Sed si nimium fuerit infirmus: ita qd comedere non poterit: tunc detur sibi perfusio tenuis eius caseo decocta ad bibendum. Etiam potest sumere pulmentum cum ceruisa coctum post tres aut quattuor vel quinq; dies detur ei sercula delicta: z hoc si fuerit calidus in seipso: z sercula debet ei dari que ipse appetit.

e Contra furditatem remedium probatum. Capiat sal pro vno denario: z ponatur ad mundam ollam: z cooperatur bene vt nullus vapor exeat ponatur super ignem: z sufflet ignis recenter sub olla: ita qd pro calorem magnam sal liqueat: z consistat in globum. Et tunc remoueat z infrigatur postea bene conuete in mortario: post hoc perfora raphanum: aut rapaz: aut magderim: z repleatur illo sale: post hoc cooperatur bene illud foramen cum illa particula quam prius extraxisti de raphano vel de rapa: post hoc fode in terram in mundo cellario si terra fuerit humida multum z forte: z coherat vicerula qd taliter maneat per triduum: z tunc recipe per tres dies: z serua istud in vitro: z sic fundatur in aures.

f Contra tumorē z vicerosa labia vnguentum. Recipe sepum hyrcinum cum pice noua: z arungia aurum: z cum sepo ceruino conterantur simul in q̄nta te equali vniu cuiuslibet liquefat ad ignem: z unge labia: z sanabuntur in breui: z si fuerint labia tumorosa fiat minutio de ipsa lingua: z cessat tumor: labiozum.

g Vnguentum ad maculas faciei probatum. Qui vult priuari maculis in facie existens. Recipe limacem cum sua concha: z concham ranarum: z alu-

men: z alestem: z gyantiu: z cōtinde illa simul: z feru te ad nouam testam: z combure bene: z illos cineres commisce cum lactio de vitibus factis: z ex illo facies mane z sero laua.

b Pulueres corrosivos qui carnem superflua de vulnere crescentem bobemice de viuisa appellatur sic fac. Recipe vitriolum viride: z impone in ollam no uam: z obstrue cum loto sapientie: z impone ignis forte combure bene: z postea effunde parum de aceto viri z istam post hoc contunde z habebis pulueres corrosiu: z illi sup carnes p̄citas ipse: z coarodet eas.

i Si autem apostema generatur libz bzachjo super feboronia de mediana: aut palmarica: aut prope paruum digitum in parte oppozita: z firm inleu modum de eodem bacchio.

k Quando aliquis esset transfūsus gladio vel hasta da et bibere ceruisiam tepidā cū pinguedine serpentis.

l Si inesthū magnū incidit: aut stomachū: hūc debes cōsistere filo ferreo: z subtili z spargantur super illa vulnera pulueres rubei.

m Vnguentum contra vulnera tumentia: sed non fluentia que sunt percussione sicut plage: videntur sustinere z baculis: vel quibuscuq; instrumentis. Recipe duas libras plantaginis: z duas libras garbei: z millefolium: vitriolum album i quartale: Salinam: z vi tergiō: quattuor libras contunde bene cū iij. lib. aris: z cū ij. lib. zubaritā: ista omnia simul bene decoque z misce bene cum spatula infusa vt bene cum arina temperetur: postea exprime totum simul per pannum z tere herbas que manserunt post expreffionem: z illa contunde cū arungia z serua.

n Contra ad vulnera que in pedibus sunt quasi in curabilia que homines communiter habent: z illa vulnera habent foramina profunda illud oleū sic fac. Recipe lignum iuniperi: z incide in paruas minutas: z recipe ollam vnam z fode in terram: z pone super eam aliam ollam multas foraminibus perforatam in fūdō: z loca eam super illam in terra sepultas loco cacabis: z impone in eam partes de iuniperi incisas: z sic cir cumlinas ollas cum loto sapie: z pone ignem fortem in circuito ollaz: z sic stillabit oleum qd valet aurum z argemum: z percipie ad vulnera predicta sananda.

o Si autem clauus ferrēus vel ligneus vel quocunq; aliud acutum ad pedem intrauerit hoc sic curabis. Recipe sarisragam: z contunde: z pone super locum in quo sit talis clauus. Idem faciunt stozas sabb supposito aut stercoza murletē: z exibat clauus ferrēus vel quocunq; instrumentum fuerit in ipsa carne.

p Contra puritum magnum cum litiuo ei vitis paruis unge loca fricandō. z sanaberis sine dubio vel vritice decocte cum vino z collate per paniculos in balneum corpus tali modo illinunt fricandō cessat. Sz prius liniatur quando sudari incipiat.

q Si telum vel sagitta fuerit in pede: z lignus non est exercepti excipiat p ter: z si ad vtrūq; partem vulnū penetrati fuerit: tūc debes laborare p illo foramen tenēta extrahere sicut in vulnerit: vltus ē ita vt attingat vna tenita: aliam z sanetur sicut z alia vulnera.

r Si vero tam profundum fuerit intrinsecus qd excipi non valeat: tūc recipiat genziana: z os puzi ad foramen vt fiat vulnus amplius: z foramen magnū vt sagitta eo facilius extrahē possit ad hoc capiat apostolicum magnū dimergāa. Steinvozes: z popledia: z aude bene adinuit: z ex illo fac emplastrū: z pone sup vulnū z extrahet sagitta.

t Aliud emplastrum.

f Et si tale vulnus firm aut profundum multus cruet ruerit. Recipe thus album sanguinem draconis vini nigram fel vni plurstein i. lapidū ematit: hęc omnia contunde infimum: z fac emplastrum cum claris: aut: z illud confectum super supas ponatur z vulnere applicetur.

l Contra vulnera fluentia z dolorosa. Recipe anguilam z excoque z accipie pinguedinem z conserua in mundo vasculo: z excoque gallinā non iningendo cū aqua pinguedinem z congrege ipsius pinguedines z accipie succum saluiter: abanthi: z marubij: z menthe siluestris: z tempera infimum: z unge quando vis cicatricem z sanabitur.

u Vnguentum bonum ad sanguinem retinendū: vbi fuerit vena in cūsa. Conice lthus: z aloetadinicē z asmilice clarum oui hanc temperationem optime commisce: z ex illa fac emplastrum donec venē z vulnus adinuenit claudentur: z hoc fiat donec vulnus sanabit in toto semper emplastrum nouū preparandum.

r Contra putridas carnes z mortificas. Recipe argillam de fornace bene concrematam: z tempera cum aceto z appone cucumeres equaliter fumendo: z sine vt bulliant: z tunc cola per panniculum hoc facto recipe tertiam partem illius cocti z permisce cum oleo: z fano mellis vt tere bis vel ter z sanaberis.

y Contra inflatram faciei vel alias vbiens. Recipe febasiam z decoque eam vsq; ad consumationem medie aque: z cum hac aqua madida bene inflatram pannum intinctum superpone inflatue predicte quo ficato iterum madida z fac sicut prius z in triduo sanaberis.

z Contra struma que in collo generatur. Accipie succus raphanistat: vinum: acetum: z conice totum in smigmate in aliquo vase z mittas ita per noctē stare illo unge apostema seu strumas z decidet peribit illa struma si tepino hoc feceris.

z Contra parantium hoc est quando quedam pustule albe in circuito vulneris generantur hōihōicē: psymiet. Recipe arungiam antiquam non salfam z vermes quosdam qui multos pedes habent z sunt oblongi: z parui z ab aliquibus centipedes vocantur seu appellanur hos vermes contunde valde bene cum arina antiqua z emplastrum super dolorem.

z Ad solidandum ossa contracta. Accipie lūbricos vētris z contere in puluerem z commisce puluerem de lumbicis factum cum oximelle: z emplastrum inde fac z ossibus fractis superpone z mirabiliter consolidat ossa contracta.

z Vnguentum contra omnia vulnera quod cito generat carnes z replet. Recipe s oleo oliue quattuor: loribz fani melia: iij. loribz gummi arabici z thus veyz de quolibet: s. loribz. z molle sic farinam: z misce simul totum: z liquefat super ignem modicum: z moue continue in olla ne comburatur z operare illo vnguento quādo vis.

z Contra incisionem cerebri vel icetiosi vel viceris: hęc n. omnia sunt mortificas z insanabilia. Si vero iteritium magnum aut stomachus incisus fuerit hunc de bala conficere filo ferreo z subtili: z seminatur super talia vulnera pulueres rubei de quibus patet alibi hoc facto curantur vulnera huiusmodi herba sanguiaria cum saluia: z si nonlent curari: tunc cerebum est icetiosum hoc taliter considerat debet qd vulneratus rationem perdet: z oculi eius rubei erunt omnia quecūq; comedet non valebit reficere: z nō poterit sedes habere lingua eius magna efficitur: z palpat super caput z lania bit emplm de capite suo.

z Contra offensionem capitis que fit multipliciter. Aliquando. cerebri penetrat: z aliquando solum cutis offenditur z inflatur cerebri vnlneratum: z in ficatur modo si cerebri vnlnerati erit: tunc videri bene debet ne ossa essent in vulnere: hoc facto excipiat z imponatur ad vulnus eius succus panniculus. Si vero sericum non habetur: tunc panniculus alius fibris vni z paruis. Et ides panniculus illini debet prius mundo lardone pro eo vt tertio die facilius de vulnere excipiat: post hoc videri qd si cum claris oui suppone reuertitur siccatur in vulnere z assumeret cerebum: hoc: z ex illo homo mortem intraret. Ideo debet pā niculus illiniri quin facit ipsa putrefere z imundicijs effluere ab eisdem.

cc Nota qd prius vulnera singulis diebus bina vice debent ligari: z hoc cito facere non prolongado z primus lesus non debet spaciari nec deambulari: z casus talis vulnera saniem ceperit: tunc semper mudas panniculus debet imponi ipsi vnlneribus: qd per hoc subitoto curantur z succrescent.

dd Si aliquis homo ceciderit super caputita qd colli ei incuruatur: z post hoc loqui non potest. Illi statim os aperiat z ponatur lignum inter dentes eius ne claudere possit: z debet calcare super venterem caput z trahere caput eius foriter vt ad locum proterem caput z colli situe: post hoc vngaf dialta z sanabitur a timore.

z Nota resida deficiū in aliquibus margibz figure pcedentis vbi similes littere alphabeti coprehēdunt. **T**unc excipiat: z post hoc curari debent sic prescripti est de sanato vulnere z p̄ficiat emplm de apostolico z ponatur super vulnus: qd istud extrahit totā imundiciam de vulnere z cito curabit.

B Et ipone in aquā z mitte per quattuor dies fiam z si vis potius calamentū apponere modici: z sic fiam de in factū z exprime succū illi: z accipie malūā capre frē: z coque simul cū oibz supradictis herbis in butyro z cola p faciliū: z tūc recipe cerā z resina: z galbanū z liqāf aqua infimul: z tūc cōmisce cū oibus supradictis.

L Aqua siccitū z decoctū in lentibus ita calidum vt cum lingua canis expertum est: qd attrahit statim materiam. Si fuerint rubei innotuantur in pannis rubei circa oculos tūc vtere repugnans seu recuperatiois ne exeat per oculos: z circa gulam cum gargariis.

D Terebre z resina: seu picē albā castoreū nouū recēre: z oleū oliue: z accipie medullā cerui vel eq iunenio z vniu vti acētū cortana si h̄re poterit: z bec oia sil' unum de valde bñ: z p̄b donec i mudā ollā: z cū aceto vt vno bñ doqs ad bona doza: z tē p̄ panū et p̄me: z i p̄ ridē p̄e: z ex B mane z vespe locū dolorosū unge bñ.

E Qd in vulnere sinerit malū: z post hoc infunde sed modici vinū ad vulnus: qd illud mudat vulnera z putrefieri non permittit.

Q Vnguentum contra siccitate mēbroz. Qñ aliquod mēbz eritatur in domine sic p̄ficiat. Recipe. Catrum intergrum z impone ad vna ancā z assa ancā vna cū catio z pinguedine que inde stillauerit collige z fna: z cū oīs mēbz qd ericari icipit unge. Si vō totus hō eritace fat oia mēbz hōis: tūc recipe camulos iunenio z excoq; eos i caldari z sic ille hūctet in caldari illo seu i bodio i qd cattuli sic docti z sanabit deo innate.

C Confectio vnguenti attractiui. Recipe sepum ceruinū seu arictis castrati vel byrcinū z liquefat in patella z appone paz: de cretū mūda: z modici de resina: hoc est q̄rā ptē resinē respectu sepi: z olei oliue z contunde totū bene in mortario.

Unguentū

Unguentum fuscum contra vulnera fetida vbi pot sunt crescere carnes.

Recipe oleum oliue: z laraz sub vno ponderet: z pone ad patellam vt simul bulliant paulatim: postea pone tertiam partem de resina: tunc recipe pulueres thuris: z myrrhe nigre: z sic d' myrra plus qd d' thure: z coq' h totum sit: z sic postea appone parum de galbano: z indurare debet cum cera modica.

Unguentum diaguilon z ynguentum pautenicu pulcherrimu.

Recipe litargiriū z cōtere simul cenobrium z isparge i olei oliue: z pone in patella area z mitte bullire semp mouendo cū spatula: z qñ videbis q incipit rubescere: tunc appone modicū de cera plus qd de galbano z funde sup aquā mundaz: z si vis habere pulcherrū tunc appone serapinum z erit multum delactabile.

Unguentum album sic fit.

Recipe ceruaz: z thus albu: z appone de galbano modici: z lapillos albos q in cancro reperunt: z contere oia i puluerē z liquefac cū aq rosacea z cōtere bñ vsq ad dissolutionē aq: z cōmisce cū oleo oliue: z fac bullire.

Unguentum reuenticū ad vulnera fetida
Recipe mel z liquefac in igne: zaquam rute cōmisce illis simul z habebis.

Unguentū populneu qñ vulnera inflant.

Recipe nodulos de populo de tali arbore: z cōtunde illos cū noua arancia que tunc temporis haberi pōt: z serua z cooperi bene in piride vel in olla vitreata: postea recipe folius inquam: z acrimonic: plantaginis: z millefolij: rufolij: z marubij: balsamum mentam: z mentā equinam z embis: feniculi: z oia illa simul equa li ponderē accipe z cōtunde z pone in vini z mitte ita re per aliquos dies: z tūc excipe herbas pzedictas qñ tibi videbit cōuenies z appone cōfectū qd pās fecerās d' modulis populij: z arina noua: z cōmisce simul: z pone ad caldariū paruz z bulliat simul totū: z postea in faculum funde seu cola.

Sirupus vulneratorum.

Recipe tomentilla: agrimonia: diptami illā herbā: z myrram rubeā: z coque bene in ceruisia antiqua z cola per panniculam lineam: z quando infrigidabitur da infirmo sero z mane ad bibendum.

Unguentū ad paralifim sic laboratur siue sit in capite siue in alio membro.

Recipe iuniperuz: z arinam gelline: z cōtunde bene simul z pone ad patellam vt liquefiat z cola z sint am bo sub pondere equali.

Unguentū ad paralifim sic fiat ignis bonus z sic vngat.
Recipe medullā de ossib' eq: z liquefac i patella z vn ge locū dolentē vbi regnat paralifis. Et nota q vitris dō esse et ossibus eq: multibus vero de ossibus eqe.

Unguentū ad paralifim cui statim oculis.

Recipe vini boni: z faui mellis: in eadē mēfura: z ra dice celidonia: z feniculi: si vis cū herbis: z acute illa bene: z postea calefac circa ignem z cola z emplastrū super oculos.

Unguentū vt quasi vno die vulnus sanet.

Recipe lanceolā illā herbā: z illa est cōsimilis plantaginis pleniora h3 folia z longiora z cōtūde ea cū noua arina: z postea in patella distolve z fac emplastrū: z pone sup vulnus h3 pulueres sentias facies de eis: z cum eadem herba potes humectare in inflationes in circuitu vulneris.

Unguentum ruffus z valebit maxime quando aliquis leuans graue pondus offendit se vel infra tur ab intus vel habet spatulas ad intra.

Recipe herbas quasdam rubeas. Rubea tinctorū vel vngulosa maior: bethonica: Eseruene: kōz: veney: z ablie bene: postea vero post abolitionem depone cortice superiozem: z pone ad butyrū: quod in Maio mē se est laboratum si habere potes z coque simul valde beneficē tamen fac q herba butyrum pzeualeat. z appone radicem vnam vel duas de acrimonia. Et si non potes habere butyrum Maj: tunc recipe illud butyrū quod est laboratum in vna septimana ante natiuitates beate virginis Marie vel quod est paratum ante festū sanctoy: P'hillipij z Jacobi ap'loz: tertia dievel pma.

Contra combustionem ignis vl' aque.
Recipe surfures siliginis: z combure i noua testa hoc contere bene z contritum da in circuito manū vel pedū: z sanaberis.

Remedium bonum ad paralifim.

Ungue locū vbi turbaris in calida stupha vl' circa ignē vino cremato vel etiam in ped vel manus incuratur a paralifis taliter fac z sanaberis.

Unguentum sanatiuum: z qd facit crescere carnes.

Recipe sepum ceruinum: z plantaginem cum semine z radice. Si autem semen plātago non habuerit qd esset in mense Maio: tunc recipe radicem cum solis cō tunde simul cum oleo oliue: z decoque super leto igne: sic vt bulliat per integrum horam primitus: postea appone resina: z cōmisce hoc totum simul vt bulliat ita diu donec illa resina liquefiat: sed non amplius: postea cola per pannum ad nouam patellam: z post hoc recipe tria vel quatuor coclearia de vino bono: z infunde in illud cōfectum: sic iterum tere ad bonū horam z post qd illud vinum consumatur: tunc iterum funde tantum de vino vt prius: z sic fere extere z effunde modo pzedictō: z hoc fac ita diu donec non erit vnguentum album sic abiectum: z donec adherbit moztariolosebit bitumen: z postea appone ceruse dimidium alterz loth z hoc si fuerit vnum quartale tunc de ceruisa appones: z hoc illuc in sparge z contere bene: z serua in piride: z vt ere co quādo oportuum fuerit.

Unguentū dialtee contra siccitatem.

Recipe medullam de ossibus caninis: z medullam de ossibus equinis: z antiquam arinam: z herbam que crescit in segetibus z vocatur Ermodactylus: z est hec herba pzeise sicut cepe: z omnia illa simul bene decoque: z cōtūde: z liquefac in patella: z cola ad piridē: z membra que exiccantur sepe iungantur.

Contra calculum.

Recipe sinziber: balsamum: z seduarium: z flores mu scati: z longum piper: z lapillos cācri: de quolibet vni lothonē: z contere hoc simul valde bene z da infirmo ad bibendum in vino: z precipue in balneo.

Ad idem.

Hec est quedam breuis medicina que a solo deo venit.
Recipe succus feniculi: petrosili: apij: z in succo arinum pone micam panis: z pone super renes: z super vesicas: z non tantum vrinam prouocat verum etiam lapidē dem frangit.

Ad idem.
Idez facit paritaria comesta vel bibita cū vino vel pul uis eius cū albo vino potatus.

De calculo frangendo.

Hec quedam vengeranda optima z perfecta ad frangē diū lapidē medicina. Recipe radicem feniculi: z fari fragie: z petrosili: equaliter de omnibus. Item radices bardane siue lappe ad quantitatē omnium istaruz z rum: z hec in parua minimas diuidantur z ponantur in tanta aqua quantum videbitur sufficere bulliat q

vsq ad consumationē tertie partis aque: z post hoc sumat patiens mane z sero ad quantitatē mediocritas: z h3 aqua pzedicta nimis amara fuerit bulliatur d' liquorita cum aqua pzedicta quantum videbitur. z si malum patiens recens est curabit ad octo dies. si vero antiquum fuerit ad quindecim dies.

Contra expellendas.
Talis enim cura supradicta est seruanda nisi q loco la xifragie due vel tres partes plantaginis apponatur z operandum est in quod pzedicta.

Unguentum contra combustionem.

Recipe olei rosarum. 3. ij. cere. 3. ij. cerusam. 3. s. clarum oui vnus: hoc totum optime verberetur z incozpozetur: z fac vnguentuz: z vngatur ex eo locus combustionis quotidie z mirabiliter prodest.

Unguentum ad scabiem.

Recipe aloē paticum: oleum laurinum: argentum viuum: z saluiam: z fiat vnguentum: z cum illo scabies perungatur.

Aliud experimentum probatum.

Recipe auri pigmenti. 3. ij. argenti viui. 3. i. plumbi viti. 3. j. z ducantur fortiter: z miscantur cum oleo z aceto vini: z ex illo scabies perungatur.

Experimentum magistri Petri hispani contra omnem maculam oculorum.

Recipe feniculi: verbereruz: rosarum: eufragie slieris montani: bethonica: celidonia: capilloneum veneris: ana quassa bene: z impone in albo vino per diem naturalē. Secundo die distilla per alembicum: z quod primo stil lauerit quasi argenteum: secundo quasi aurum: tertio qd si balsamū habetur. z hoc seruetur in trib' ampullis: z cum opus est detur nobilibus z delicatis pro balsā mo. alioz sunt pulueres optimi super omnia vulnera que sequuntur.

Recipe vniū nigrum: hoc est rubeum nimis z plura stein cuiuslibet. 3. loth: gūmi arabici. 3. loth: muscati: z thus album cuiuslibet. 3. loth: sanguis draconis: z mu miām. 3. loth ista omnia contunde ad iunice: z fac puluerem ex istis: z illos serua ad necessitates quando indigeris.

Apostolicon tale vnguentum sic fit.

Recipe etiam galbani: z serapini: armoniaci: oppoponacio: colofonie cuiuslibet. 3. loth: z cerā. 3. v. loth. Estra mediam libram: hec omnia misce ad iunice: z coque modicum: z postea accipe mastice: z abeas: siue oli banum: z contere bene in puluerem: z terbenitas cuiuslibet. 3. loth: hec omnia misce ad iunice: z permittē liqueferi valde bene: z exprime per panniculuz super aquam frigidam: post hoc excipe de aqua: z volue illō bene in manibus ad ignem cum oleo: vt fit modicum molle: hoc emplastrum sanat vulnera fistulā apostema z oēs fluxū imundum in carne cessare facit z sanat.

Unguentum bonum ad vulnera sananda.

Recipe picem arabicam. i. picem non temperatam: ceram simplicem oppoponacuz florea iris cuiuslibet medium loth z holozyos. Aristologia rotunda: thus albu cuiuslibet medius loth: litargiriū. 3. loth. Ista omnia erocquantur in vino quartali aceti fortis valde ita bene vt molle fiant. Et postea ista videlicet: ceram: picem: z picem arabicā: z 3. libras olei: z illa omnia permittē se successū liqueferi inueni: z sic excoque vides bene ne comburantur in aliqua parte: idē debet interī continue miscere z mouere: post h3 resinas abice z refrigerā modicum pone ad piridem: z isto vnguentū vn

gatur panniculus: z ponatur super vulnera: z hoc cō trahit: z curat sanguinem malum de ipsis vulneribus.

Unguentum ad vulnera quod cito generat carne.

Accipe de oleo oliue 3. iij. loth: faui mellis tres loth: gūmi arabicum: thus verum de quolibet medius loth: z molle sicut farina: z misce simul totum: z liquefac super ignem modicum: z misce continue siue moue in olla ne comburantur: z operare illo vnguento qñ vis.

Unguentum quod dicitur gratia dei.

Recipe terbenitine. libras. ij. refine. lib. i. olibani: masticiā ana. 3. i. myrrē. 3. ij. cere virginē. 3. iij. bdelij. 3. i. verbenepimpinelle: bethonica: cum aduic recentēs extirpant: ana. manipuluz. i. z decoquantur in vino albo vsq ad consumptionē tertie partis: postea coletur z colatura super ignem ponatur ad bulliendum. Et impone ceram refinam: z mastice: olibanū: myrras: bdelium: quousqz bene cōmiscantur semper agitando cū spatula: post hoc impone terbenitam: z aliquantulus de oleo oliue: z iterum agitetur cum spatula: donec infridet: z qd notat colligere: residū vō valet podagrifis.

Uel est p'dictum taliter potest laborari.

Recipe succi verbenepimpinelle: bethonica: brunete. i. consolide plantaginis lanceole: ana. lib. 5. succi api. 3. ij. refine. lib. i. terbenitine lib. v. masticiā: olibani ana. 3. i. myrrē. 3. i. cere virginē. 3. iij. z in vino odosifero bulliantur succi: z valet contra cancerum: z contra morozz venenosum: z puncturam: valet etiam ad omne vuln' recens: z et faciat ap'p'etata in costis: z in epate: z in plene: z in facio fortis implastrum.

Unguentum bonum ad gingiuas.

Recipe aluminis vni loth: z mellis. 3. loth: z illa duo simul cōmiscantur: z cum illa dentes z gingiuē itiqz tur z curabitur putredo coza.

Unguentum sanandum.

Recipe myrram: thus: atramentum cuiuslibet. i. loth. z ad ampliamd vulnus appone medullas sambuci et vni loth: z illa oia simul conface in pulueres: z sparge modicum ad vulnus: post hoc calefac bene z suppose vulnerē: z transet ad iunice sub illo z sanabitur: s de bes comprimere vulnus bene duobus digitis ad iunice: z sic postea quarta die eligetur multum pulber: post hoc sanet velut alia vulnera.

Ad idem pulvis bonus.

Pulueris piper cum puluere carbonis quercini z sup pone die vno vel duobus z sanabitur.

Unguentum antidotuz ad vulnera sananda.

Recipe mel: z vermes longos qui infimo crescit: hec duo misce in pulueres z sparge ad vulnus z sanabit: z hoc virtuos ana: z cōburi os in testa noua: z vuln' sanabitur sine ois fluxū imunditiam.

Contra dolorem capitis.

Recipe thus: myrram: piper: saluiam: acetum: oleum: z illa oia simul cōmisce z decoquas bene: z tūc cū il lo capite perunge z liga linteo.

Unguentum ad vulnus qd d' lupus.

Recipe albi thus: z tere modicū ad modum pulmen trī z cōmisce optime cum claro oui ad iunice: z tūc li ne supra panniculū canapens: z si istud habere nō potest: tunc recipe barbam iouia: z forma ex ea emplastrū z tūc doloz superpone.

Antidotum emplastri boni z optimi super vulnera.

Recipe thus: z aloē: z contundantur ad iunice cum claro oui: z istud ponatur super vulnera vbi vena fuerit incisē z cruentant multuz. Istud tantū permittat

super vulnera donec vene et sanguis adinnice creverit
 si in magis indigerit tunc laboratur huiusmodi medici
 na et emplm ex uno et supponat vulneri rotiens do-
 nec crecet adinnice pampbili et malve simul contrite
 et sup vulnera postea curant vulnera sanguinolenta et
 fluentia: et foras: et melius est aliud emplm. Si autem
 cum arungia contunditur et super vulnera ponitur sanat
 summe bene vulnera.

Aliud emplm super vulnera.
 Serpillium romanum. i. romischkol mundatur cum vino
 et sup vuln^o ponat sanat multum bene. Item absinthii
 concussum et recenter super vulnus positum sanat ipsa
 vulnera.

Unguentum bonum ad omnia vulnera.
 Recipite aruinam leporis: et aruinam porci non castrati sine
 apri: et si totum coctice quod densum fiat: et cana illud
 et post hoc in melle decoque: deinde recipite absinthium
 vel succum absinthii et tempera cum picidictis ad horas
 vnius diei: et hoc unguentum servabis quod diu placet.

Ad mundationem vulnerum.
 Recipite consolidam maiorē talē herbam et deponite super
 riorē corticem: medietatē eius abijce: residuum vo
 contunde: et misce cum aqua: et pone super folium nigri
 oleis. Suarękol et superpone vulneri et sanabit in
 octo vel novem diebus.

Unguentum ad vulnera.
 Recipite oleum oliive. iij. lot. favi mellis. iij. lot. gum-
 mum arabicum: et thus vetus: de quolibet medium lot
 et molle sicut farina: et misce simul totum et dimitte vt
 liqueat super igne modico: et misce continue in olla
 vt non comburatur et operare illo unguento quod vis.

Contra scabim seu prurium.
 Recipite aquam in qua porcus vel sus mundatus est a car-
 nifice post intersectionē illam cum dormire volueris ca-
 lesce et laua pedes et ea et pone ad aquam eandē vsqz
 genua et inuolue pedes in pannum et de mane cum sur-
 sis dialtea et populcon: et illa duo unguenta simul co-
 misceat: et vng pedes scabiosos: et citere seu frica bñ

pedes cum pillis qui sunt in seropha depositi in aqua pda
 et sic cum unguento picidictis perunge et sanaberis.

De emplastris.
 Emplastrum bōa sunt et ros et violis: cera: picet: mel-
 le: et oleo oliive: illa fac bulire simul: et exprime per pan-
 num et inunge pannos: et pone ad picidictem et lera ad
 placitum tuum quando indigeris.

Unguentum Hippocratis.
 Recipite anguilla et decoque in aqua: et supernatantem
 pinguedinem collige et cōgrega post h recipe aquam
 pinguem et gallinā et decoque sine sale: et simili mo-
 do pinguedinē supernatantē collige: et tunc recipe succū
 saluierute: et absinthii: et elborii: quod iacet in terra et her-
 ba que vocat ligua canis. Ita oia simul comisce: et quod
 cuius vulnus fuerit vinctū non indiget emplō.

Unguentum fuscum laboratur sic.
 Recipite mastice: galbani terbetine: aff. s. i. et conficiat
 tur sic oleum oliive in caldari sup igne mitat et addat
 cera: et liquefacta ponat colofonia. deinde gummi paula-
 nit: et terbetine: deinde mastice: et oliban: et hoc cum spa-
 tula semper agitur donec coctum fuerit: deinde infri-
 gidatum vsui serua.

Unguentum album.
 Recipite cerasē lib. ij. litargiri. s. i. oliban. s. s. mastice. s. s.
 i. vnaqueqz res per se teratur: et puluis ceruse cum pau-
 co oleo oliive distēretur: postea addatur litargiri: et
 inde mastix: et olibanū addatur et cum pistello paula-
 tim agitur quāto melius pot et vltima vice de aqua ro-
 sarum parum addatur: et tandiu ducatur donec spissus
 vel liquidum fuerit et serua vsui.

Contra paralysim.
 Recipite aserem: et pone in eam anguillam in frustra se-
 ctam seu diuisam: et assa: et cum illa pinguedine vngelo
 cum vbi turbatis.

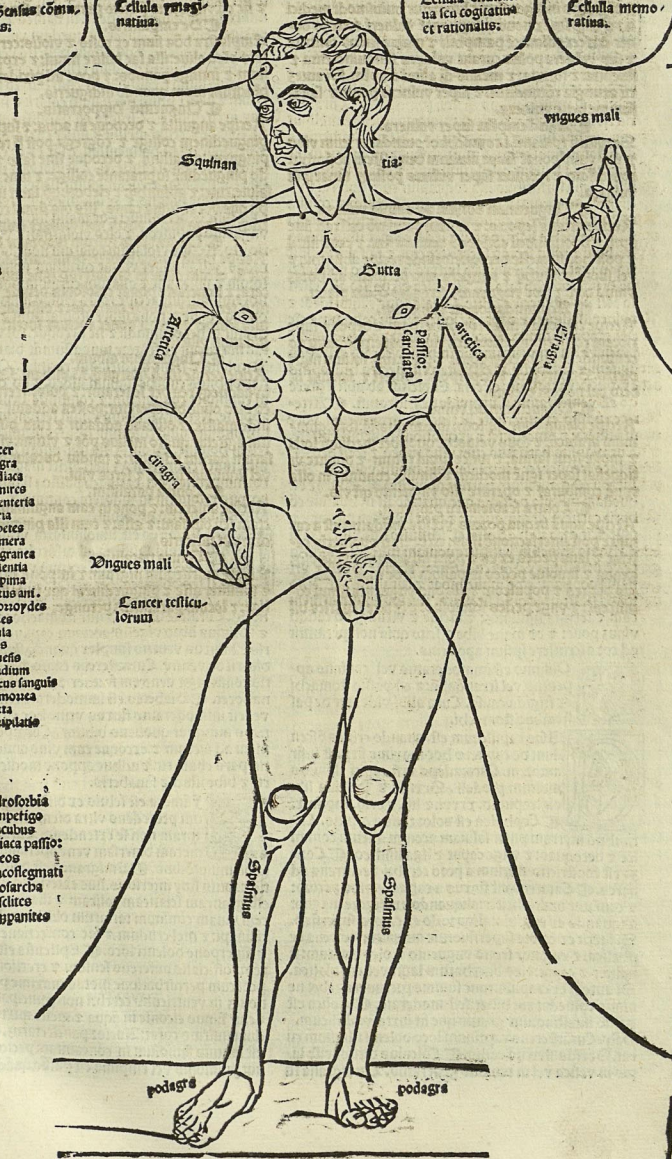
Contra paralysim.
 Recipite morilegum nigrum: et impone in eum sinapi:
 et similiter asse et pinguedinem que inde stillauerit col-
 lige: et locum paralyticus perunge.

- Allopecia
- Hippocrepia
- Alina
- Arteria
- Arteries
- Arteriosa
- Arterion
- Artrax
- Amisio rationis
- Apoplexia
- Asplum
- Callos capillorum
- Expulsa
- Contra
- Canaria
- Colica
- Alcalus

- Lancer
- Diagra
- Cardiaca
- Diamico
- Difemera
- Dura
- Diabetica
- Emera
- Emigrata
- Epilenta
- Empina
- Extus anti
- Emozopdes
- Febres
- Fistula
- Ficus
- Francis
- Faldium
- Fluxus sanguis
- Gomozca
- Guta
- Dozuplatie

- Adrosobia
- Impetigo
- Incubus
- Alia passio
- Alcos
- lenohegmati
- ypolarcha
- Arteries
- urpanites

- Lepa
- Litargia
- Lentoria
- Lum baci
- Lupobca:
- Adania:
- Lustrefis
- Dilatatio ner-
uorum
- Dialmia
- opilarō splenc
- Paraleis
- Periplicumo
- nia
- pleuresis
- ptifis
- Profluuius
- Podopus
- Podagra
- Reuma

- Stomatia et
- verigo.
- Supor mētis
- Scurmatio
- Sapimus
- Squinanta
- Succopia
- Singui tua
- Strangoria
- Santaria
- Suffoca
- trio
- Statica
- Serpigo
- Scuria
- Setanus
- Enalmon
- Eulhis
- Penenam
- Dilcan a
- Derigo
- Microano liv-
gus.

- Epar cor stoma
- cho caput et splē
- pe man^o et ren.
- matre vesica si
- onitalia mbra.

mellis: et da infirmo omni die plenam testam de succo: hoc fac vnde in diebus luna deorsucente vel deficiente quia etiam homo in ventre de crescit. ¶ **C**mpetigo est sicca scabies in cute vel in corpore. cura: ducit venen in faucibus: ubi incidantur.

Leptra est morbus corruptens formas et compositionem membrorum et finaliter solvens continuum: prouenit de materia melancholica sparsa per totum corpus. cura. Recipe oleum de ligno fraxini frustantur incisio: et fac ad modum aque rosacee et vngatur corpus sepius multus. p. dest. ¶ **L**iturgia est apostema in posteriori parte cerebri sub thusa carnem: vel liturgia est apostema fleumaticum cum febre in puppi cerebri naui: et cuius mentis obliuione: et liturgia alia vera: alia non vera. vera liturgia est quando homo semper dormit. Non vera inest qua homo non potest dormire. cura: capilli proprii viti conficiantur cum aceto. et modica pice: et naribus apponantur: poterit excitat liturgicos. ¶ **L**ienterie est fluxus ventris: in quo comesta et bibita egrediuntur in eisdem qualitatibus et quantitatibus in quibus intronissia sunt propter debilitatem contentiue stomachi et intestinum superiorum. cura: Recipe sepium hyrcinum certissimum liturgium coricem glandium: emethich: sanguinem draconis cuiuslibet vnum lotib. misce admodum et hoc mixturam trudas super lien: et sparge de super modicum puluerem concrematum: et sic trudas ad corpus viceversa et sanabitur eger. Si autem homo fuerit inflatus multum: ita lien subintrare non potest: tunc acie allei vniam libram et decoque illud in medio quartale aquae: et tunc super vapores illos ponatur eger: ita vel possit humectare corpus eius siue posteriora: quae post hoc corpus demollitur: et sic lien poterit bene intrare viceversa. Cum vero ibit ad sedem tunc intrat intestinum digitum: hoc factum. Recipe pulueres crematos de cornu cerui thusa et mastice ista pulueres super fementur leni et posterioribus et sanabit. Et ista pulueres etiam reformant matricem mulieris si super seculantur ferreas ipsarum. Deinde accipe thusa et colosiam. Isti duo sparge super carbones ignis locans infirmum super illum fumum q. intret corpus ipsius et sanabitur lien. ¶ **L**umbici sunt vermes qui nascuntur in intestinis hominis seu alterius animalis. cura: comedenda artemisia sicutum atamen prius tene ad vniam horam in oleo: et post hoc glutire debes: et tunc incontinenter mouantur omnes. Sequitur aliud remedium contra lenteriam passionem quando quis magnas sedes patitur et homo estimat vt viscera eius exirent hec infirmitas interdum fit ex comestione nimia et serculis malis: et talis egritudo mouificat hominem sepius. et sic interdum datur ei succarum rosaceum diaaradon abbatibus vel rostatam nouellam: et adhuc vngatur oleo rosarum et emplastrum conficiatur ex rossis: et ex pomia querentio mastice et margaritis: hoc omnia condiantur et excoquantur in aceto: et fiat postquam super corpus eius. Si autem illa infirmitas ex seruore processerit: tunc si bi vnguentum ex meta: et balneum ipsius aque in qua coctae sunt rose vae grith que cum colto: et scias q. hoc medela multum prodest.

Mophea est defecatio cutis maculosa: vel mophea dicitur esse casus crinitum et barbicum: et est differentia inter Alopecia: et mophea: quia alopecia est casus capillorum et crinitum capitis. cura. Recipe oua fomicaruz et ebolum. j. atbi contunde: et siccatum: et actum bonuz: et aurum purissimum puluerisetur: et cum eo vextra: idest

locus perungatur. Item sel capizuz et sanguis vesperilionis perunctum caput aut barbam curat. ¶ **M**ania est insanis vel alienatio mentis. sic. Mania est corruptio anime sine febre. cura: sercula eius sint leuia sicut caro capizina: et pulli et noua oua assature molles et bibat vinum limpatum: et cum aqua permituz balneetur et comiscetur cum mulieribus: quia per hoc ira sedatur et vesania mitigatur et inciditur et vena circa pedicam parum: quia talis minutio firme bene curat vel etiam alia minutio communis. Melancolia vero a nigro selle est vicia.

Neruoium oppilatio dicitur esse passio quando nerui oppilant. cura: nerui adipis seu pinguedine accipiunt sepius iniungi debent. ¶ **N**eurosis dicitur esse dolor lumborum.

Ophthalmia est apostema nascens super albedinem oculorum. cura: vena in viroqz pede supra pedicam maiorem incidatur et multum prodest. ¶ **O**ppilatio splenis vel epatis est quando epas vel splen oppilatur vel obcuratur et non perficit opera digestionis. cura. Recipe steruus vacce ficcum et succum vrutice tria oua olei optimi sulphuris sicca huc et fac emplastrum et est opimum spleneticis: epaticis: hidropicis: et hoc abscondit: quia donum vel est pensare volentia.

Paraleis est neruorum mollificatio cum ablatione sensus et motus. cura: Recipe hercora pullos. ciconie cum adhuc sunt in nidio contunde et cribra per pannum subtile: postea recipe arungias quae et liquefac: et vinose puluerem et fiat vnguentum cum quo vngat locum dolentem. ¶ **P**araleis viscerum est que causatur in vesica. cura. Recipe hyrundines iuuenes: deinde excoxia et viscera eorum bene mandentur: et imponantur viceversa: et hoc assari debet: et mūdare et comedere per tres dies. Aliud recipe ter quantum ad manum potes capere de baccho lauri viridibus et tantum de salua: et decoqs bene in bōa ceruilla triticiali: et bibetiuo stomacho. ¶ **P**eriplemonia est apostema canaliuz pulmonem vel periplemonia est collectio circa pulmonem: fit autem de humore collectio in partibus pulmonis. ¶ **P**leuris est apostema calidum lacertorum seu puniculorum seu velaminum costarum. Et pleuris a pleura costa dicitur: et inde tunc sunt punctiones lateruz. cura: contra laterum punctiones excoquatur mel cum lacte caprino et madefac in illo panniculum: et hoc suppone lateri languenti et cessabunt punctioes. ¶ **P**istis est humiditatis consumptio quando consumitur corpus et exticcatur: zita quilibet exticcatus potest dici pristis: et febris ethica idem est. cura. Recipe rosam et polipodium et coque cum vino bene: et bibe sero et mane. ¶ **P**rofluuium est immoderata menstruorum emissio. cura: steruus gatti cum resina et rosa suppositum proficiunt mulieris reprimat et cessare facit. ¶ **P**olipus est superflua in naribus caro ex grossis et viscosis humoribus facta. ¶ **P**olisimus est infirmitas per quam homo semper continue comedere appetit et tamen saturari aliquo cibo non potest. Si vero saturatur statim euomit mox canino: et post hoc statim esurit vt prius et talis infirmitas interdum prouenit ex frigore magno: et tunc parum sinit. Si vero prouenit ex frigore nimio tunc semper lingua siccat: et multum bibere potest. ¶ **P**odagra est passio pedum cum dolore calcanei et pollicis. cura. trietur dolor sepe cum testiculis vulpinis: et ad velpus idem facit et cum pelle eius innoluatur.

Reuma

Ruma est fluxus humoris a capite ad partes subiectas. cura: Iopius torefactus et calice capiti appositus multum valet. Ad ides due vene sub lingua aperiantur.

Scorria est quae vrina ex se insensibiliter emittitur. Etanus est maior contractio neruosi a ceruice vsqz ad dorsum. ¶ **S**thensasmus est appetitus et voluntas nimia egerendi cui modico aut nullo effectu. ¶ **S**uffisio est violenta commotio spiritalis virtutis ad expellendum supfluitate in spualibus. ¶ **S**timoz: testiculoz et qui testiculi tument sunt. ¶ **S**traxione ventris cauantur ex ventositate. ¶ **S**tenium est materia subtilis aquosa horribilissime qualitatis a tota substantia pmens corpus humanum. ¶ **S**ulcerana est infirmitas per quam homo exuorem emittit per posteriora. ¶ **S**ulceratio lingue fit quando vlcera seu pustule in lingua generantur. ¶ **S**urgigo est infirmitas capitis. cura: omni hora dum vacis dormiti recipe tres guttas vrine et pone ad nares probatum est: multum valet. ¶ **S**uroz ouis fit multipliciter aliquando euenit ex putrefactione dentium. Aliquando ex putrefactione intestinorum: et alio modo seruidus anbelitus appellat. cura: si fit ex putrefactione dentium vel oris: tunc debet lauare os quanto melius potes et cessat fetoz oris. Post hoc recipe hanc medicinam videlicet duas lotiones vitrioli albi: et mellis quantum: lotiones primas contunde vitriolum bene post hoc comiste cum melle et vngat cum eodem gingiuas bene vna cum dentibus. Si autem fuerit fetoz et stomacho: recipe pillulas aureas vnum quent: et da patienti: et similiter deset eius cum vino calido: et post hoc dicitur et isti pulueres: cinamomum: garofolus: piper: cinnum: agrest: et crocum: cuiuslibet vnijs lotib. hoc omnia simul contunde: et da ei manducare et sanabitur a fetoz.

Synopsis est defectus caloris naturalis vel est ablatio sensus in toto corpore sicut maiorem partem propter debilitates cordis. ¶ **S**ingultus est quasi spasmus stomachi repleti aut inaniti ab humore aliquo vicari propter expulsiorem nocuorum. cura: aliquid inopinofit et anxium inopinante et subito patienti nunciandum est et cessabit. ¶ **S**tranguria interpretatur guttatis vrine emissio. cura: thusa cum pulegio coquatur in vino et bibe in balneo. ¶ **S**traxione est continua erectio virge cum appetitu ad coitus. cura: super renes ventositas pone et extrah sanguinem. ¶ **S**uffocatio matricis est ascensus matricis ad superiora propter humores corruptos. cura: testiculi vulpis in oleo veteri cocti et posarum mulieribus impositum curat matricem suffocant. ¶ **S**tatice est passio scie. anche vnde homines cogunt claudicare. ¶ **S**erpigo est quaedam spes scabiei.

Scorria est quae vrina ex se insensibiliter emittitur.

Sthensasmus est appetitus et voluntas nimia egerendi cui modico aut nullo effectu.

Suffisio est violenta commotio spiritalis virtutis ad expellendum supfluitate in spualibus.

Stimoz: testiculoz et qui testiculi tument sunt.

Straxione ventris cauantur ex ventositate.

Stenium est materia subtilis aquosa horribilissime qualitatis a tota substantia pmens corpus humanum.

Sulcerana est infirmitas per quam homo exuorem emittit per posteriora.

Sulceratio lingue fit quando vlcera seu pustule in lingua generantur.

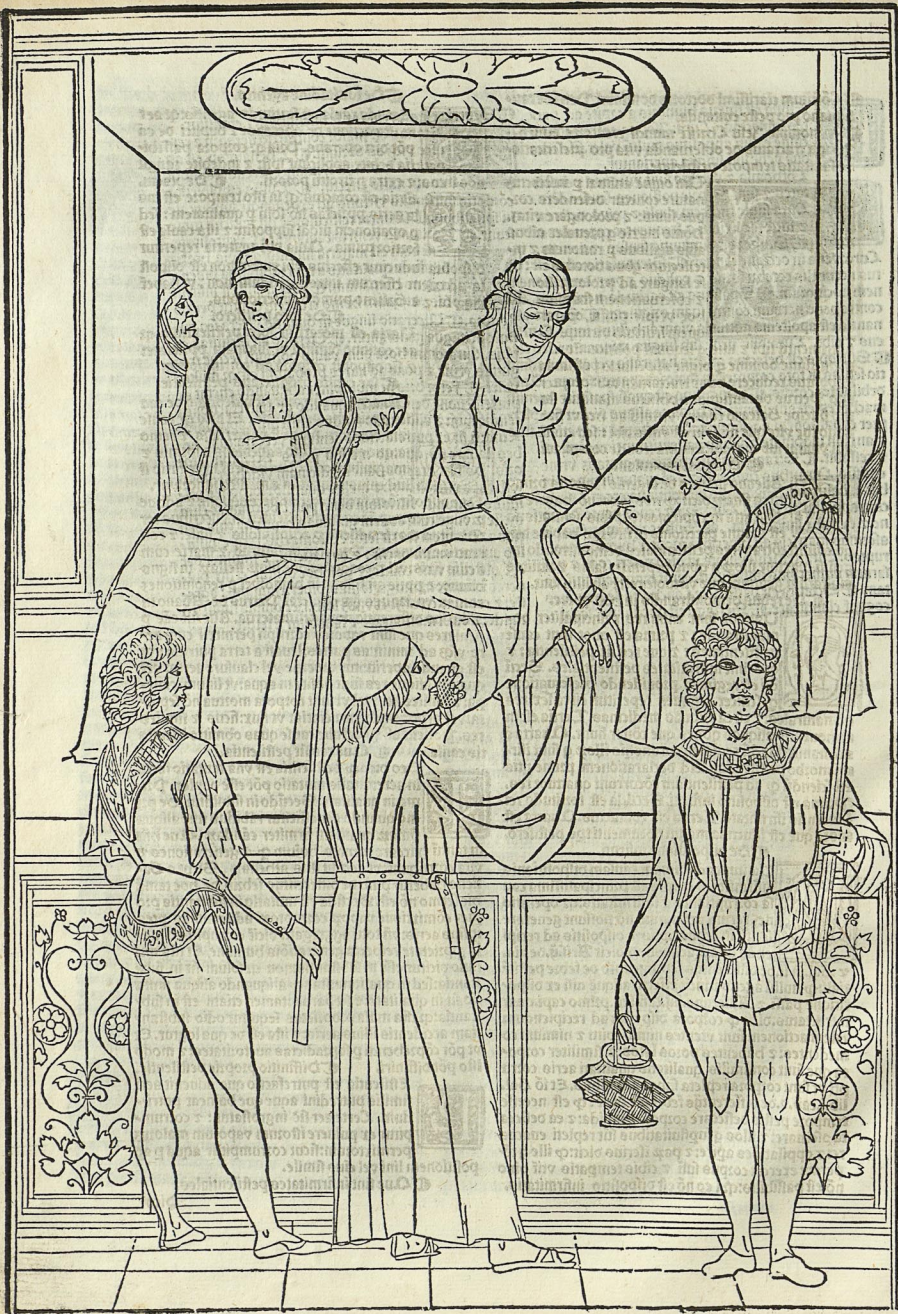
Surgigo est infirmitas capitis.

Suroz ouis fit multipliciter aliquando euenit ex putrefactione dentium.

Suffocatio matricis est ascensus matricis ad superiora propter humores corruptos.

Statice est passio scie. anche vnde homines cogunt claudicare.

Serpigo est quaedam spes scabiei.

Consilium clarissimi doctoris domini Petri de ta-
signano pro peste euitanda.
In nomine Iesu Christi mundi creatoris Amen.
Incipit tractatus de obseruanda vita pro preserua-
ne sanitatis tempore pestilentie.

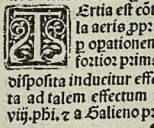
Am omne animal p instinctu nature conetur defendere corpus suum: z prolongare vitas. Domo marie q puealet oibus alijs aialibus p rationem z intellectum qbus dotatus est: os se fatigare ad prolongationem z obseruationem futipsum. Ad hoc vt ipse possit operari aliquem fructum virtutis. Qui sit nutrimentu sibi z illis q sequunt pollice. Et ideo clementissime domine q digne appellaris pmissimus: sum dispositus reducere hunc tractatu in tali forma. Quaz ego Petrus de ta signano pificus mandate serenissimo pncipe Galeazo comite virtutu ad hec vt fiat preseruatio tue vite que no solu est vtilis tibi: sed etiam illis qui viuunt sub tua saluberrima fronde compilati.

C Primum capitulum.
Alienus in libro de ingenio sanitatis primo circa finem dicit: q nos decet no habere ne algentia in coplemento ipsius sanitatis: io est magne pfectionis in isto tpe habere aliqd consilii cotra vires pestilentiales demonstrando ingeniu maxime illoz q bus dependet falsus z vilitas multarum gentium que virtose recte ab illis sunt.

C De rebus demonstrandis in hoc opere.
Quattuor sunt enim res principaliter dem-
onstrande: z prima est quot sunt cause pestilentiales: z que res sit pestilentia: z que sunt infirmitates pestilentiales. Secunda est regimen prouidendo preseruacione q scilicet regimen reperitur circa sex res no naturales: z circa aliquas medicinas. Tertia est in remouendo aliquas oones que coter sunt. Quarta e ad manifestandu regimen curacionis illoz q sunt infirmi morbo pestilentiali. Ad declarationem prime ptis est sciendu q ad pestilentiam eocurrunt quattuor res. Prima est dispositio infirmi. Secunda est fortitudo rei iducendis infirmitate. Tertia est contactus. Quarta est motus que est iducitua magni nocimenti tpe pestifero.

C De dispositione infirmi.
Quantum ad primam causam causam dispositionis infirmi: dico q ipsa est principissima causa corruptionis z infirmitatis: q operatio nes rerum actiuarum no possunt generare se nisi in rebus aptris z dispositis ad recipiendu ipsaz actioni: vt dicit Arist. de aia. z Sal. in li. de differentijs febriu: caplo de febre pestilentiali: q nullu agens iducit effectu aliqd nisi ex dispositione passi. z Auicenna. iij. can. sen. primo capi. quarti tractatus: dicit q corpora disposita ad recipiendum talem actionem sunt vntes nimio coitu z nimium comedentes: z habentes poros latos: z similiter corpora que sunt consimilis qualitatit aeris corrupti vt sunt corpora repleta superfluitatibus. Et io Sal. lib. i. cap. v. de differentijs febriu dicit: q est necesse tempore pestis defecare corpora humida: z ea desiccata preseruare: z illos q supfluitatibus sit repleti euacua rez z oppilatodes apire: z paxiferus dicit: q ille q reperate erret corpus suu z abis tempatis vtiq oino no est passibilis: q: i eo no est dispositio infirmitatis.

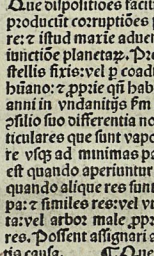
C De fortitudine agentis.
Secunda causa est fortitudo agentis: q: aer in ista actione operans: z duplici de ca pot dici operans. Pria q: corpora passibilia debite applicant ipsi: z indebite tangit nos intus: z extra p tiroiri poros.

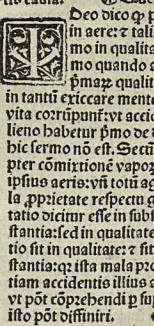
C De actu.
Tertia est cotactus: q: in isto tempore est ma la aeris pprietas no solu p qualitatem: sed p opationem modis suppositi: z ista causa est fortis: prima. Quia vbi materia reperitur disposita inducitur effectus. vbi autem non est disposita ad talem effectum introducendum non: vt habet viij. phi. z a Galieno primo de interioribus.

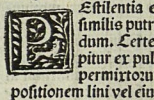
C De loco pestifero.
Quarta est morari in loco pestilencioso q: aer cotinuo dimittit de sua mala pprietate: z sic disponit corpora ad corruptionem.

C De causis proprietatis pestilentie.
Vta aer nos coferunt est videndum de causis pprietatis pestilentie. Et dico q: cause sunt duplices. pma est vniuersalis z remota: que est dispositio aduentiens a forme z imaginibus celi. Quo habent necessario illud cuius aduentus a medico ignoratur. Que dispositioes faciut corrumpere aquam: z adhuc producut corruptioes punrefacientes in visceribus ter rez: z istud maxie aduenit p eclipsis solis z lune: z con iunctioe planetaz. Presertim de saturno z martis cum stellis fixis: vel p coadunacione illaz stellaz in signo huano: z pprie qn habuit in domo: vel p reuolucionis anni in vndantijs fm q dicit Petrus de Abano in ptilo suo differentia nocigamateria. Alie sit eae p ticularares que sunt vapores corrupti permixti cum aere vsq ad minimas partes: leuari a terra putrida: vt est quando aperiuntur canerne vel clausure aeris: vel quando alique res sunt poste in aqua: vel in limo canepa: z similes res: vel vt sunt corpora mortua no sepulta: vel arbor male pprietatis: vt nux: ficus z similes res. Possent assignari alie cause quas obmitto breuitatis causa.

C Que res sit pestilentia.
Deo dico q pestilentia est vna mutatio facta in aere: z talis mutatio pot esse duplex. Prima in qualitate. Secunda in substantia. De prima quando aer efficitur rabidus sine aliqua pmax qualitatu similit candap. Que hnt in tantu ericare mentes homiu q z generationes z vita corruunt: vt accidit illis athenaz. Sicut a Galieno habetur pmo de differentijs febriu: de hoc tamē hic sermo no est. Secunda est mutatio in substantia propter comixtionem vaporu corruptoz ad minimas partes ipsius aeris: vti totu aggregati dicit corrupti ex mala pprietate respectu generacionis humane. Et ista mutatio dicitur esse in substantia: non q: solum sit in substantia: sed in qualitate: sicut q: aliquando aliqua mutatio sit in qualitate: z sit parua: tamen etiam est in substantia: q: ista mala pprietates sequitur odio substantiam accidentis illius aeris: z ista est de qua loquitur. Et vt pot coepzendi p supradictas autocitates: z modo isto pot diffiniri.

C Diffinitio proprie pestilentie.
Pestilentia est purefactio que aduenit aeri similibus putredini aque que balneat putridum. Tertie aer sic ingrossatur: z corrumptur ex puluere istorum vaporum maloz permixto: nuncificat corrumptur aqua p ap positionem lini vel eius simile.

C Que sint infirmitates pestilentiales. Dico

Dico ergo q̄ infirmitates pestilentialis sunt du-
plices. i. particulares: & cōs. Particulares
sūt q̄ nō vno tempore adueniūt multis. Et ta-
les adueniūt p̄ admīstrationē sex rez nō
naturalis in q̄bus hoīes idifferēter peccar-
unt: vel adueniūt plus q̄ alteri. Et istud est q̄n

aduenit carbūculis vel q̄n affligit vni: z nō multos
stantes i bona dīspōitōe. Cōs est duplex. Et iō vnus
est vīnus: vel cognoscit in vna regiōe vel ciuitate: vel ap-
pellat. Et mīdīmalis quasi veniens ex latere dextro: z ē
marie pp̄ aqua illius loco vel ventū vī appet i aliq̄bus
ciuitatibus vel locis in q̄bus generant. Bona sub me-
to z i alijs locis tunc sunt cura. Quā ponit Saluēnus
in. viij. de steriōibus q̄ nūq̄ vīdat talē infirmitatē sicut
p̄mēt in libro de aere z aqua. S3 de p̄dicis hic nō lo-
quit. Alia est infirmitas pestilentialis cōs: z ppe dī epi-
dīmalis ab epi q̄ est supra: z alia q̄ est supra alias.
Que sic dīffinit infirmitas epidīmalis est facta subito
z in vno mōmētō tēpōis. Cōs multitudine hoīus: qz
nūti epidīmia egritudinis appent diuerse. Nā aliq̄-
bus insunt carbūculi cū febre: aliq̄bus dīstinterie: aliq̄-
bus glādule: vel apostemata: aliq̄n variole: aliq̄n mor-
bili: z appellat subita ad dīfferentiā epidīmalis q̄ ve-
nit paulatī. Dīs alle sūt p̄ste. ppe ad orīā febris pesti-
lentialis: z illō sufficit p̄ pmo capō p̄sentis tractatus.
C̄ Secundum capitulum in quo conti-
netur regimen curatum.

Dico de p̄mo restat dicere de secūdo vs̄ de
gimīne. Et istud dī fieri circa sex res nō na-
turales: z aliq̄bus medicinales. Regulari-
ter opando p̄nāgionē itaq̄ rez est scīdū q̄
meo vīstī hoīes dēficiūt tribus modis.
Prīo mō p̄ viam oīstāōis venēose q̄ ag-
gredī membra p̄ncipalia. f. cor: cereb̄z: z ep̄ar. Et isti
mōiunt cū signa pestilentiali. vs̄ p̄ flationē glandulas
in emētōis illōz membroz p̄ncipaliū. Et iū q̄n cor
offendit signū appet sub assellīs. Et q̄n cerebrum post
aures. Et q̄n ep̄ar in igitibus. Idēro. Et q̄n in splene
in igitine sinistrō. Et adhuc adueniūt carbūculi i alijs
p̄tibus corpōis. Et istud cōueniūt quando est maior
p̄refectio z adultio humorum ad itra corpūs quos
natura in quantum potest conat expellere. Ideo quan-
do apparent carbūculi iuxta membra p̄ncipalia: vt
est in pectore indicant p̄tus: quia est signum q̄ tales
humores sunt adultī: z putrefactī circa regiones cor-
dis. Secundario est per viam suffocacionis naturalis
caloris facte a causa humida z aquosa putrefactibili.
Et certe nos videmus z vidimus humiditates coadu-
nari in nostris corpōibus p̄ferentī in capite p̄ quas
sunt apostemata in gula: que appellantur squāntie:
z est illis mōiuntur. Aliquando descendunt multi ca-
tarrī qui subito suffocant homines. Aliquando generant
mūlte sūrditates: z grauedines capitis. Et col-
ligaciones oculorum: generantur etiam mūlte pigritie.
Mūltas paralyses: z apoplexes: z epīlesies: que in p̄-
senti florentē regnat. Tertia quia vermes generati
ex malis humoribus per putredinem illorum veniūt
ad partes superiores corpōis: z ibi faciūt lesionem
mōdico instantum q̄ corpōa sūncopisant: nihilomi-
nus recuperant: z si non subito auxiliantur mortua-
turita per dolorem sicut per fumos venenosos eleu-
atos ab illis qui corrumpūt z resoluūt spiritūs: istis
talibus modis z alijs p̄ducuntur ad istos est contra
oprandum per actus p̄nēfiosos: qui continentur in
sex rez nō naturalibus: que sunt aer: cibūs: pot-
tus: sōnus: z vigilā: motus: z gēs: iāntio z repletio. p̄

accidētia aīe d̄ q̄bus de p̄culari est vidēdū: z p̄ d̄ aere.
C̄ De signis quando aer est pestilentialis.

Tunc aer efficitur pestilentialis qui vermes z
reptilia apparuit vel variole que res cōter
p̄cedunt sine morbo pestilentiali. Tunc q̄n-
bet d̄z rectificare aīe vel ire in loco in quo
non apparuit signa ista. Et securus est ire vbi nō sunt
nec in p̄terito fuerunt. Lausa est q̄ relinque que reman-
serunt post epidīmiā q̄n corrumpe illos qui se
transferunt ad illū locū: sicut fermentum q̄ circūdat
a farina: b3 d̄z disponere farinam ad fermentationē: ita
z aer iam pestilentialis habet d̄z d̄z d̄z: corpora: iō
est reuertendum ad loca in q̄bus fuerunt epidīmia. vel
pestilētia. imo est iustitendum in omnibus locis circa
p̄ctificationem aeris.

C̄ De rectificatione aeris.

Graea rectificatione aeris. Primo inquan-
tū possimus est exiccandus ipse aer in do-
mibus que inhabitantur. sicut igne facte ex
lignis queruis: vel fermentoz q̄n bene siccōz
santī: myrtillī: iūniipis: z aliq̄ odoriferus i
gnoz. Suffragietur camera mane z sero
cū masticature: z myrrate: rēbitina: sandaraca: cipre-
sō: squināntis: laūna: acoz: z similibus. Aspergat do-
mus: z maxime camera cum aceto vini odoriferis: z aq̄
rosata. Et cum multis citris suspēis p̄mo camera z fer-
re in manu z olfaccere p̄mū laudandi cuius bec p̄mir-
tio. recipe laudani. s. i. been albi z rubri. ro. r. ana. s. ij.
thozas liquide. s. ij. mirre folioz mente. Sarcisoliūz
ana. s. i. camphozē. s. i. miscēantur z incōspōrent cum
aq̄ rosata z facio buglosse z mellisse z fiat pomum.
C̄ De regimine cibi z potus.

Cibus d̄z esse talis substantie. Pantis recess
vīnus vel duozum dierum z bene fermē-
tatus vel de spelta munda a cozice. Confe-
ctus cum pulvere anisolum z sale bene co-
ctus. Potus vinum album clarum z poli-
tum: ex medio sapore: nec rubet: nec fumo-
sum: vt spiritus? z humores non calefiant: nec nimis par-
num. Sed si possibile est vinum vetus: qz magis opu-
ratū est: magis d̄ficat z minus recedit ab aquostrate.
Et d̄z vinum inaquari cum aqua cocta z plus in estā-
te q̄n in hyeme est bibendum. Et nota q̄ potare aliq̄ta-
nūlam vini maluūcti entē q̄ homo domus exeat: vt al-
terius vini potens est vitile: qz multi funt exiccantē: z
spūs p̄stantē z corrobōrātū. Et aq̄ que decoquit de-
bet esse curuata: ex loco petrosi: vel hī arnosos: vel ex
fonte claro. Et sapor d̄z intendere ad dulcedinem.

C̄ De regimine saporum.

Cibus d̄z esse talis substantie. Pantis recess
vīnus vel duozum dierum z bene fermē-
tatus vel de spelta munda a cozice. Confe-
ctus cum pulvere anisolum z sale bene co-
ctus. Potus vinum album clarum z poli-
tum: ex medio sapore: nec rubet: nec fumo-
sum: vt spiritus? z humores non calefiant: nec nimis par-
num. Sed si possibile est vinum vetus: qz magis opu-
ratū est: magis d̄ficat z minus recedit ab aquostrate.
Et d̄z vinum inaquari cum aqua cocta z plus in estā-
te q̄n in hyeme est bibendum. Et nota q̄ potare aliq̄ta-
nūlam vini maluūcti entē q̄ homo domus exeat: vt al-
terius vini potens est vitile: qz multi funt exiccantē: z
spūs p̄stantē z corrobōrātū. Et aq̄ que decoquit de-
bet esse curuata: ex loco petrosi: vel hī arnosos: vel ex
fonte claro. Et sapor d̄z intendere ad dulcedinem.

C̄ De aceto.

Semper

Semper est bonū vii aceto nisi sit ipediens: z
officere cōi o saporē. D̄reter q̄ in stric-
tura p̄torziō: aīas frigiditate stomachi. S3
acceti debet esse boni vini alibi: vt esset mal-
uūcti vel rubore: nec z.

C̄ De quo d̄z esse ferulum.

Erculū d̄z esse expelta: melleo: rīso lentibus
remota p̄ma aqua: panis panis eliratus:
brodū d̄z sciris rubi cū cozice. Radices
feniculi: ap̄: ferulū cōctū ex ouo est fo-
nū. D̄ste mūctū est. Et oīa alia ferula
cōia: ex cepis istis. Ferulūz spīnaciozūm
petrosilioz boraginis scolopendri: z habentia singu-
larē virtutē. f. ruta: marmubis: sīopus: z scabiosa z.

C̄ De capparibus z fructibus vtendis.

Apparis aditi cū aceto maxime in p̄ncipio
cene. Supponendo aliq̄d ex aromatibus p̄-
dicis marie in hyeme. Sepe comēdo cū
aceto iomedica q̄titate est vile. Nam gene-
rat humores corrodentē venīs. Aucennā. f. cafi.
oīa alia agrumia sunt euitanda. Oīa cocta i p̄mīe:
vel in aqua remota albumine sunt valde vitia. P̄fices
omnes sunt euitandi p̄ humiditatem suam: z p̄ferentī
illōz q̄ hīit squamas magnas. Et ita anguille p̄t
vī aliq̄bus vitibus: p̄nis p̄ficūz fluminis vel lacualis
vel maris. S3 est bene squamandus: z egēndio inte-
rioria: postea abluere z fricare cū anisō: z aceto: z as-
sa ri: z nō fricari cū oleo: z comedant cū aromatibus su-
p̄radictis. Et in hyeme in maioz quantitate q̄n in alijs
p̄tibus. Post comēstionē p̄ficūz vīnū potes potens. Et
simil cū comēstio comedere aliquas nucēs auelanas:
vel amigdulas. Lac euitare cū p̄ sua citā corrūptēs.

S3 potū assumptio omniū ciboꝝ z potū potū sumi
aliquātū calet q̄ p̄stant virtutē digestiūs. fructus
oīs sūt mali: q̄n loco fructū est bonū sumere post
cibi coriandros p̄fectos: z est multa vile vt cōmet
f. cafi. Nota q̄ in p̄ncipio p̄andū est bonū comedere
tra folia rūtē: duos sicut ficos: z vnā nucē infimul:
z est medicina specialis cōtra pestilentiā: z cōtra quo
liber venenū. In quantum q̄ illi q̄ timent toxicari debe-
rent valde vī.

C̄ De repletionē z imbandisomum diuersitatibus.

Dico. n. q̄ qlibet causet sibi a nimia comēstio-
ne z potū. S3 d̄z vī pauco cibo respectu so-
liti z sic est potū: qz supfluitates multiplican-
tur p̄ nimia comēstionē z potū. Diuersita-
tes ibandisomū sunt male idē qlibet h̄z cōtēntari de
vna imbanditione. Et si plures preparant comedat de
illa sufficienter que melius potest digeri. Et vacuatio est
p̄uocanda: z beneficū vītrifis natura p̄ se nō ope-
ratur vs̄ cum suppositio: ventris: vel pillulis: cuius
descripiōnem inferius dicā vī. yrnalibus teneant aper-
te cū d̄reletio: z potū cum frigiditibus factis stoma-
cho ieiuno: purgaciones cerebri debent procurari per
narees: vel per palatum: z est euacuandum corpūs ab
omni supfluitate quantum possibile est.

C̄ De stenbotomia.

Sanguis in corpore fuerit viciens erit flo-
botomandus vt declinet ab oīmoda cōple-
tione. Et vīuēralter vīus dimīnuēdi istis
tempōibus est vitilis: si semel in mense z
parē in vice. Et vbi atit aliq̄ hūores sint vin-
centes: sicut melancholia per vias adultio-
nis. vel colera admira sanguini est intendendū circa
ipsorū exiccationem. i. circa euacuationem: z si esset
corpūs non sanum non esset intendendū cum euacu-

tionibus. Sed abstineat fe a rebz supradictis.
C̄ De somno z vigilia.

Auēndi est a nimia dormitio marie d̄z die:
nec etiam post cibū imēdiate: si non est com-
pleta vel mediata p̄ma digestio: nō est bo-
nū dormire supinus. Sed in primo somno
supra latus dextrum: per duas horas: dein-
de supra sinistrum: postea reuertere supra dextrum. Cō-
timo somnus sit cū capite bene eleuato: z sit bene co-
mū: bonū est vigilare p̄ duas aut tres horas post cibū.
C̄ De motu z quiete.

Auēndi est q̄ actualis est epidīmia a for-
ni exercitio z maxie in aere detecto. Sed si
fiat aliq̄d exercitium ante in aere nō aperto
stomacho ieiuno. Et sicut q̄ veniat actualis
epidīmia: fatiget corpūs suū: qz tunc ma-
gis laudatur exercitium q̄ quiete.
C̄ De accidentibus anime.

Biretristitia: z timore: sollicitudine cogita-
tione cauidum est: sed congaudendum est.
z delectandum: cū somno: cantu: histozis:
z his similibus.

C̄ De coitu carnali.

Astīnendū est ab actu coitus: z si non in to-
tum pro marito parte. Et ideo tunc non est
bonum vīozem ducere: nec nouum matrimo-
nium procurare. Similiter z pollice con-
uersationes: z maxime illi qui sunt corrupti: vel magis
ap̄i coruptio.

C̄ De medicinis istis tempōi-
bus preparandis.

Et sunt medicinē preparande. Prima
est admīstratio pillularum positarum ab
Aucennā. iij. cañ. capitulo de p̄feratoz
ne a pestilētia cuius descriptio hec est.
Recipe aloes epatiz. s. ij. myrre croci. aff.
s. i. consiciantur cum succo mentē z sicut in
forma acceris. Et assumatū omni die vna in mane ante
cibum: z habent resoluerē z deficcare prohibendo
putredinem. Et si ille qui assumit esset ap̄tus inflama-
tioni tempore estiuo addatur. s. i. terre sigillate z re-
formetur cum aqua rosata: sed in alijs tempōibus fiat
vt dictum est.

C̄ De tyriaca.

Secunda est assumptio tyriacē bene fermē-
tate ex decem anniis in hac regiōe s3 qua
habet sumi in omni hebdomada. s. i. in esta-
te cum aqua rosacea. In hyeme cum bono
vino odorifero: vel sumatur cum succo ro-
vel aqua citri: z ante cibum per sex horas
stomacho ieiuno: z ab omni repletionē remoto.

C̄ De mittidato.

Stria medicina est mittidatum: z in quo
libet casu plus q̄ tyriacē z in qualibet tē-
pōmana sumatur. s. i. z quinq̄ hoīes ieiun-
nare. Et debet sumi stomacho ieiuno: z
ab omni repletionē remoto: z sit fermē-
tatum ad minus per vnum annum.

C̄ De coziandrio.

Clarta medicina est assumptio coziandro-
rum confectorum de mane. Et quibus su-
matur coctear vnum. Deinde sumatur ter-
tia pars vīnus citi vīni odoriferi. Simili-
ter assumptio zucerei rosati tempore z ho-
ra magni estis.

Contra vermes.

Quinta

Quinta medicina est contra vermes: z dico q illi qui sunt dispositi ad generationem vermium: fumant omni mane vnum ciabum vini i quo bulitum sit absinthium vsq ad consumationem tertie partis decoctionis.

Sexta medicina preparatoria videlicet sirupus auctozum.

Sexta medicina z vltima est sirupus hic descriptus ab auctozibus vicibus sum expersus coiq reddi corpus mundi a suspuita ribus z p sequeus desiccatur: fortando co: cerebriuz epar: z oia alia membra. Et qua titas que hs sumi in vice est. 3. i. 5. Lii hec de scripto. Recipe costiuz citri: radices capparis: berberis: sandalozii ytriusqz spodij: ana. 3. ij. gariofilate: buglose: mellisse: bozagint: cocice: ana. 3. i. acetose epatic marubij: ana. 3. 5. lactuce siluestrii. 3. ij. feminuz coium: violaz ana. 3. i. tinq: epimuz fenele: polipodij: an. 3. i. fuci abstinij: fuci sumi: terris fuci chebuloz: ana. 3. i. diagre det. 3. ij. succari albi libras duas: z fiat sirupus z acetose det. 3. i. acetosi citioz: quod sufficit z vtire eo zc.

Uo modo sumendi has sex medicinas.

Modus administratioz haru sex medicinaru est talis. In pma die sumat sirupus: in pulu aue marie. i. i. auroz z supra dormiat p vna vel duas horas. Secundo die capiat. 3. i. tyria ce. tertia die capiat colear vnuz cotiandroz. Quarta die decoctione cotra vermes. Quinta die. 3. i. pillulaz supradictaz. Sexta die gescat. Septima die capiat ali qd predictoz. Non est malum si omni ebdomada capiat. 3. i. pillurum pillularum. Et illa die quo capiat pillule non capiat aliquid predictozum.

Primum dubium est. Cum omnia inferiora regantur z gubernentur per superiora maxime per solem z lunam: vt patet primo meteo: zom. Et cum necessario iste mundus inferior: sit continue subiectus impressionibus superioris mundi: vt omnis virtus inferioris gubernetur per superiorem. Qualiter he cause superiores possunt esse cause inferiorum causarum. Ad quod respondetur. Nam res superiores semper intendunt conseruationem inferiorum: vt habetur a philosopho primo meteo: zom. Sed per accidens aliquando sunt cause corruptionis z mortis: quia mouentur in suis circuitibus p varios z diuersos motus z propter hoc habent diuersas coniunctiones z aspectus. Quia de causa ipsarum insistent super causas inferiores faciunt simul alterationem: z hoc contingit illud quod debet conseruari ab insistentibus non conseruari. Sed disponitur ad corruptionem per tales insipientias alteratas vt patet. Qualiter epidimia potest provenire a putrefactione aere.

Secundum dubium est. Cum aer sit simplex z putredo sit quoddam mixtum: nec aliud qz in debita mixto humidum cum siccum. Qualiter epidimia potest provenire a putrefactione aere est: quia aer est plenus ignis vt Aristoz. Quia particula problematum problemate. xvij. Lii respondetur qz aer simplex non corrumpitur in se. Sed per admixtionem vaporum terrenorum vel aquozum corrumpitur. Et quia ignis non habet commixtionem alterius elementum non corrumpitur. Sed omnia alia sic vt patet quarto meteo: zom. Omne elementum corrumpitur pter ignis. Ergo

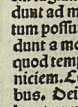
cum aer qui nos circumdat non sit purus neqz simplex vt ait Auicenna. pmo cap. fen. ij. capitulo de aere. Nos dicimus qz aer est quasi vna aqua maris vel lacune qz nis non sit purus neqz simplex tamen potest corrumpi. Et de isto non loquitur philosophus in pceallegato problemate sed de puro aere in loco proprio. Quare magis vno tempore cauitur pestis qz alio.

Eritium dubium est propter quid est qz epidimia plus aduenit tempore estivo z autumni qz alij temporibus. Cum aer tunc sit calidus z siccus: z per consequens remotus a putrefactione. Ad quod sic respondetur: qz quinqz sunt cause propter quas citius accidit in estate z in autumno. Prima est quia aere existente sublimato a liditate precedenti est magis aptus recipere omnem impressionem vaporum z fumo: z mixto: z congregationem ipozum. Quare sequitur qz citius z leuius cauitur putredo. Secunda causa est quia caliditas precedens que propter suam siccitatem prohibebit putredinem est nimis eleuata z adducta vsq ad finem. Tercia causa est qz cum venti multiplicauerit asportant secum malos vapores eleuatos et malis locis remanendo in aere causa coruptionis pestilentie. Quarta causa est quia corpora pluribus superfuitantibus multiplicauerit z virtutes naturales sunt debilitate propter diuersitatem temporum resoluentium calorem naturalem per motum intrinsecum z extrinsecum vt apparet in commento primo tertij pronosticorum. Quinta causa est qz tunc multi fructus siti qz hnt disponere corpora ad putrefactiones ppter nimiam vsus corporum non habitant in aere epidimato.

Quartum dubium est propter quid est qz tempore epidimie alique aues consueat habitare montes z volare in altum: habitant planiciem: z volant iuxta terram: sic ecoter: fo. De habitantibus planiciem: tunc temporis. Similiter alique serpentes: mures z similia. Respondetur qz quando aer prius corumpit qz aqua propter formam celozum vel imaginu que habent de hoc facere necessario. Aduentus quarum ignorat a medico inquantum medicus: aues que volendo aufugere corruptionem habitant montes z volant in altum z veniunt ad planiciem z volant prope terram. S qz in terra generatur corruptio: z putredo prius qz in aere: retonc aues z serpentes assueti habitare illam planiciem fugiunt putrefactionem z corruptionem terre: z uadunt ad montes z ibi habitant: z volant in altum dum possunt. Et aliquando apparent aues que recedunt a montibus z veniunt ad planiciem. Et post aliud quod tempore reuertuntur ad montes z dimittunt planiciem. Causa est qz primo corruptio aduenit montibus. Deinde per tractum tempore accidit in visceribus terre: qz aer est subtilioris substantie z leuior aliterationis qz terra. Deinde per continuationem corruptionis z alterationis: etas sit in terra. Ideo epidimia incipit primo in aere sublimo z fortiori z citius agreditur qz in grossiori z de illor.

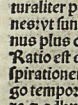

Quod corpora citius offenduntur tpe epidimie. Quintum dubium est. Que corpora citius offenduntur tempore epidimie. An corpora que habent poros latos. An que habent strictos vel frigidis: seu calida: siccis: vel humidis. Ad euidentiam quinqz textu co: laui. Est sciendum qz aliqua quinqz corpora que

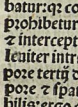

Sextum dubium est pp qd est qz alij corpora in epidimia moztim: z alij non. Cu cae sint vniuersales: z qre vnus moztis in vna familia: alij vero non: z alij moztim in vna domo: z vicini non. Aliqz in vna contrahit: z in alia non. Respondetur qz ppter diuersitatem infirmoz coplexionu z copositionu natiu z actuali repaz in illis. z et pp diuersitate eorum agentiu que adueniunt per diuersitates z aspectus. Residuu inuenies in ronsibus none questionis.

que habent poros latos naturali: vt sunt calida z hui da. Et alij qui habet poros strictos: vt sunt frigida z sic ca. Adhuc aliqua sunt que habent repletionem: z oppilationem: que reddiit poros strictos: z aliqua non habet oppilationem: alijque: z circa hec dico qz qtuoz sunt notanda. Prima est qz corpora que hnt poros strictos naturaliter que non sunt oppolata vt sunt melancholici: vt alique vetule: minus ledunt tunc temporis aljz corporibus. Quia remissa caliditas cordis z paucus aer per poros attrahit: qz potui sunt stricti z et qz ille paucus aer pauco tempore retinetur: qz non sunt oppolata nec repleti. Etiam illi qui habent qualitates conditionales prohibentes corruptionem: ac putredine: vt est frigiditas z siccitas. Secundo dico qz corpora que habet naturaliter poros latos z efficiuntur stricti per oppilationem: vt sunt corpora repleta qz sunt robusta: nihilominus plus offenduntur a aere pestilentiali aljz corpibz. Ratio est qz multi aer est attractus ad infra sic pp inspirationem z expirationem: z sic qz oppolata sunt longo tempore retinuntur: z non sit depresso illoz ad aere. z adhuc sumi capiossi non purgantur. z qz habent qz itates conditionales sformes huic corruptioni: vide licet caliditatem z humiditatem: z prohibetur debita transpiratio que est ca corruptionis. Tertio dico qz illi qui habent poros naturali: strictos z oppolata: minus offenduntur a aere pestilentiali qz corpora plus dicta z omnibus aljz ab hnt magis leduntur. Prima pars est manifesta per rsonem predictam: z per rationes que dicent in quarto dicto. Tertio dico qz corpora qz hnt poros latos nati: z sit oppolata magis offendunt qz corpora dicta i pmo dicto. Ideo pme partes sunt manifeste per rones primi dicti z est manifesta rone secundi dicti: sed tertia pars sic pbatur: qz corpora tertij dicti habet oppilationes per qz prohibetur transpiratio: ergo sit corruptio ppz caliditate: z interceptio caliditatis medie est epidimialis: z ideo leuiter intraret epidimias. Quinta ratio est in corpore tertij dicti. Aer est attractus z retentus longo tempore z spatio z virtus que habet contra operari est debilis: ergo generatur putrefactio in talibus corpibus: sufficient ergo iste rones cotra aliquos. Quibus de causis est manifeste qz corpora calida z humida que hnt poros naturaliter latos z oppilatos magis offenduntur. Postea ista que hnt nati: strictos: z adhuc oppilatos sunt magis offensi. Ultimo illic que habet strictos z non oppilatos sunt offensi.

Sextum dubium est pp qd est qz alij corpora in epidimia moztim: z alij non. Cu cae sint vniuersales: z qre vnus moztis in vna familia: alij vero non: z alij moztim in vna domo: z vicini non. Aliqz in vna contrahit: z in alia non. Respondetur qz ppter diuersitatem infirmoz coplexionu z copositionu natiu z actuali repaz in illis. z et pp diuersitate eorum agentiu que adueniunt per diuersitates z aspectus. Residuu inuenies in ronsibus none questionis. Quare in puii boies z non boves moztimur.

Sextum dubium est: quare in partu boies z non boves moztimur: z in anno preterito moztie bantur boves z non homines. Respondetur qz istud accidit per rones pprietatis singularis que tunc adberet aeris pp qua pprietates generatur putredo in corporibus boium: z non boium: z ita anno preterito poterat esse vna pprietates singularis in aere

Sextum dubium est pp qd est qz alij corpora in epidimia moztim: z alij non. Cu cae sint vniuersales: z qre vnus moztis in vna familia: alij vero non: z alij moztim in vna domo: z vicini non. Aliqz in vna contrahit: z in alia non. Respondetur qz ppter diuersitatem infirmoz coplexionu z copositionu natiu z actuali repaz in illis. z et pp diuersitate eorum agentiu que adueniunt per diuersitates z aspectus. Residuu inuenies in ronsibus none questionis.

Sextum dubium est: quare in partu boies z non boves moztimur: z in anno preterito moztie bantur boves z non homines. Respondetur qz istud accidit per rones pprietatis singularis que tunc adberet aeris pp qua pprietates generatur putredo in corporibus boium: z non boium: z ita anno preterito poterat esse vna pprietates singularis in aere

que habebat respectum supra boves z non hoies. Quare iunnes robusti z fortes moztimur antiqui vero non.

Sextum dubium est pp qd robusti ac fortes moztimur. Antiq vero non. Est dicendum qz antiqui sunt sine oppilatione sine possunt esse cum suis poris strictis nati: z non oppilatis. Iunnes fortes z robusti hnt poros nati: latos z oppilatos. Jc citius corrumpuntur z moztimur: et ista pestilentia: qz in iuuenilibus plus de hnt dicitur z supfluitantibus abundat que di minutio calore naturali habent causare oppilationes. z in pueris abundat humiditas: z regimen inordinatum que res faciunt oppilationes.

Quare moniales z incarcerati no moztimur. Onu dubiu est pp qd moniales z incarcerati non moztimur: z alij non moztimur: z alij non. Respondetur qz in podagriz sunt pauci hnt rones ac oppilationes: ob quas cum humores pziui sccdit ad extrema: z extrifera z ibi generat podagras: ideo non sunt dispositi ad se infirmandum. Quare epidimia venit vt plim post guerras.

Primum dubium est pp qd est qz epidimia vt plm venit post guerras z post fame zc. Respondetur qz in podagriz sunt pauci hnt rones ac oppilationes: ob quas cum humores pziui sccdit ad extrema: z extrifera z ibi generat podagras: ideo non sunt dispositi ad se infirmandum. Quare epidimia venit vt plim post guerras.

Primum dubium est pp qd est qz epidimia vt plm venit post guerras z post fame zc. Respondetur qz in podagriz sunt pauci hnt rones ac oppilationes: ob quas cum humores pziui sccdit ad extrema: z extrifera z ibi generat podagras: ideo non sunt dispositi ad se infirmandum. Quare epidimia venit vt plim post guerras.

Non sctus firmus caplm. In quo tractatur de actu curatiois. Causis inicio est triplex: Prima est circa virtute. Secda circa febre. Tertia circa aua. Primo circa pma intentiones est sciendu qz in febricitantibus apparet virtus multu debilitata: z istud accidit: spms maxie reolouit: ac et coplexiones medoz pncipalium sunt alterate: z maxime coplexio cordis ab humoribus venenosis: qui qz qunt cor: a forma specifica: z alia media pncipalium insistent est in dudo cibos copiose: boni z magni nutrimenti qui leuiter digeratur: leuiter possunt digereri: spms multiplicari vt sunt sahant: pulli: z perdes: z familia. Condiunturqz tales cibi cum aceto: gresta: lu-

co maloz rancioz: limoniū vino maligranati: z similibus que hnt phibere corruptionē firmi. Capian etiaz tales cibi: vltia appetitū: qz vt plurimū in talibus deficiat appetitus: z minus qz tempore sanitatis. est et vltio d'flectionibus: electuaris: aquis: z pulueribus: ac etiam salis cordialibus que cōter ponuntur ab aucto ribus. Ab extra sunt membra confortanda principalia nō dimittēdo. sicut: cerebz: z epar. Etia alia membra vt stomachus: renes: z maxime confortetur membrū in quo est talis humor venosus: z istud fiat cū medi cinis appropriatis membris confortatis. Mer camere sic rectificatur pro illis qui stāt in camera: sicut. p' egro aspergendo cū ramis z frondibus: z rosis maderatis in aceto cū sandalis cū psumigis ex myrra: thure silo aloē: factoz acem: z similibus. Ponendo lintheamina ma defacta in aceto cum cortinis: z sepe renouando: etiaz muri camere aspergantur sepe aqua z aceto: z sint sup lecto z banchis multi citri zc.

De corpis euacuatione z de clisteri faciēdo.

Secunda intentio est marie in deficcando: z euacuando corpus: cum febrotomia vel solutione ventris. Quia si mā vincēs fuerit sanguinea incontinenti est incipiens dūz a febrotomia. In quo ē a pa. Ad hoc vt humor venosus nō spargatur per diuersas pres corpis et plentientē vrute copiosa fiat febrotomia z si mā vincens sit alia a sanguine. put colerica vt me lancolica est euacuanda cū solutione appropriato illi: z si illa materia fuerit sanguinea et alio humoris super abundantiūbus. In primis fiat febrotomia. Consequen ter deficcantur humores eradicanō si fieri potest: z si alique relique remanent sunt digerende cū sirupis appropriatis. Sed pmo eradicanō: z ipso intermedio fiat clisteri cōmune: aliquantulum acium: z multum est vtile vti continuo. bis in die. Similiter sirupus de scriptis ante. z possit in isto casu dare vna vice. in maiori qzitate alia casibus.

De cura apostematū.

Etia intentio est circa apata z ad cyruicos spectat. z est sciendū qz apostematū que apparent tpe pessilente: que sunt perniciosia z mortalia sunt ista. s. antrax carbūculos glā gula: vel patrachia: ignis p'fus: z pruna de qbus dicitur p ordinē. z pmo de apata que dicitur ab antro: qz nascit in locis absconsis cordis: vel qz per antrū vadit ad cor: quod est in medio: z sic diffinitur. Antra est a pa parui ad modū pulstle in principio fraudulē tum z venosum: qz corrumpit particulam a qua ele vatur adulterando illā z partes que p'pinquntur tumescunt ad formā sanguinis combusti: qui acquirit eaz multū in pma aduotione: z erit mortali rubedine: z cuz vltierius accenditur: z ardet augmentatur venenum z malitia. z acquiritur vnus color cirrinos: etiam si vltierius accenditur qz locus efficitur siccus: tunc augmētatur gradus malitie: z intantum qz corrūpit subito ptes ad quas pertingit. z facit puncturam vt ignis: z est sicutur nizz: ac obcūp. z si cum eo exierit liquo: z erit in superficie membrū similibus illi qui fuit in corpore combusto vt cauterisatio ab igne: ob qz cām se qz antrax est tribus maneribus: vt ps cū isto apate. Adunguntur seu a accidentia: vt est tremor cordis: siccopis: debilitas pulsus. z iste accidit qz vapores mali leuati veniunt ad cor. Inde pazz defert a carbūculo: qz est de mā sanguinea nō aduata vel benignata. Pmo in illa ē ali quis liquo: qui per aduotionē exacutur adhuc non est tate venositas vt est Antrax. Et appellat carbun

culus qz carbone lucente z non motuo. Circa ipsum sunt notandē tres res. Prima est color: locus: z d'f'p' partis: vnde color niger est peior omnibus alijs. Dein de viridis. Dein de cirrinos. Deinde rubens. Unde locus est peior: iuxta aliqz modum principalē: qz extrema libus partibus: vnde dispositio partis est peior: illa qz est deficcata qz humectata.

De cura antracis.

N cura antracis est euacuandū vt dictū fuit in interioribus fm consensus virtutis: a etia tis. Secūdo est euacuanda mā defusa ad illius partē cum appositione venosē. sicut cūz scalpellatione: z cum sanguisugis z fiat cauteriū cum ferro ignito: z euitetur cauterium cū cera ardēt: qz cō gelatio cere phibet euaporationem maloz vaporum: imo sparguntur per mēbrum. Adhuc potest fieri cauterium potentiale ex medicinis cauterisatiūbus: vt est vtrioolum: viride es. Arsenicum. Calx viua: z capitellum factū de calce z saponē: vel de aqua fozi: z est similib' rebus: etiam bonum est empl'm factū de scabiosa: cū ipsa in pauco tpe moztificat. Similiter istud emplastrū est bonū. Recipe vitellum vnus oui: z cum illo permisce de sale quātum potes: z debes inouari de vna hora in aliam. Nihilominus ego laudo plus cauterium acutale: z debent administrari res que operentur contra venenum. Similiter detur bec medicina omni ote. Recipe succi scabiose. ʒ iij. terre sigillate: boli armenio lo ti añ. ʒ s. misceantur z potēt in mane. Similiter coagulūm bibitiū expellit venū a corpore: maxime coagulūm legoris. In vice. ʒ cum vino odoriferū. Similiter ter succus citri. ʒ. cum vino bono. Similiter terra sigillata: ambra: coralli: metridatum: z tyriaca.

Cura circa accitia que veniunt a pūitate mae.

Etia est notandum circa accidentia que veniunt a pūitate mae z a caliditate ipsi: z etiam a caliditate medicinarū quā facit cauterium: vel a cauterio actuali in parte istra circumstantis vt motus cuz aliquo ferro: vel vt qz cauatur dolor z est cū inflammatione: z apofematōis. ʒo d' expectari quozqz naturaliter euellatur: z incidatur circa partes suas non dimittendo aliquid carnis infirmum: z corruptio nō vadat ad ptes sanas: z est bōa scarificatio vt mali humores possint exire. etiam ventosa euellit de p'fundo sanguinem corruptum z venosum vt non reuertatur a circumferētia ad centrum. fracta cū te z extracta mā venositas in eius cūatione. Caucat si bi medicus a malis fumis: z nō tēgat cū manu: qz vna mā distillari subtilis est p'ragiosa intrū qz medici postea infirmantur. Immo appōatur medicinē qz abstergat z mundificet. Sicut medicamē factū ex farina ordēi z melle cū pauco salis apponendo solū. Ad idē re eipe sarcole mellis. añ. partes equales misceantur z mirabiliter operatur facta mundificatione admittitref generatium carnis. z si est cauitas capiatur basilicum z teratur z impleatur cōcauitas z fiet gñatio carnis. Ad idem recipe aristologie rotunde: centauree minoris: pentastilon p'solide maioris: añ. partes cōtes: z distilletur aq ad lambicū z referuet tpe: est mirabilis in reseruatione carnis. Ad idem emplastrū ex coriā drio recentib' z vuis passis recentibus cū melle est bonum. Ad idē radix osodillū cum sece vini. Similiter beronica cum pinguedine emplastrata. z ista sufficiant in cura carbūculi z antracis.

Quare dicitur patrachia glandula siue bus fo z similia.

Secundario

S

Secundario est notandū de patrachia siue glandula vt buffone. Et de patrachia: a patrachio hōte qui pmo inter xpianos inuenit: z de hōte siue bubo ad similitudinem illius aialis: qz sic vocatur: tale a pa accidit in locis emunctoz abscondito: vt illud aial continuo fiat. Sed dicit qz patrachia fit dē mā venositas. Bubo aut nō. ideo sic diffinitur. Patrachia est a pa venositas perdens qz operat circa pulsas cordis cū siccopis z tremore: multiplicatur tpe pestis in locis p'ceditis: vt in collo. Et istius est cū diffinitio qz etiam est dicta supra: z differt a carbūculo: qz mā sua quis sit ex sanguine non est tm aduata: vt in carbūculo: z est signū alterius malitie: occidit in trib' vel qz tnoz diebus: z aliqñ in paucioribus: z aliqñ in quinqz: z si peruenit ex qz seprimū potest sperari. Aliquando gñatur ex mā slegmatica: z aliqñ humida cum sanguine permixta. Sicut est differentia: qz carbūculus nascitur in extrematioribus: z in alijs partibus copis ex cepit emunctoz: z etiam in principio non causatur ebzera vt a carbūculo.

Modus curationis istozum.

C

Ita cura istius apatis. Sciendū est qz duplex est intentio. vniuersalis z particulari. Vniuersalis sit fm intentionē. scōa ita qz si tale a pa est sub asellis d'xtre fiat febrotomia ex alia parte in brachio: z ex vena cōi. Si post aurem fiat febrotomia ex vena capitis illius lateris in manu. Si in unguitibus ex saphena illius lateris. Cura particularis est duplex ad hoc vt mā extrahat sensibilibz cū rebus que hnt extrahere z resoluerē vapores illius z hoc fit cum appositione ventosaz z scalpellatione: z sanguisugis: vel cum cauterio actuali vel potentiali: vt cū oī alia re cum qua melius fieri potest. Pmo si apponitur ventosa cū igne: deinde fiat scarificatio: z d'no uo reponatur ventosa vel sanguisuge bone vel habeat gallus z depiletur circa pūbundā apponat loco per hozam: z in alia hora apponatur alter: z sic fiat per toto tam dies z venētū ita atrahit a corde galli. Ideo galium subito mouit. Scōa est qz sicut emplastrū que hnt aut atrahere z resoluerē sensibilibz. Quoz bec sunt descriptiones. Recipe medulle ferrenti. ʒ iij. sinapios: semis vni: añ. ʒ vitrioli. ʒ. ʒ. Cataridaz nūero. ʒ. misceantur z cōponant cū melle dispumato. Ad idem re eipe capitellū factū ex calce viua: saponē: z cum salina est bonū. Ad idē recipe radi. naturz: agrimonie: añ. ʒ. bec bulliant cum oleo de lilio: z melle añ. ʒ. iij. Ad idē recipe cataridaz numero. ʒ. pulueris: sē: z bulliant cum oleo veteri vtz ad spissitudinem z apponat loco. Aliud recipe cartominio: rancidē: semis canlis: cepe stercois columbini: añ. ʒ. misceantur z puluerizetur: z fiat emplastrum: similitur appositio istius capitellū est multo vtilis.

Ad frangendam z euacuandam apofstema.

S

Inguales medicinē que frāgūt apofstema: z euacuāt mām sensibilibz sunt iste. vs. Spe ctes gñm vtz: galbana: eosobis: arsenicū: nasturtium: vtiatē: fermen sinapios: nuceos rancide. catarelle: cozumēti: salicē. baurach: p'iracis: stercois auim calidoz: vt est coloboz: accipitru: z fal

consi. Componantur oēs iste res cum gūmis z succis vel mellevēl stercoz autū: vel capitello: vel lituio for tū: quo vniūm fin cōtes: vt alchimiste. C' Alta circa b' specialis in mā sensibilibz resoluta. Recipe baurach: salis armonicā: alibi: pipieris nigri: añ. partes equales p'sentur z misceant cū succo scabiose: z fiat empl'm. Aliud bonū Cinglosta viridis z siccata trita inter duos lapides sicut consolidā maior: mirabiliter operat. z hoc vdi per experientia: qz resolut vniūm. Similiter bene operat vin cōctosū siue antiofata: qz habet proprie tatem singularē.

De cura z igne persico.

M

Quo restat istud capitulum videre z est notandum qz dicitur albo vel pruna: qz in principio siue apparitionis facit vna aduotionē z ebzaram: qz corrumpit partes qbus sup uenit cū forditē deambulando z facit mēbra nigram: z est de genere carbūculi z nihilominus differt ab illo: quia pruna generatur ex sanguine subtili: vt sepe appareret tpe pestilente. Materia autem carbūculi est ex sanguine grosso aduoto: vt dicitur istud qz differt: qz puritudo precedit carbūculum non aut in pma. Adhuc differunt: qz in aduentu carbūculi color sicut est niger z in aduentu alioz. Aliquādo rubens. Aliqñ cirrinos. Aliquādo viridis. Adhuc est differentia inter carbūculum z ignem persicū: qz ignis persicus est quando colera p'cedit autem melancolicē in tali aduotione: z tūc est nigredo circumstantis quātum tē cū tali colore: vel nigredo laudat tempus capiendi tyriacā: sania z egris cū stomachus vacū fuerit z tu bene digeritis: z aliqñ ad fegipiacē magnitudinē: aliqñ ad modum auellane: z ad pondus. ʒ. s. vel. ʒ. ad plus. fm qz plus ad digestionē stomachi tempus habet: z mō cuz aq: mō cū vino: modo cū succo granati: modo cū vna: mō cū succo: vt dictum est supra: appropriatis qz tibi ex te scire relinquē: hoc mō medico logico z sapienti. Ita adhuc circa exhibitionē ipsius tyriacē. Quaz ego Petrus voco dominam medicinā. Considerare etiā ops anni ipso: regionem: z etatem: vtpota si estas ē maxime cum calido: facta fuerit. Nā leditur inde corpus vt circa hoc. Gal. dippo. allegat cum dicit. Eas aī canem molestas esse farmacia. z qz vt plurimū febres inferi hoc tempus p'ius vntūdū est isto calidissimo tpe tyriacā: sicut ab hominibus magne caliditatis partū est vntūdū nisi soltan cogat necessitas. Et eadē ratio qz fortioz est virtus tyriacē et robore infansium p'ea p'pa sal. Amantibus phibet exhiberi: nisi causa p'cedi eaz: cum ipse afferat le vidisse mirabiliter mortuos fuisse infansium vnum z imoderato vtu tyriacē solsolū. n. in toto ambitum eius z ventrem ferre fecit: sic pp' ratiōabilem assumptionē tyriacē perijt ifans. Gal. fina letura exhiberi imbet tyriacā: nisi vt dicitur est si eēt necessitas maxima: vtpota pestis: motus venosus ferarum: z bis similia vel maiora instarent.

Incipit anothomia Mundini.

Dicitur Sal. septimo
terapeutice. Methodi
auctoritate Platōis op^o
in aliqua scientia vel ar
te traditur tribus d^o cau
sis. **P**rimo ut quis fa
tissimatus amicit. **S**ecū
do ut exercitio q^o exer
cicio viliissimo quod est
per intellectum. **T**er
tio ut remedij obliuio
ni: que est ex senectute.
hinc est q^o his tribus d^o

causis p^o motis p^oposui meis
scholaribus in medicina
quoddam op^o exponere. Et q^o
cognitio partiu subiecti in
medicina q^o est corpus hūanū:
que loca dispositionis
appellat: est vna partiu scientie
medicine: vt dicit Auer.
p^omo vti colligit. cap^o de
diffinitione medicine. hinc
est q^o inter cetera nobis
cognita: cognitio corpis hu
mani et partiu eius que ex
anothomia insurgit propo
sui tradere: nō hic obserua
re stultū: sed s^o m^o manua
lem operationem vobis magis
tradam noticiam.

Suauo itaq^o corpore vel
bole morbo per d^o
collatione vel suspitione
sapino. **P**rimo notici
ciam totius debemus habere.
Primo partium: nam cum
omnis nostra noticia incipiat
a notioribus nobis. et que
sunt confusa sunt notioza:
et non confusius sit partibus
a cognitione totū debemus
incipere. **C**irca totū autē
q^o debemus cognoscere est
in quo hō oriam hz ab alijs
aialibus. Habet autē d^oiaz
in tribus. **S**in figura vel
sit partiu: et in motib^o siue
artibus: et in partibus quibus
d^o. In figura itaq^o hō ē
sta tur recte: et hanc habuit
quorū causis. nā corp^o hū
anū hz inter cetera aialia
mām leuissimā spumosa: et
aerea. Et iō ad supiora eleuā
bile. **S**ecūdo inter cetera
eius dem q^oritatis calorē
habet ampliorē cuius est sp
ad si periora eleuare. **T**er
tio forma hz p^ofectissima
que cum angelis et intelligē
tijs que totū vniuersum
regunt cōi^ocar: et iō
in ipso debuit visus
futuari: et creari: et p^o hō
ca pur sitū tali vt possit
oia diuersa sensibilia
apprehendere. et q^o
ad plura visibilia se
extendit q^o sitū: in alto:
q^o apparet q^o custodientes
ciuitates vt possent a
lōge dū videre statum
sua spectacula in loco
alio: vt in turribus et
hmōi. vt dicit Sal. ix.
de inuamentis mēbroz.
et pp hoc ipse ibi dicit: et
Aur. iij. can. i. p^oncipio
q^o nēccitas in situādo caput
supi^o in hōie nō fuit pp
cerebrum: nec pp aurem
nec pp oculos: nec pp
nares: hz pp oculos pp
cām dicta: et sic ex pte
app^o oius q^otuor capz q^o
hō fuit stature recte: pp
q^o vocat antropos vel
platanus. i. plā taueria:
et microcosmus. i. m^oo:
mūdus. q^o sursum et
deorsum hz sicut mūdus
et vniuersum. et est hec
prima d^oria. **S**cōda est ex
mōibus vel ex arte. **M**o
res. n. inter cetera aialia
magis hz māsuetos: nā
est aial politicum et
ciuile. **A**rte oī a nā
caret. nō enim hz arte
instā a nā: vt aranea
apee: et hmōi: ad hoc vt
pāpāt oēm artē. si n.
hēret aliqua istā a nā:
oī alia careret arte: vt
dicit Sal. de inuamentis.
Differt et ab alijs in
pub^o: nā non hz ptes
multas: q^o hz ista aialia
intrinsicas: nā si hz
pres q^o sunt a nā date vt
arma ad defendendū
sicut sunt: cor nuar:
oltra: vngues: et istis
caret: q^o hz organū d^o

ganorū q^o est manus: que
sibi sūt parare oē genus
armoz ad defendendū: vt
dicit Sal. de inuamentis: et
iō carui a nā illis: vt oia
possit hēre. **L**aruit et
pub^o q^o pilo sepē nosse: et
squamosū sunt pp eadē
cām: et ē q^o nō hz māz
multā sup^onatā terrefrē:
q^o mā ē illaz ptiū. **L**aruit
et cauda pp eadē cām: q^o
tū sit statur erecte gete
operat sedēdo: cauda. n.
flesiones phibet. hec
sufficiant de anothomia
totius.

De partibus nāq^o licet
sint duplices. s. simpli
ces et composite: de
simplicibus non ponaz
distinctam anothomia:
quia eozum anothomia
non apparet in corpore
deciso: sed magis in
liquefacto in gurgitib^o
aqz. **S**ed ponendo
anothomiam mēbroz
organicoz de consimilibus
loquar s^o simile aliq^o in
aliquo mēbro organico
d^ostatur: vt de carne in
anothomia core: et de
ossibus in anothomia
cerebri: et pedū: et de
neruis in anothomia
cerebri: et de ossibus q^o
in d^o pluribus ipsoz q^o
ad anothomia factū
i motus ser form videnda:
vt dicit Cōmentator
Alexandrim^o. **C**om
mento libri sectaz. s. que
ipsoz sit positio: que sit
eozū substantia: et p^o hō
cōcluzio: que sit eozū
quātitas: nūter que
videnda: et An. figura:
et p^ouitas eoz. **S**ed
q^o ad anothomia ipso
riā facta in vitiis sunt
p^oderada duo que et in
mortis: vel mortuo
anothomia p^ot quodam
apparere. **P**rimo est
que sint inuamēta
ipsoz et p^o hō p^ont
cōtingere: et si curā
aliquam appropriatā
hnt que sit illa ostēda.
Diuisio autē et nūter
partiu corpōis est: q^o
p^ont quedaz sunt que
extrema vel extremitates
dicuntur. **Q**uedā vō
trilece et p^oderat: et
illaz q^odam sunt que
ordinā immediate ad
p^ouentione sp^o q^odam
mediate ad p^ouentione
iduiū. **P**rima sunt
mēbra genitalia. **S**cōda
sunt q^o in vētribus
cōtinent. **T**res autē
sunt vētra in corpore
nostro. s. supiora
q^o p^ont mēbra hūana.
Medius q^o p^ont
mēbra spūa. **P**rimo
sunt mēbra spūa
intra vētra inferioza:
q^o illa mēbra fetida
sunt. et iō vt ista
p^ont abiciantur ab eis
in capiendū ē. **S**cū
dario q^o oīa nostra
cognitio et speculatio
que ex manuali
cōstitit operatiō ē
notioza nobis
icipit: talia atē cū
sunt postiora sunt
nobis notiora. **P**rimū
atē q^o est videre ex
b^o vēre ē sba: et
complexio eius: q^o
positio eius: et fatis
notaz: q^o fuit positus
ista alios vētra
pp inspectione eoz
mēbroz: q^o p^ont
mēbra quāto min^o
p^ont p^ont d^o nobilitate
et p^ont p^ont magis
locū sūm obtinet in
genere mēbroz: sic
est in mando in
genere entiu. **I**te
q^o p^ont mēbra deputata
ad expurgandū et
ad p^ont feces et su
p^ont gues que sūt
p^ont d^o deorsum: et
spāt q^o sūt accepti p
sursū. **E**t ista
sba eius carnosas
vt testina et pelliculosa:
et carnosā magis:
et ex b^o app^o q^o ē
p^ont p^ont calidē et
hūide: et q^o sūt
hmōi vētra carnosus
et pelliculosus. et nō
ostiosus ē: q^o hmōi
venter hz p^ont mēbra
que pp assumptionē
alij vt stōus: et pp
repletionē et
retentionē fecū: vel
sba: vt concauum:
vel ex aquositate
vel ex vōsitate: et
hidropis: vel pp
p^ont p^ont matris d^o
alioq^o tumescere. **S**i
at venter esset
ostiosus nō posset
inueniēlere. **S**cū
cundū q^o os videre
est numerus p^ont
q^oritas et figura. **P**tes.
n. sunt duplices. s.
intrinsece et extrinsece.
Quedam sunt
directa: quedā
collaterales. **E**trinsece
p^ont sūt que d^o correspondere
ozi stomachi et est
pars in qua sentitur
os siue cartilago
epiglotalis: que alio
nomine notatur
pomū granatuz de
qua suo loco
apparet: p^ont
stea est p^o stomachalis
que est supra
vmbilicum vt d^o
stans ab vmbilico
per quattuor
digitos. **T**er
tio est pars
vmbilicalis: et est
vbi est vmbilicus:
cum quo est d ij

soni

De torso

In figura

o

In mēbris

In p^ont

In cōis hō vnt ab alijs

De p^ont
Votria
p^ont
Simpli
Copisio

De Anothomia
p^ont
p^ont
que videnda
An.
p^ont
p^ont
p^ont

Diuisio p^ont
Sua
p^ont
p^ont
p^ont

Tres vētra
p^ont
p^ont
p^ont
p^ont
p^ont

De Anothomia
Vntis
p^ont
p^ont
p^ont

De sba
De Complon

De Inuestina

De mō

suppluitate remanet. Et istud intestinum iuxta illa sunt vbi capit intestinum colon. Et dicitur colon: quia plura cola hinc vel caernofitates vel cellulas vel camerae in gbus stercois figurata accipiunt: et in ipso retinetur pp has cellulas. Circa quod intestinum debet considerari loca: multi circa sinistram renem inuoluitur hinc est ca que dicitur colica: ex parte loci non distinguuntur a dolore renali. Postea vero ascendens et cooperiens splenem incipit circa exteriora declinare versus partem dextram et cooperit stomachum: et pp cooperitur quia facit supra stomachum accidit: quia suppleuitates descendunt ex hoc intestino quod stomachus ei comparatur: et dicitur: et rugitius tunc tips appet circa stomachum: et tunc statim habet appetit affellare: et affellare. Quod non ptingeret si in stomacho eunt humiditates quod faceret hinc rugitium et dicitur: et hoc p qd accidit hinc purgant quod siccopis eis accidit quod appetit affellare. Et hinc: et in intestino hoc ptingit quod debet evacuari: tunc illi hinc: et in intestino illo oritur altera stomachum: et os eius: et ex alterate oritur stomachi legem siccopis. Substantia alius ronaliter de loco huius intestini est in se grossa debet esse inferius: et non supra alia cuius oppositum appet. Dicitur quod istud intestinum fuit locatum supino iuxta stomachum pp tria. Primum quod istud ignobilis est oibus gracilibus: et id sub mirach iter oia gratilia debet esse positum exterius. Secundum quod istud intestinum cotinetur: et alioquin idurant: et de se putata sunt oia humiditate et calitate nallit: et a membris vicinis adiunant: et dicitur: nam ut immediate locaretur supra stomachum: ut cooperit eam quibz quo stomachus cocopiret: et sicut ipse hinc: et calfacit: et proprie res appet qd non est aliud intentum cum quo alligatus sit sicut sicut ca colon. Tertia ca huius locatio est: quod istud intestinum pprie est factum ad ptingendum et expellendum siccitas: magis ad expellendum: et ut iter alia intestina ad ipse pprie debent venire colera quod ex pulsiva stimulare non p hoc quod sic locati est colera ad ipsius substantiam puenit pter illa quod ad pcatitate intestinum puenit. Nam supra ipse in parte dextra existit penula epatis in quod existit chistis sellis cu quo alligat: et hoc appet ad siccum sum. Et ppter tale intestinum in tali loco appet citrini: et amay in gustu et nigriti. Et nota circa hoc mirabile opatione nae. Ad illud quod obicit soluit quod intestina non iudicant supiora rone loci: sed rone colligatae qua hinc stomacho vel fundo stomachi sunt supiora alios: et ex loco istius supioris intestini appet ca que in dolore colico augeat dolor: tpe assupioris cibum: tunc istud intestinum coprimat a cibis: tpe famis non. Sed istud dicitur dolere: et hoc est vni et signis diffinitio iter vni dolores et alius: et ex loco et colligata dicitur pnsistria: et in illa magis molestantur: quod intestinum illud frigidius est illic cui non tangit a chisti sellis. Sed quod in maiori quietate est locatum circa renem sinistram: et est frigidius: in illa colica quod fit in parte sinistram non tam vni molestantur: quod fit a causis faciliores: et hoc est ca eius in loco viciniori ad expulsiua. Et nota hoc quod p experientia vidit multotiens. Quam ad opus vo pferit. Prio quod in colica ea quod admixtrant ad extra debent magis applicari et approximari circa hypocondrium dextrum: quod sinistram siccopis pferat. Secundo quod qn fit distere melius est vt corpus declinet versus dextrum: vt intestinum colon non copulatur ad alios: postea iniecio disteri qn voluntas est vt egrediat disteri veritat se statim sup latus sinistram: et postea paulatim sup dextrum sicut in expulsiuae que dicitur p pollutione administrata p supioris ptem: e contra qn in

capit mouere hoc est de loco et colligata eius. Substantia vero eius consideranda grossam et solidam pp venositatem gnam in eorum: tpe ptingit et in eo formis multo interdu generat dolores que ca fiat in substantia grossa et solida apparet ac si intestinum renello pfozet. Et in hunc similiae dolor: huius dolores renali. Quare consideranda debet figura eius et forma que appet ex dicitur. Cellulo ism enim est intestinum et in cellulis illis quod via et transitus multis obliquas suppleuitatibus: et fit ea more suppleuitatium que in eo figurata recipit ad modum illarum cellularum: et id stercois figura hinc quod scio figura maxie appet in stercois deficcato: et retento. et in febribus et in aliis gitudinibus in gbus gciunt sgbale: et hinc stercois retinent: et sicut ma pcurbitum: in pcurbitate cellularum: et humoris flegmaticus melacolicus: quod sufficiens ma generatiois vermis iter vna cellula et alia ptingitur paucus humor quod non fit sufficiens ad generationem panielu ptingentem vni verum generat in vna cellula et alio in alia cellula generat. Opatio inuamentum et egritudo ipsius est p dicitur ps. hoc autem intestinum est cotinuatum pte supiori cu monoco: hinc eoco qd monoco: hinc eoco qd nra vni habet ostiis: quod attrahit ad ipse p p ipse expellit: hoc est ipse ostiis: hinc duo ostiis: vni quod attrahit: aliter quod expellit. Stud autem p qd expellit non est sicut in alijs opposite locati contra pma: hinc ambo locata sunt iuxta se inuicem et infra hinc ostia pendet lacuna huius intestini ad modum facti: et ideo alio nomine vocat facus: et sic apparet eius figura: et colligata: et locus et quod locatum est in latere dextro supra iuxta terminum anche sine fide: infra renem dextrum. Substantia eius est eade cu substantia colici: egritudo et patit silem. Inuamentum est vt succi qd venit ad ipse in eorineat: et resoluit et vt reuertitur vel descendit phibeat sicut ipsius succi ad intestinum superius: et ista intestina supiora sunt gracilia et siccopis. Nam hinc intestinum ptingentem vni ptonem quod circa vna locatio est hinc sicut et resolutione: et in isto fit ylica passio in qua est dolor vehemens circa vna: et sic appet locis: colligata: passio et dolor. Substantia eius est subtilior: et id gracile vocat sicut pp pma cam vocat yleon. Et inuamentum: quod factum est vt cotineat succum: vt quod vile est possit exurgari: id multum inuolutum est: et ad ipse puenit plures vene miferice: quod ad alios alius intestinum: et ab eis et a mifericario debet ipse ex carne: et qn ad pte eius supioris iuxta stomachum puenit: tunc inuenies quod circa pte sinistram ad spondiles declinet et valde est icarnatum cu mifericario: et id cu cautela icide ne fragas aliqd: et post tunc inuenies icarnatum intestinum quod taliter vocat: quod vniplures inuenit vacuam in bene dispositis. Et ca que vacuati est duplex. Rectitudo eius: nae est recti ficut intestinum vltimum. Sed ca est multitudine colere pure quod puenit ad intestinum hoc: vt chisti sellis e canale qd ptingat eius intestinum duodenam cu quo istud immediate iunat. Et hoc istud pma intestinum et vocat duodenam: quod eius longitudo vt in pluribus est duodecim digitorum ad quod intestinum canalit ad ca chisti sellis puenit: et id caue qn ex carnis ne istud canale icidas: sicut icide intestinum duodenam bene inferias et liga: et tunc incipiendo ficut incipiunt auctores habes sex intestina. Primum est duodenam. Secundo ienuum. Tertium yleon: et ista sunt gracilia et supiora. Quartum monoculu seu cecum. Quintum colon. Sextum rectum. Hec enim oia intestina videbis esse iuncta pnuata alligata dorso sic alligata sunt oia viscera p quod dicitur mebz quod vocat eucharus vel mifericario et in ipso sunt dispersa. Et vulgare Bononiense vocat ipse intergitillo. In interiora tenens.

Cde

De mifericario vel alio nomine eucharus.

Stud mebz fm auctores substantia hinc copo sita ex venis cordis panielus ligamentis: vt p dicitur mebz pnt ligare et substantia seposita et pingui: vt dura mebz qles sunt spondiles cu mollibus: qles sunt intestina et alia viscera sine medio non ptingunt: vt molle a duro non patiat: reliq aut vacuitates qd sit hoc replent substantia glandose: quod multum sit in hoc mezo: et hoc est vni iuuamentum carni glandose: quod in hunc modum iuuamentum est vt sustentat venas mifericario: quod in hoc ius dispse sicut non est longius quod iste carnes sint facte ad generanda humiditate qua intestina et fet iterdu hinc: vt labret cito ab intestinis: et id videmus quod stercois liquoz emittit vato quod cibaria sumant dura. maria tunc ps glandose carnis est in parte supiori grossa in quod frequenter pvegat pp ptingat ad splenem melacolia ex quod catur melancolia mirachia. hoc facte elena mifericarium vel dimitte donec seceris an thoubi venaz quod puenit ad stomachum et ad splenem: ad qua videt qd inuies mebz: pp ista stomachum cu ca nula p potonariu: liga fortiter: et absinde iustitia. Et hac an iustitia infra locum ad que puenit canalio a chisti sellis ad intestina.

Jo de intestinis pcedas et videas tertium mebz: pura stomachum de quo debet videre illa: et circa locum nota pmo vbi eius. Secundo stum vbi eius est: quod sit cella cibi stomachum: vt dicit Gal. gnto de iuuamentis stomachi: et caplo scdo. et ibi habet totum quod dicit de stomacho. Et dicit de intestinis: et hic ab Alabbate tertio sine theorie dispositiois regali. caplo. xx. Est ergo locus eius in medio supioris et inferioris: dextrum et sinistrum interioris et posterioris. sicut hinc vbi dicitur quod stomachus non fuit positus iuxta os. Dico quod ca fuit duplex. Una est quod iuxta os debet esse meza anhelitus pp attractionem aera. Secunda quod meza fecit receptiua debet esse pnuata in qua est dolor: talia autem ista dyapragmate debet esse pnta: et id videt quod stomachus supius hinc com: mediat dyapragmate: iste mifericario et intestina a dextro hinc spar quo apprehendit quos dicitur: et a sinistrum hinc splenem: quo calefit: rone arteriaz eius: a parte anteriori hinc vbi dicitur posteriori multos doros: et venam magnam: et arteriam quod transit supra dorsum. vt postea videbit. Et id locus eius est in medio: quod sit cella cibi oibus. Situs autem eius est: quod sit locatum supra dorsum: pte istius superioris declinat versus sinistrum: inferior vero ad dextrum. Et ca istius situatiois fuit pp cas quod dicitur: nam epar debuit esse in latere dextro eleuati: et cu sit magni tota pcatitate dextre pte supioris occupat: splenem autem non: et id in dextro non potuit pp supior: collocari in sinistro. Pars ergo inferioris debuit ad pte dextram declinare: quod in parte sinistram inferiori iuxta renem est intestinum colon grossum multum inuolutum iustis inuolutum: et sibi occupat magnam locum. Si in parte inferiori dextra sunt intestina gracilia et subtilia quod pnt in modum occupat locum: et id stomachus qntu ad prem inferioris et declinare ad pte dextram: vt repleat pcatitate illi exenti: et cedat loco colici: et ex hoc appet pma: quod locus fit eius. s. stomachum. Si tu dices quod stomachus non fuit locatus dextre supra spondiles dorsum. Dico quod ca huius potest esse triplex. Una quod dicitur: et vt cedat epar in parte dextram: et repletur vacuitate in parte sinistram. Alia ca fuit: quod si stomachus esse directe locatus supra dorsum tunc ostiis duo. s. inferior et supior essent directa. Et id in hoc casu sit itatur recte stomachus non bnt

ptineret cibum: descenderet ab eo statim: ergo hoc non ptingat sic fuit situatus. Tertia ca huius fuit quod quantu ad os eius supius et ptem supioris: et recipere melancolia a splene que est in parte sinistram: et quantu ad pte inferioris: et recipere coleram ab epate quod est in parte dextram. Et ex hoc appet. Ego fit locus eius. s. stomachi fm colligata: colligata psequenter appetit melancolia: colligata hinc a splene: et in epate et in corde: et cu cerebro: et illud consequenter declarabit: quod appetit quod est splenem hinc colligata: pp venas que apponant melancolia ad os stomachi: et pp venas que veniunt ad latus sinistrum stomachi ad nutriendum sicut cu epate hinc colligata rone venaz reliquaz: cu cerebro pp neruam quod venit ad os stomachi et expandit maxime circa ptem supiozem stomachi. Cu corde vero hinc colligata rone arterie magne que sub ipso est. Et hinc potest apparere tertium. s. eius figure sitis: est figure rotunde: quod talis figura magis est a documentis remota. Item quod olum aliqd est capa cistima: stomachus autem muta dzo cotineret: hinc non est perfecte figure rotunde: sed arcaualis magis: pp cam dicitur: et pp supior eius est declinatus ad sinistrum inferiori: vero ad dextrum ad modum circubite rotunde: vt saracenie: vnt omnia que dicuntur de stomacho melius apparet bnt per anothomias membrorum sequenti. Patet etiam quartum. s. que sit quantitas stomachi: quod magnus valde est cu interdu ipse oportet recipere et cotinere magna quantitate cibi: verum quod non est semper in magnitudine sua vltima: s. equat magnitudinem cotinere: quod extendibilis et corrigibilis. Quinto autem videas partes et numerum partium eius: partes autem eius sunt duplices. s. vni uersale et integrale. Quaedam vero qntitate et determinate: pime sunt vni tuncie eius. Prima intrinseca est neruosa. Secunda et extrinseca est carnosam: verum est quod prima est spissior: secunda: quod illa potest de ptingere cibum: et ideo vt non ledetur ab eo debuit esse spissa. Item pp aliud quod stomachus pprie illo membra tunicis est extendibilis: quod regitur interdu ppter multam quantitatem cibi: sed exterior: quod regitur ppter digestionem fuit subtilior: quod digestio stomachi inuatur a membris vicinis circumstantibus: sed extensio et continentia cibi non. Et iste tunicis non solum diuersificatur in substantia: quantitate: et loco. sed situatione villous: quod in prima cum in ipsa fit appetitus: et appetitus immediate ordinatur ad attrahendum villi fuerunt inuati ad attrahendum: tales autem sunt longitudinaliales. et ideo in ea sunt villi longitudinaliales: et quia attractionis statim coniungitur retentiua: quia omne ne quod attrahitur: attrahitur vt retineatur: quia attrahitur vt in ea membrum volupturnetur. Dicitur est quod in hac etiam tunica fuerit post istum villi transferalates qui deseruiunt retentiua: verum est quod illi sunt locati in parte non interiori: villus tunicis sed exteriori. In secunda vero cus ipsa ordinatur ad digestionem et digestioem: quia eius consequitur: et ex consequenti expulsiua substantie fuerit post illi latitudinales. et ex hoc apparet quare intrinseca tunica fuit neruosa et carnosam: non fuit intrinseca ppter villous longitudinaliales qui debent esse in tunica intrinseca que est: vel deesse principium appetitus. Item alia causa est: quod alia intrinseca ordinata est ad sentiendum: extrinseca ad digerendum: et ad alterandum. Tunc autem sensario melior sit quando sensibilis immediate occurrit sensus vel membrum sentiens: alteratio vero potest fieri per medium et digestio: et hoc est quod expulsiua se ponit. Natura capitulum de membris. primo casu. sentia. Et natura captem intrinsecam tunicis. s. stomachi fecit neruosam, extrinsecam vero carnosam: potest namq digerentis

Sextus

no sunt indirecto: s. vnum est alius z supius alio: z hoc
vno ren speditur alii in atrahendo. Supius aut
vt in plibus est officii vne qd venit ad rene dextruz.
Inferius vo eius que venit ad rene sinistrz. Is sit aliq
cōuerio: z ea illius fuit: qd vt in pluribus ren dextr
es magis ad supiora eleuatus sinistru. z h qd calidi est
eleuare: ipse aut calidus est sinistru. Sic qd monoculi ite
stini est locati in dextra pte sub rene. Sic epar erat ele
uati supius. Isten vo in latere sinistru magis descende
bat. S. si aliu est magni epapm monoculi eet pui. co
lon vo in pte sinistru eet eleuati: z ps puer sinistru
eet calidior dextro: z eet dolo mō: hoc tñ raro est: quel
bet hāz emulgentiū vadit ad rene pcauitatē: z iō de
bes vna carū excarnare: z melius est vt excarnae leui
ter illa: que venit ad rene dextrū: pp eam que dicit: z i
ea ponas tenti: z videbis qd ad pcauitatē z cauernost
tatē rene venit cuius ita appet tibi locus qd locus eius
est quasi iuxta epar. S. tu vicoe qre no fuit inferius iux
ta vesicā: dicit qd ea fuit vt bene attraheret aqnositatē
ab epate: qñ eni mēbri attrahē. Est ppe illud a quo dō
attrahere attractio est melior. Colligatiō ē eius cū epa
te appet: qd magna venā recipit ab epate mediāte ve
na chibili: vt i enā illa aqnositate vinalē que amodo ē
supflua corpi postqz sanguis egressus est epar attrahit
z expellat: s. cū bac aqnositate z attrahit sanguis: qz
fm Sal. de iuamentis caplo. iij. de virtutibus nālibus
ad mēbra ad que attrahit supfluitas aliqua p canalem
latū attrahit simul cū supfluitate iuuata. s. sanguis: z
hec est cā qre ad splenē z ad rene simul cū supfluo p
prio vnicūqz attrahit sanguis. Ad vtrūqz vesicā. s. fel
lis z vrinē pura supfluitas attrahit sine sanguine. Et
ex hoc appet tibi qd vrina ad rene puenit cū san
guine mixta z venit ad vesicā deputat z sepata a san
guine: os ergo qd in renibus deputat z colet. Colat si
qd ad pcauitatē puenit rene qua videre debes scindē
do rene in pte gibbosa eius nō pcaua z p longū pira
here vsqz quo pcauitatē videas: statim tūc appet gēd
panniculus: siue pannus rarus: z ista est vena emul
gens rarefacta ad modū collatoz: z hās porositates
pōt vrina trāstres: sanguis aut non. Et iō colat vrina z
distillat inferius in rene ad officii cū pnuat porus vi
ritidē: qd descendit inferius vsqz ad vesicā z vrina descē
dit p ipm ad vesicā. Et ex hoc appet tibi qd hz colligā
tiā cū vesicā: sicut hz colligatiā pp arteriā que venit ad
ipm puenit cū corde z cerebro rōne neruoqz q pueni
unt a nucha ad terādū pncipali eius quo mediāte fen
tit: z sanguis remanet in rene: z attrahit in substantia
eius: z nutrit rene. Et ex hoc appet tertium. s. qz sit nu
merus eius ptiū. Quia pmo numerus discretus est s
dubius: dextro z sinistro. Et cā qd fuit qd si nocumen
ti accideret vni opatio pnciat p alēz. Scōdā cā fuit vt
totā supfluitatē aqnosam: que multa est plus qz aliqua
alia scōe digestiōis bene z cōplete possent attrahere.
Et ex hoc appet qd nō fuit tñ vnum ren: sic vnum splē:
z vna chibilia sellis. S. tu dices quare nō fuit vnus z
magnus potens attrahere totā aqnositate: ad hoc rō
det. s. caplo pallegatoz: qd sit eet tñ vnus magnus: tūc
corpus humanū rectū nō eet equū in lateribus. s. ineq
lū qd eet verē dā z enome. numerus aut ptiū: qz hz
substantiā pncipāle pncipali z collatozū. Quā
to nota qd dicit z figura. naz figure est oblongatē in
iplo distēdā eēt vno officia pncipā. Appet ē qnto q
sit substantia eius qd carnea z solida multū: vt ab aqno
sitate mordacitas nō ledere vel dissoluat appet iu
uamēta renū. Et ex his notis hz qd in renibus ex quo
libet genere egritudis accidit difficilis egritudo. Pōt

er morbo cōplexiōali vt ex supflua calitate diabetes
que fm Sal. seruo de teriozibus affimilaf licentrie ho
machiqz tota aqnositas subito attrahit z expellit sine
digestiōe a renibus. Patit ēt morbi cōpositionalē pro
pziū z spālier in numero vt lapidē arenā z pilos. La
pis vo arena z pili vt plurimū generant ēr eadē mē. z
in eodē loco. nā mō hōz sunt hūo: res grossiē denant
z spālsant a calitate renū. Et iterū ēt qd pāz pāssit
tur: z tūc fūt pili qd generant fibulos z longi: qd mā il
la p pōz aliqz strictū repellit paulatim: z pnuata a
poris cuius expellit paulatim. z pōne mā pili z capil
li. z qñ illa mā plus adurū generat arena que pgrega
ta generat lapidē. Et ille lapis est rubeus: qd ren est ru
beus. Et ille lapis si sit ita magnus: qd nō possit egredi
pōz viritidē: vel nō frangit difficillime z qñ est ipossi
bilibi cure: qd nō nisi pncipales a qua penitus caueas.
Si vō sit puus z fragilibi difficiliter curat: z expelle
tur cū fortissimis doloibus: cū transeat p mēbra valde
sensibilia: z igrediat p cauernostates vesice: que sunt
ita stricte. S. z fortitudine virtutis apūm z dilatant: z
nō eet longinquū qd aliq scindant. Partium ēt renes fo
lutionē pnuatitatis quātū ad venas eoz ex qua accidit
fluxus sanguinis cū vrina. Et nota qd hec solutio huius
fluxus que est cā huius fluxus sanguinis pprie dō itelli
gi qd sit facta z fiat in pte illa in qua vena fit subtilior:
z rarioz: z hēc pōt est p panniculi collatoz. vt appūit
tūc ad sensum. z iō qñ illa soluit cum debet pbibere
sanguinē descendere. nō pphibet. Et iō sanguis egredit
cū vrina. Et sit mictus sanguinis vtz est qd dicit aliq
qz istud accidit ex vena soluta supra renes. z dicit
qz ea est: qd vena debilitat in pncipēdo. S. z tene pmi dō
ctū. qd rōnabilis magis ēt z sensui magis pō z oroz
dat. Patit ēt qō egritudinē cōpositā vt apōstema. z
tūc eet doloz iturus pp substantiā suā solūā agrauatū
vns. Ac si lapis cōstitus in loco z in doloz hz multū
cōicat cū colica. S. vrina distēdā ipoz vca ēā. C. hō
cōplex hēleues renes: s. qñ venierit ad vasa spmatica
vt videas oziū eoz: z ideo dato qd vesica fit octauum
membum continuationē. tamen ptermitas anoto
miam valozum spermatozum z testiculozum.

**De vasis spermatis z eorum differentia z con
uenientia zc.**

De vasis spermatis z eorum differentia z con
uenientia zc.
Ebes ergo scire qd membra generationis in
vris z in mulieribus in aliquo differunt: z
in aliquo cōueniunt. Cōueniūt pmo in vasis
spmaticis quātū ad oziū eoz: qd vt dicit Aut.
secūdo eā. sen. xx. z. xxi. de anothomia matricis: vasa
spmatica in vris z in mulieribus oziū iuxta renes
ita. s. qd vasa qd sunt in pte sinistru oziū hnt a vena emul
gens sinistru z dextro oziū hnt supra renes. f. rene a
vena chibili: z arterie ab arteria dextri. Et qd hē vne
oziū hnt a corde z ab epate vt infra videbis pp cogno
scere quō vasa spmatica sunt desita a corde: qd nō ime
diatē s. mediātē. Et hoc in vris z in mulieribus pō
tes videri: s. aut pueniant magis in loco originis. il lo
cus ēt ad que terminant in vris z in mulieribus mul
tū differūt: qd in mulieribus terminant ad matricē in
loco exteriori vbi sunt testicul: z imo pprie loquendo
extera matricē reuoluūt z ptercūnt. Et pcauitates cō
trecte carnis minutas glandulas replent: z propte
rea nō sunt vere testicul: ficut in vris: imo fit scētū
legato. Et pp istas qtuoz eā mulier quā anothomiza
ti anno pterito. sanno xpi. M. cc. xv. de mense Janua
ri maiorē in duplo habuit matricē qñ illa quā anotho
mizati anno eodes de mense Martij. Potuit ēt vna
eā quā ponit Auc. s. qd pma erat tūc mēstrua z in p
diantibus

anibus alligat fetus matricē qd fit fluxus menstruo
rū. Et qdā pueniunt ad os matricis neruofum ad por
tan dū humiditātē salinatē iam dicit z ab his venis ra
mificat z oziū que vne a quobz latere vna: que i
mirach penetrat z ascendit: z quāto plus ascendit mi
nors occultant: z extra iuxta cutem magis apporimāt:
donec pueniāt ad māmillas. Et iō in mulieribus qñ fa
cis anothomia mirach. vsqz ad has venas pserua z cō
sidera hūc locū: z hoc in muliere: qñ in porca vel in
alio atali habente māmillas in mirach ille vne oziū
tur in matrice: z manifestantur in mirach. Et post has
venas ascendit a pna que venit māmillas ad deoquen
ti granati vna vne que in lac z nō vt nisi vna: z in
dū sanguinē: qd conuertit in lac z nō vt nisi vna: z in
porcia peganantibus valde appet. Et tūc appetit tibi
colligatiā matricis: z māmillaz p venas illas. Et qua
re appositio venose in māmillis restringit fluxū men
struoqz. Et vt pntinet hē fermo si facis anothomiaz in
muliere post vasa spmatica debet videre anothomi
am matricis eius: sicut in alijs mēbris videas. Pmo
locū z colligatiā. Secūdo figurā. Tertio quātitates.
Quarto substantiā. Quinto nūmez partū eius. Ser
tio iuuamēta z documēta eius. Locū eius videbis:
qz eet situata in pcauitate alchati: z circūdata pcaui
tas illa spondilibus allianz: z caude a pte posteriori: z
a pte anteriori: ps que dō pecten fute femur: qz ipsa tme
diate eet locata inter itestini rectū qd eet sicut calcitra
eius a pte posteriori: z vesicā ept anteriori: z spālī
ter quātū ad collū eius: qz eius collo supuenit collū ve
sicē: z acuitas eius alioz sit pcauitate vesicē. Inter de
xtri autē z sinistrū eet in medio posita directē. C. Scō
do videas colligatiā eius: qd magna eet: colligatiā
hēz quātū cū oibus mēmbis supioribus: qz eius corde z
epate mediātibz vris z arterijs: cū cerebro ratiōe
neruoqz multoz: z p vna cū stomacho rōne vtriozqz:
cū mēbris que in medio sunt vt cum dyaphragmate reni
bus z mirach: qd mediātibz vris cū pdictis alligat:
z spālīter cū māmillis: vt dixi. s. ēt cū eis sit colligati
z mediātibz alijs vris: que oziuntur a vena chibi
ascendente que oziūit sub furcula. vt infra dicit. Et ēt
colligatiā eius cū mēmbis inferioribus vt vesica per
collū eius z itestino collo. Colligata autē eet anchis z
iuneturis ambabus scie que sunt ligamēta grossa: z for
tiffa alligantiā matricem ad anchas que iuxta matricē
sunt lata: z grossa z iuxta anchas subtilia pcedentiā si
cut cornua a capite aialis. Et iō vocata sūt cornua ma
triciē. Figura eius eet quadrāgularis cū quadrā rotun
ditate hōc collū longū inferius: z cū huius figure quā
erigentiā loci: z vilitas sua necessitas propter quam
fuit creatā: que postea dicitur: qd propter tale figurā
hēz distinctiōne cellulaz. vj. que dicitur inferius. Tertio
videas de quātitate eius: quātitas eius ppe mediocis
eet fm quātitate vesicē: variat it rōne aliāz: qd maio
raz z minoraz rōne coloz: z ipzematōis: qd mulier q
secūdaui hz matricē maiozē qz terillis. Scōdo rōne col
tus ēt mulier vris coitu: maiozē hz matricē virgine
vt pntinet vt accidit in vris mēmbro pudēdo: eo qd
opatio magnificat mēmbz: fm Sal. seruo de inferiozibus
hū. Tertio rōne etatis: qd iuuenis maiozē hz matricē
qz habeat puella z senilis. Quarto rōne cōplexiōis z
hūiditatis totius ista pote z colligere ex fen. scō. c. pal
legato. Et pp istas qtuoz eā mulier quā anothomiza
ti anno pterito. sanno xpi. M. cc. xv. de mense Janua
ri maiozē in duplo habuit matricē qñ illa quā anotho
mizati anno eodes de mense Martij. Potuit ēt vna
eā quā ponit Auc. s. qd pma erat tūc mēstrua z in p

te menstruatōis ēt tpingual z ingrassat matricē. diuer
sificat ēt matricē rōne generatiōis: qz matricē aialis plu
rimū generatiū maiozē ēt qz matricē vnius generatiū.
Et p pterea centies erat maiozē matricē porche quā ano
thomizati anno dñi. M. cc. vj. qz vniqz videri in femi
na humanā: poruit tñ ēē alia cā: qz erat pgenans z ha
bebat in vtero. rñ. porcellos: z i ea monstrauit anotho
mia fetus sine pgnatōe quā tibi narrabo. Quarto vide
as eius substantiā. Substantiā eius eet neruosa z pell
culosa: sicut dilatari ad fetū pntendit: z iō eet frigide
z sicē cōplexiōis: ēt substantiā eius spissa multuz
que subtilit in dilatatiōe necessaria. Quinto videre d
bes nūmez ptiū eius: pna eni hz ptes exteriores z ite
riorēs. Exteriorēs sūt latera eius i quibus sūt alligati te
sticul: z vasa seminaria iō dicit. z cornua eius: z collū
eius extremitas eet vltima: z circa collū nota qd ipz eet
longū in quātitate palmi: vt virgata: latē z dilatabile:
z iō pellucolū z rugosum rugas habens ad modū san
guis qz: vt titillato eet vt virga in coitu ptingat: z i ex
tremitate vltimē sūt due pellucule cōleuātēs z depmēte
tes officii dicit: vt pphēz egritudis aeris z ex tzi
fecaz in collū matricis vel vesicē: tūc tūc vt ve
rent z iō vocat eā Aliabab loco pncipale qz dicitur
matricis. Partes interfecas videre potes eas scindē
do p mediā: z tūc videbis eius: z pcauitatem eius.
S. et eet neruosi multū factū ad modū oziū cutū nu
per natoz vt pp vna loquar ad modū oziū tūc anti
que z in superficie eius eet velatū velamine subtili in vir
ginibus: z in violatis rumpit z iō sanguinat. Cōcau
tas vō eius hz septē cellulas: tres in pte dextra: z tres
in pte sinistru z vna in sumitate sine in medio ēt: z iō
cellule nō sūt nisi qdā pcauitates in matrice exiteñtes
in quibus ptiū spermatica coagulari cū mēstruo: z pnter
z alligari officio matricē. Et hōc oibus apparent iuuā
mēta matricē: qd pncipalē eet facta pp ceptionēs z
er sequēt vt totū corpus superfluo sanguine idigēto
mūdicet: vel purget. Et hoc in hoiez: qd alia aialis flu
xū mēstruoqz nō patiūt: qd tales supfluitates psumunt
in eis: in pelliculis: vngues: rostra z pēnas: z hū
iusto dicit: homo aut caruit his. Et ex his pō qd multus
passiōis eet submissa: z multa mēbra p cōpationem
ei cōpationē: que sunt passiōes ei ppopie accidentia z
cās z curas longinquū eet narrare: z extra pncipā iten
tiōē: s. hēre in locis pallegatis appropriatis: vt i ter
tio eā. xxi. fen. a Serapione. Rasi. z Joāne nostro pas
siones que eidem cōpationē existunt sunt tot quot sūt
mēmbz: qbus eet colligata: sine localiter alligata: que
sunt illa iam dictum eet z vidit. C. Unū tamen ex ano
thomia potes pendere qd ponit Sal. seruo de inferiozibus.
C. qd suffocatio matricis non fit qd matricē coz
poxaliter moueat vtz ad collum gulam z pulmonē.
qd hoc eet impossibile: sed hoc contingit sine accidit qz
ipsa non potens expellere vapores per partem inferio
rem: propter aliquam causā mouetur z confringitur
in parte inferiori vt expellat ad superiora. Et si isti va
pores per colligatiā iam dictam pueniant ad sto
machum per compassionem z arteriam adoz: faciunt
singulum z eruptionem frequenter: z tunc mulieres
dicunt qd habent matricem in stomacho. Si vero hē
vapores pueniant ad pulmonem z impediunt cōp
ationem eius dyaphragmaticē scilicet anbellum dicunt
mulieres qd habent matricem in gula: qz gula sine tra
chea arteria eet ordinata ad anbellum immediate. Si
vero illi vapores pueniant ad coz quod raro contin
git suffocationem patiuntur cum sinopio: z tunc dicunt
mulieres qd matricē earum puenit ad coz. Ceterum eet

que dicitur pncipaliter
de mēstruo

q̄ bec suffocatio fit p̄ cōpaffione ad dyafragma: p̄p al-
ligantia quā h̄s ip̄a matricē cū dyafragmate: z cū lum-
bis. Nō enīz ip̄a puenit ad ip̄a membra s̄ vaporatio
aut possit z p̄ quas vias p̄uenire potuiffi videre: que
fit cura z cum quibus querat ab auctoribus: q̄z anotho-
mia in h̄is p̄ncipalr̄ dat noticiā locoꝝ. Et iam narraui
anomia vafōꝝ spermaticoꝝ mulieris: z vifa est cō-
tinentia ip̄oꝝ in viris z mulieribus q̄nti ad origines.
S̄s differentia est q̄z cū viris testiculi funt ad extra sic
funt in quolibet aſaliq̄z d̄ esse moroſum in coitu ſicut
funt oia quādrupedia p̄ter eritū vafa ſpermatica in-
tra mirach nō terminant: ſ̄ egrediunt mirach z testicu-
lis copulant v̄ nobis ſuſpenſioꝝ: q̄ membra nobi-
la v̄ funt tuta a nocuentis extrinſecis debent eſſe ve-
lata p̄ncipulis vel p̄ncipulo orto z ſphac q̄ nomi-
nat̄ d̄ndimus: cuius oriſicū eſt in fine illoꝝ clauſus
fm̄ nām exiſtens. In p̄ceſſu eius fm̄ q̄ntitate vafōꝝ di-
latat̄ exiſtit in fine eius dilatā ad q̄ntitate testiculoz.
Et in p̄te illa vocat̄ burſa testiculoz ſive oreū: z ſic ap-
paret cuius figure fit ite d̄ndimus z cuius q̄ntitate
fit. Et q̄ntitas numerus p̄tū eius ſubſtantia: poſitio: ſi-
ue colligantia: p̄ter et̄ iuamentū eius: q̄z factū eſt ad
p̄ntendū z cuſtodendū testiculoz: z vafa ſpermatica
p̄uentia ad eos. Egredit̄ iſt̄ ſp̄alis eius cuius co-
gnitio z cura declarat̄ ex anothomia eſt dilatatio oriſi-
cū eius p̄ter nōz que eſt eſt in fine illoꝝ clauſus
ſphac deſcendit in oreū: z talis deſcenſus d̄ bernia:
z q̄ illud q̄ deſcendere pot̄ eſt ventofitas: vel aquoſi-
tas: vel iteſtini: bernia triplex eſt: ventofa z aquoſa:
z iteſtinalis. Carnoſa aut̄ nō catur ex deſcenſu alicuius.
Curant̄ aut̄ be paſſioes p̄ emplaſtra d̄ſtricta z liga-
tiones fm̄ q̄ ponūt auctores. S̄z illa que eſt iteſtinalis
q̄ p̄ceſſit cyruga p̄pe curat̄: z modū videas: q̄ ſup
p̄nat̄ homo z iteſtina reſt̄romittunt̄: ſive ad p̄ntū lo-
cū reducant̄. Poſtea testiculoz dicit̄ ſupius donec fit i-
alioꝝ loco in quo poſſit eſt: z illū locū ſigna: q̄z tunc d̄
recte eſt ſupra eſt femozis: q̄z in loco illo d̄ fieri icſio
vel p̄fozatio z nō ſupra locū illū. Quia tūc p̄fozatur
mirach. z aliq̄z iteſtinoꝝ. Nō eſt d̄ fieri iſtra locū illū.
q̄z remaneret poſt ſolidationes illa eminentia magna
p̄ter nām. In ſignato loco d̄ fieri p̄fozatio: z iſta fit a
gubfā cū raſorio z citius exp̄dit̄ z vadunt cit̄ cit̄
ca exarnādo d̄ndimū z et̄ testiculū ab oreo. Poſtea
ligant̄ in p̄te ſupiori z abſc̄ndūt d̄ndimū z vafa ſper-
matica cū testiculoz: z p̄ſolidant̄ poſtea. Et iſta cura e-
to fit. Et q̄dā ſunt q̄ ſolū exarnant̄ d̄ndimū z nō testi-
culū: z ſunt z ligant̄ in p̄te ſupiori: z ponūt medicam̄
na ſouit̄ p̄ſtricta z ſic d̄mittunt̄. Et ſit iſta p̄fozatio
cū cauſico rumpente: z aduente cutim in loco illo: po-
ſtea ponūt arſenicū q̄ corrodit̄ z cautiſat̄ z d̄ſtingit̄:
adurendo z p̄ntue p̄tes d̄ndimū corruptas extrahūt:
poſtea vero conſolidant̄.

C De diuerſis vaſis ſpermatiz zc.

Expedito d̄ndimū debes videre q̄ ponunt
auctores. ſ̄ q̄ vafa ſpermatica ſunt duplicia
ſ̄ preparata z deferentia. Preparata ſūt
que deſcendūt a loco predictio. ſ̄ testiculis.
z circa p̄nti ſupioꝝ testiculoz: iouluunt̄ z factū qua
ſibi faciunt. Nō enī ſubſtantia testiculoz: igredit̄ur.
z iſta vafa funt venoſa z neruoſa. alia vero funt iſtiſis
p̄ntuunt̄ neruoſa magis: z quāto plus aſcendūt a tes-
ticulis magis funt neruoſa z aſcendūt v̄ſq̄ ad locum
oſſis femozis: vbi ic̄p̄it̄ d̄ndimū egredit̄. Et tūc p̄ſan-
dant̄ interius iuxta loca veſice vel colli eius: z tandem
p̄cedunt ad virgā z ad menū virge p̄ueniūt in loco q̄

eſt in ſozamine oſſis femozis: z tūc p̄ meatus q̄ ſūt ibi
duo ſicut vafa ſpermatica ſunt duo emittūt ſperma q̄
apporat̄ a teſticulo: q̄ ab eis generatū ſunt iſt̄ vaſi-
ſis: z illud virga emittunt̄ in canale virge: z poſtea vir-
ga extra emittit̄. Et eſt q̄ illa ſozamina non poterit
videre niſi q̄ anothomias virgā. Et eſt h̄is tibi de ve-
ſticulis hōis z vaſis ſpermatiz app̄. Et eſt h̄is p̄ ſubſta-
tia: q̄ testiculi ſunt glandoſi: z appet̄ n̄eruoſa: quātitas.
poſitio: colligantia: z iuamentū eoz. Et eſt h̄is appet̄
egritudo: q̄z ic̄dunt̄ vel apoſtemant̄ vel oppilatur
vafa: vel alia de cā ſpermatiz non p̄uenit: q̄z ceſſat
coitus: ſicut iterdū pp̄ oppoſitas cās ſit emiſſio ſperma-
tis in voluntaria: z marie d̄tingit̄ pp̄ ſp̄almū vel p̄pter
mollificationem predictioꝝ vaſozum.

C De veſica z que circa eam dicuntur.

Iſo cōpletis eleuarenes: z vade exarnando
v̄nū porūz v̄ritides vel ambos: z videbis q̄
terminant̄ ad veſicā iuxta mediū eius: z nō
eſt p̄fozans veſicā directe v̄nū ſozamine ma-
gno: ſ̄ ſozaminibus magis p̄u z obliq̄s: a lateribus
p̄cedentibus inter tunicā z tunicā vel inter tunicam z
coopertioꝝ. Et hoc ſūt factū ut q̄ veſica repleat̄ v̄ri-
na nō redeat v̄rina ad reſectioꝝ quāto plus ip̄el tan-
to plus ſozamina illa claudunt̄: q̄ paries v̄nū tunicā
ad parietē alterius ſue coopozioꝝ app̄. Sc̄inde er-
go veſicā z videbis eius colli carnoſum z muſculoſum: v̄-
t̄pibus determinatis q̄z q̄z: homo vult̄ expellat̄ v̄ri-
nā: z q̄ eſt neceſſariū retineret̄ retineat̄ eas. Et q̄z mu-
ſculoſi eſt eius colli ſi ic̄ndat̄ veſica in collo eius p̄ſo-
lidari poſſit v̄re: z in fundo nō. Colli eius aut̄ ſozatum
eſt ſozamine puo q̄z emittit̄ v̄rinā ad canalē virge: z
extra egredit̄. Nā illud colli ſtratum p̄ntuunt̄ eſt cū p̄-
putio virge v̄ potes videre: z ſic ip̄ſus veſice apparet̄
locus: quātitas: ſue colligantia: numerus: ſubſtantia: z iu-
amentū. Egredit̄ d̄ndimū p̄tū eius generē vel modo-
rū: v̄nū tūc p̄nt̄ que d̄r litatiſis. Nā in acuitate eius pot̄
generari lapis ex h̄ioꝝibus mudlaginoſis cōgregatis
in ea z adentatis a caliditate ſup̄ſus. Et h̄ic lapis en-
ratur cū diſſoluentibus ip̄m vel p̄ inſiſionē. Nā h̄ic la-
pis ſituato hōie debite ne poſſit ſe mouere ſedendo: z
cū digito poſtuo manū z cū manu illa poſta ſuper ſe-
mur z d̄nti ad colli veſice: z aduente ibi retinet̄: z po-
ſtea d̄ ſeri icſio in collo: z cū trabectozio violēt̄ ex-
trahit̄: z h̄c ſi lapis eſt magnus. ſi vero puus q̄ poſſit
p̄ canalē virge extrahi d̄z p̄ cōp̄ſſionē factā cū digitiſ
ex collo veſice aduē v̄ſq̄ ad virgā: z ſi nō egredit̄: euz
trabectozio paruo d̄z educi.

C De continuatione: z que circa eam narrantur.

Limo vero eſt virga p̄ntuata cū collo veſi-
ce carnoſo p̄ntuato multis ligamentis z cor-
dis: que oriunt̄ ab oſſe pectinis: cū neruis oz-
tis a nucha z tō valde ſenſibilibus z extenſibi-
lis eſt: p̄ntuata eſt cū cū maximo venis z arterijs oz-
tis a vena deſcendētē: z arteriā in loco vbi bifurcat̄ ad
duas anchaas: q̄z ad linguā z et̄ virgā veniūt maioꝝes
vene z arterie q̄z ad aliud membr̄z cuius quātitas.
Et ideo in loco periton involute ſunt ite vene z arte-
rie: z ſunt magne z ibi eſt locus ſue p̄ncipijs virge:
z propter hoc be vene ſunt ſicut radices virge: z propter
iſtas virge eſt tota cauernola: z ſue cauernofitates re-
plentur ventofitate generata in p̄dictis arterijs: z quā-
do ventofitate replentur erigitur virga. Et v̄ melius
anothomias eius videas. debes ſeparare eua femozis
z eleuare virgam cum veſica: z in inteſtino recto vel
ſine

ſine illo: z diuidere virgam per longitudines: v̄ſq̄ ad
eius canalē: z tunc in p̄ncipio eius apparebit̄ duo
ſozamina predicta: apparebit̄ etiam cauernofitates
eius. Et eſt h̄is vides quātitatem eius: q̄z quātitas ſi-
ue longitudiō eius eſt v̄nū palmi: ſicut longitudiō colli
matricis apparet̄ etiam ſubſtantia eius: q̄z neruoſa eſt:
p̄ter erit̄mitatem eius que vocatur p̄p̄ucium. Ap-
paret̄ etiam numerus partium eius: apparet̄ poſitio z
colligantia: figura vero oblonga: q̄z virga eſt in homi-
ne abſoluta: z non applicata ventri: ſicut in quadrupē-
dibus: z cauſa ſunt: homines in coeundonon cōiun-
gunt̄ fm̄ dorſales: ſed amplexando: z ſi cū virga ele-
uati inteſtiniū vel extremitatem inteſtini: recti: cuius
anothomiam dicitur ſupra: tunc cognoſce in illo inte-
ſtino ſue extremitate eius: que d̄ anus muſculos mo-
uentes ſue aperientes z contringentes. Et cōſidera
q̄z venas emozoidales que in extremitate eius ſunt
magis profundē ſicut in quibusdam periodiſ determi-
nantur aperiantur: z ſunt fluxus emozozidarum. Et in
his complet̄ eſt anothomia membrōꝝ naturalium
que in primo ventre continentur.

C De excoziatione medijs ventris: z que circa hūc dicitur h̄ic.

Iſo expediatis incipe excoziare ventrem medi-
um: v̄ſq̄ ad p̄ncipium colli: q̄z v̄ſq̄ ad p̄nci-
pium capitis ſunt membra ſpiritalia. Et no-
ta q̄ ſicut p̄ntuata iſta h̄s duplices partes. ſ̄
partes continentes z membra contenta: membra con-
tinencia ſunt membra pectorioꝝ: z membra pectorioꝝ
duplices partes. ſ̄ intrinſecē z extrinſecē. Extrinſecē q̄
d̄nt ſunt virgæ: z quedam laterales. directe ſunt ſine
vocalur partes furculæ: z iſte ſunt due furculæ. ſ̄ ſuperi-
or z inferior laterales vero partes vocalur latera p̄-
pectorioꝝ dextrum. ſ̄ ſiniſtrum. Intrinſecē autem partes
ſunt quinq̄z. ſ̄ ſcuta pinguedo. que note ſunt mamille:
muſculoſa: z cartilagineæ.

C De mammillis z earum figuris zc.

Mammillaram primo videas figuram: q̄z ſi-
garam habent eucurbitē z rotundam: q̄z de-
bent eſſe capacea ſanguinis qui debet cōuer-
ti in lac. Item q̄z v̄ ibi ponit̄ ſali. ſunt ſeura
cordis: z ideo debuit habere figuram tutam a nocumē-
tioris: talis autem eſt rotunda. Habuerunt autēz vt̄ papil-
las fetus nuper natus poſſet ſigere lac. Ex h̄is ſecūdo
videas ſubſtantiam: q̄z ip̄e carnes habet glandoſas: q̄z
ſanguis ſuperfluus bene decoctus in eis debet conuer-
ti in lac z iſta conuerſio eſt per inſtridationem eius:
z ideo carnem habuerunt glandoſam. Tertio videas
quātitatem: tamen primo ſcias q̄z in muliere ſunt ma-
ioꝝes q̄z in viro: q̄z in muliere ſunt ſacte p̄pter duo. v̄nū
eſt vt̄ generent lac. in viro autem non: z ideo in mulie-
re fuerunt magne. Item in muliere ſunt ſacte magne vt̄
caliditate quā recipiunt a corde ad cor̄ reducūt̄ re-
uerberando: z hoc eſt magis neceſſaria in mulieribus:
q̄z minus habent: que fuerunt in homine ſicut i om-
ni animali quod generat v̄nus vel duo. In animalibus
autem poligentes ſunt plures generantibus plures ſunt
mammille. Quino vide locum z colligantiam. primo
locum: nam in homine ſunt ſituatae in pectorē: z i alijs
animalibus non ſunt ſituatae in pectorē: z cauſa quare
in alijs animalibus non ſunt ſituatae in pectorē eſt vna
quam dat̄ ſal. capitulo p̄reallēgato: q̄z mammille ſunt
ſacte p̄pter generationem lactis. Lac autem genera-
tur ex ſuperfluitate ſanguinis bene digeſti. multa tamē
quātitas talio ſuperflui in alijs animalibus tranſit in

coctibus ſeu in generationem coctuum z dentium z
huiusmodi. Alia cauſa dat̄ Ariſtoteles in libro de
partibus animalium: q̄z alia animalia habent coſas ſi-
tibas antero: es quaſi adiuicem cōp̄licatas: z ideo
pectus habent ſtrictum p̄pter quod mammille eozus
in pectorē ſtrictum non poterunt locari: z ideo habue-
runt iuxta anchaas politeriores. S̄ ſunt animalia gene-
rantia v̄num tantum vel diſperſas per ventrem ſi gene-
rati: p̄tuz: vt̄ in porca z in cane. homo autem cum ha-
beat pectus latius habuit mammillas locatas in pecto-
re: q̄z cum hoc habuit iuamentū. nam lac habet in eis
generari ex ſanguine ſubtiliori: z bene digeſto: melior
autem digeſtio fit circa pectus in mammillis p̄pter
calorem exiſtentes in eis fortioꝝ: q̄z in omnibus alijs
paribus z p̄pter eandem cauſam natura ordinat̄
venas: que veniunt ad matricem: vt̄ ibidem dixit̄ ſal.
procedere totoꝝ ad hoc vt̄ ſanguis continue ſubtilite-
r: z bene digeſtatur. Secundum iuamentum ſunt: q̄z
ſunt ſicut ſcutum cordis z in homine cor z bene tute:
q̄z eſt fine tertium. Tertium iuamentum eſt: q̄z calidita-
tis ſue calorem recipiunt a membris ſpiritalibus: z
receptum reuerberant ad ip̄ſum: ſicut veſtimentum: vt̄
etiam ibi ponit̄ ſal. Et ex h̄is apparet̄ colligantia ear-
rū q̄z ip̄e colligat̄ ſunt cum corde z epate per venam
aſcendentem a qua iuxta ſerculam ramificatur rami:
qui deſcendunt ſupra dorſum: z inter coſtas tendūt ad
mammillas. Colligantur etiam cum matrice mediā-
bus venis que aſcendunt a matrice ad mammillas de
quibus dicitur eſt ſupra. Et iuamentis autem potes
videre nouenta.

C De quadam v̄ria muſculoꝝ z eozz meatibus zc.

Quādam muſculos ſunt muſculi: muſculos autem
omnes pectoris i anothomia illa diſcer-
nere non poteris: tamen non diſcernantur:
q̄z ſunt tames debent ſicre q̄z iſtoꝝum muſcu-
loꝝum quādas ſunt tantum dilatantes: z quādam dilatā-
tes z contringentes. Dilatantes tantum ſunt duo mu-
ſculi dyafragmatici ſunt in inferioꝝibus pectoris: ſit
etiam duo muſculoſi qui ſunt in collo. dyafragma dilata-
tur in parte inferiori: vbi eſt ſpacioſitas magna: ſed illi
qui ſunt in collo dilatant̄ hanc emittunt̄ ſuperiores que
eſt parua. Sunt etiam muſculi qui ſunt in dorſo vbi eſt
origo coſtarum: z incipiunt iuxta originem prime co-
ſte. Sunt z multi alijs muſculi parui. Muſculi vero qui
ſunt dilatantes z contringentes ſunt muſculi qui iter
coſtas ſunt locati: q̄z iter quaſilibet duas coſtas ſit duo
muſculi: quozum vnus habet v̄nū latitudine: z alijs
vnus tranſuerſales. Poſt muſculos ſunt oſſa. Oſſa autem
pectoris fuerunt parua: z non vnū continuum: vt̄ poſ-
ſit dilatari z contringit̄. magis debet eſſe in continuo mo-
tu. Sed ad motum localem z voluntarium requirunt̄
muſculi mouentes z requiruntur oſſa que ſunt ſuſten-
tacularum motionum. Et h̄c eſt cauſa quare iſte venter
non ſunt tantum muſculoſus vt̄ primus: nec tantum of-
ſuoſus vt̄ vltimus. Iſta q̄ oſſa fuerunt duplicia. ſ̄ coſte
z oſſa thoracis. Coſte ſunt duodecim. Septem vere: z
quinq̄z mendoſe. Tere ſunt que cum oſſibus thoracis
ſunt continue ad cooperiendum z complendum pec-
tus. Et cauſa quare vna coſta non attingit̄ alteram in
extremitatibus: eſt illa que dicit̄ eſt: vt̄ pectus poſſit
muloſo dilatari z contringit̄: oſſa tamen thoracis funt
ſeptem continue ad ſeptem coſtas vere. Inter tamen iſta
oſſa z coſtas ſunt cartilagineæ continue et vnū cū
alio. Et ex h̄is autem cartilaḡ nibus cum oſſibus ſolis
componitur vnū membr̄z q̄z vocatur furcula pecto-
rioꝝ: q̄z ad modum furculæ eſt bifurcata z figurata: z in

extremitate eius directa est qda scutalis cartilago vocata pomu granati. facta ad custodiendum os stomachi a lateribus aut in costis mendiosis sunt cartilaginee: vt mollis cum duro melior fiat puctio: vtz est qd oia ista melius apparetur si tictat pectus: vbi fit teneritates costarum: a latere dextro z sinistro: z tunc apparebunt tibi omnia que sunt interiora.

De panniculo pectoris.

Membra autem preta in pectore sunt pancreatici: cor z pulmo: z oia ab eis. pancreatici aut sunt tres. s. mediastinus qd diuidit pcauitate pectoris p mediu ab anteriori ad posteriora. p pte rea diuidit pulmonem p mediu. Et iste pancreaticus no est nervosus nec pinnus: z vere vnus vt alij. Et iste est factus vt fit suspensum fiat empima: hoc est qd aggregat sanies i pectore: villa sanies no regurgitat ad alia ptem: postea est pleura. Pleura aut est pancreaticus substantia durus z nervosus: in qritate magnus: coepit ois costas lateris: z lo colligantia hz cu oibus mēbris ois costas lateris: z lo colligantia hz cu oibus mēbris pteitis in pcauitate pectoris. Quamātra sit coopere mēbra pcedit: z vt ab ipso pancreatico pcedit: mēbro rū oia habeat. vt ponit Aui. Sen. pma. pmi cas. pati: maxie fit qd pleuresis est duplex. s. vera. z non vera. Tū vera est illa que fit in musculis q sunt intra costas cuius acumen est versus cutim extrinsecas. Vera fit in hoc pancreatico: z er substantia eius potes videre qd illud apostema: vt plimū est colericū pp qd ipm ptegru febrius acuta: febrius rōne loci ptegru: qd ppingus z vicinios cordi fit febrius illa acuta rōne huius calidi. Tūde et qd tale apostema pp sensibilitates pancreatici ptegru dolor ptingitūus lateris: qd hūc panniculo attrahuntur magis latera qd pte anterioris: s. pte anterior magis appropiat panniculo mediastino: z p pteera dolor ois p splemonia est anterior: iste lateralis. fit et qd coprimt pulmonem: z ipedit dilationem eius malicia anhelitus: tussis sequit tūc: qd eminentia apostematis stimulat z aliqua virulenta z erago que emanat ab ipso apostemate p porositates pancreatici: z hec est ca quare in pleuresi fit creatus in principio rubens: postea albus: aut saniosus fm qd mā maturat. Et iō appet in principio sububens inchoantē abbreuiat: vt ponit Dip. pmo apbozismoz: parotismoz z plitentialis. z ca est: qd tūc significat qd mā est subtilis: pancreatici est rarus z qd virtus est fortis. qd aut ista mā virulenta z saniosa p pulmones expellat z creatus in anothomia pulmonis declarabitur. Tertius pancreaticus est dyasfragma qd pot est dici musculis eritens i pte anteriori qd posteriori. Tū qrit ad ptem eius carnosus est pinnatus cū cartilaginibus costas mēdozas. Et in pte posteriori cū spondili duodecima et spondilibus renit: z eius vilitas fuit ex situ ei.

Prio vt diuidit spūalia a nālibus: ne a cibo hōas vi gelitūas z a fece vapores eleuati puenirent ad mēbra spūalia: qd ipeditur mentē z rōnez. Et ex hoc satis apparet: qd qd erigitūdi patit: vt apostema ledit mēz: iō alio homine vocati est eufrenia: qd frenū est mentis: sicut vocati est dyasonia ab Arist. qd zona zingens p mediu: no qd directe latitudinaliter cingat. s. oblique: vt dicitur est: z ca sine vilitas huius obligatis fuit illū qd dicitur fuit caplo de anothomia mirach: qd ex hoc cū mirach coprimunt hōa copulsiōes supfluitates in ite

stimo ac si eēt iter affides toxicularis cuiusdā. Quamāti vero ad ptem mediā eiusque: est nervosa z pancreatico colligati est cū pulmone: vt ipm moueat motu anhelitus mediātibus neruis: qd ad ipsum veniūt a cerebro z nucha. Et ex ipso appet qd viderificat est dyasfragma ab alio musculis: qd alij musculi in loco vbi obfusap plicant fuit cordoli: z in alio carnosio. dyasfragma vō est eōtrario. ca est: qd dyasfragma pncipali habet mouere pulmonem z nō costas: nūc aut oie musculi qritum ad cordā eius dē pinnuati: qd mēbro quo dō mouere: z cū alio qritū ad ptem eius carnosus. Et ex his appet qd fit figura eius: qd rotūda oblonga. appet et qd fit substantia eius: qd musculoza z cordofata: appet et qritas eius.

Iuuamenta sūt tria qd declarata patent ex dictis. Pmū est vt fit pncipiū motus anhelitus. Scdm est vt diuidat iter mēbra spūalia z nālia. Tertiu est vt inuet in testina z mirach ad expellendū: que in itestinis sūt cōtenta. Et ex lectio iuuamento appet qd ad apostema eius sequit alienatio mentis: sicut ad frenem. Signa distinctiua perquire a Gal. quō de interioribus. caplo de passionibus dyasfragmatis.

De corde z operatione eius.

Cor autem pancreatici appetit tibi pulmo in cuius medio existit cor: vel tati pncipū pulmōnis: vt ab ipso aere tractat refrigeret calor z ipm q in eo generat: z reperet calor: cordis pmo appet situs z locus: qd est medio anteriori z posteriori dextri z sinistri qritū ad cupidē eius declinans versus sinistru: qritū vero ad radicē eius versus dextrū: vt possit bene distillare calozē z ipm vltus dextrā ptem: qd calidior est debuit sinistru. Et est in medio pte rōnez z inferioris amotis z extremis: z sic fuit locatus: qd sicut pncipio z pma radiū oim mēbroz. Que fit colligantia eius ptegru appetit fuit appetit qritū sitas eius: qd nō nimis magnū necq pnum: magis tū est in homine qd in aliquo alio animalē eiusdem quantitatē: quia plus habet de caloze in eo: sicut figura tibi apparet: qd est figure pncipalis vel pyramidalis: hu iustmodi figure debet esse omne quod excedit ca soliditatis: qd p pteia figura pimi calidi est figura pyramidalis. Et etiam alia ratio: distinctio ventriculū eius z ortozum ab ipso. Quarto debes videre numerum partium eius: z ex hoc tibi apparet: que fit substantia eius: z complexio z iuuamentum. Numerus vero partium eius est: quia partium eius quedam sūt extra substantiam eius. Quedam vero sunt de substantia eius. Extra substantiam eius sunt: casula cordis: z vena sine pellicularis est dilatata malum: facta ad susendum cor z nocius: z ne contat qritum ab alijs mēbris in hōa sine expansione. Et causa quare non est continua cum corde fuit cor: in sui motu impediret propter aggregationem. fuit etiam alia causa vt cōtineret quandam aquositate: quia humectaretur cor: z rozaretur ne propter superflūū z continuū eius motum exticaretur. z ideo femp in hac casula reperitur aquositas: z ideo si exticaretur hec casula vel pncipū tali aquositate ad marectum deuenit: sicut si fit superflua i cecigantiam z tremorem z cardiacam passionem cadit cor: vt ponit Gal. qnto de infirmitatibus caplo. s. partea aut essentialē cordis: quedam fuit extrinseca que dā intrinseca. Extrinseca sunt pinguēdo additamenta cordis: sicut auricula cordis: z oia ad eo pinguēdo stari apparet in suspicte exteriori cordis pp hōe potius quā existat ex parte agētiū: qd pinguēdo generatur a frigido aut calido diminuto: cor aut calidissimū: sed generata

rata est pp finem: cor: propter vehementē z cōtinuū motū non ericetur. Additamenta cordis sunt qda ptes pellicularis: apte ad dilatandū z cōstringendū: geni te ad hoc: vt qrit in coepe nō generat multū de sanguine vel de spiritu in ventriculo sinistro dilate: vt continēant sanguinem multū vel ipm multū qritū dū gnat. Sed tu obijces sicut obijcit Gal. loco pallegato. Quare natura non ab ita cordis: qd postea pntere om nem multitudinē sanguis z ipm: sicut illa additamē ta: dco q causa fuit: qd spūs: sicut illa additamē ta: qd debilitatis virtutū ppter dispersionē spūs. Et p pta aialia que hōt corda magna sunt membra: vt lepus z ceruus. Scdm causa fuit: qd cum non semp generet in nob multa quātitas spūs: z etiam sanguinis cum cor fuisse magnū: vt plurimū cōcauitas cordis extitisset vacua: sed qd iste auriculē pnt facilius cōtrahi qd non sunt repletētibz nō erit vacuitas. Itē euitat p dōrostrā. Que aut sit oia a corde subsistentē apparet. partea aut intrinseca cordis sunt ventriculi cordis: dextre. s. z sinistre z medie. Sicut igitur cor pmo in pte dextre z in cipe a cupidē ei: sic qd aliam partem non tangat: s. s. latere ventriculi medie dextre: z tūc occurrit tibi ita tū ventriculus dextre: z vidēbis in eo duo osticia: qritū vnus est versus epaz: z est osticium per quod ingreditur vena chilis: z est osticium maritūm: qd per hoc osticium cor trahit sanguinem ab epate: z ipsum expellit ad oia alia mēbra: z qd p istud osticium hz plus trahit qd expellit: ordinatū natura vt clauderet hōa restrictionē: qd expelleret: z aperire qrit cor dilatatur z atrahit tria hostiola: que aperunt ab extra ad intra: z qritū idem osticū fit est expulsiō sanguinis perfecte dextre: z hō non tōt expellatur: qd aliqua quantitas expellit ad pulmonē: ita ps vnus transit in spūs: oia nūc natura ne illa hostiola essent multus depresso: z vt pfecta clausione non claudat. Tota tamen vna. Prio qd sensus tibi declarat qd vena chilis hz origine sua a corde: qd substantia cordis est continua: z ipsum non ptransit: z est maxima iuxta cor sicut stirps arboris: z scdm aduerte qd ab ista vena anteq concavitatem cordis aduerte qd ab ista vena anteq concavitatem cordis in grediat dicitur vena que circūcirca radicē cordis circulat: z ab ea oriunt rami dispersi per substantias cordis: z ex hac vena nutritur cor. Ex sanguine huius vene: postea vero versus pulmonem est aliud osticium vene arterialis que potat sanguinē ad pulmonē a corde: cum pulmo deserviat corde p modum vicius vt recipēnter: cor ei transmittit sanguinem: per hac venam: que vocat vena arterialis: quia potat sanguines arterialis: qd habet duas tunicas: z habuit duas tunicas. pmo qd vadit ad mēbrum qd existit in pino mo: z secundo qd potat sanguinem valde subtilē z colericum: vt igitur: non euaporat: z vt nō scindatur hec vena: ipsa habet duas tunicas quare est dicta vena arterialis: z in osticū isto vel istius vene sunt tria hostiola que aperitū ab itra ad extra: z clauduntur ab extra ad intra perfecta clausiōe. quia per hoc osticū cor tantum dē expellere a le hōa constrictiōis: z non dē retrahere aliqd hōa dilatatiōis. hoc vilo scinde ventriculū sinistram: ita qd in medio remaneat pies in q est ventriculus medius: z tunc stant tibi apparet cōcauitas ventriculi sinistri cuius pies est densior z ipso hostio pariete ventriculi dextri. Et hoc fecit natura ppter tria. Pmo qd hic ventriculus qd continere spiritū: dextre vero sanguinem: sanguis aut granio: est spiritū ppter qd rōne contentoz plus aggrauaret pars dextera qd sinistra: z ideo cor nō fuisse equalis stature: vt illa esset eqūis ponderis fecit parietem sinistru grossio

tem: vt recompenaret sua gravitate gravitatis sanguis. Alia causa est qd dē continere spūs: qd facile est resoluibilis. Cū igitur nō resoluat partes sunt spūs. Tertia est: qd hic ventriculus generare dē spūm ex sanguine spūs aut generatur ex sanguine a forti caliditate subtilitate: z euaporante. fortior autē est caliditas: qrit et in mā: z subo densior. In concavitatem autē eius circa radices sunt duo osticia: vnū est osticium arterie dextre qd dē adortū: qd immediate a corde oriatur. qd est pncipūm originis oim arteriarū q sunt in coepe: z p ista transmittit cor ipsum supra sanguinē in ipso gnat ad oia mēbra qrit cōstringitur: z p pta ordinant in pncipio istū osticij tria hostiola densa valde q pfecta clausiōe clauduntur ab extra ad intus: z apertū ab intus ad extra: z osticium hoc est valde p pndum. Aliud est osticium arterie venalis que vadit per arteria: qd vaporem potat. dicitur venalis q tū hz vnū quātū: qd nā non fuit multum sollicita dē custodia eius qd per ipsas transit qd est vapor capinosus vel aer que attrahit cor a pulmone: z qd per ista venā cor attrahit z expellit nā osticij: hōe potat tū duo hostiola: que pfecta clausione nō clauduntur: z sunt hostiola ista multū eleuata: vt apodicti parietē cordis qrit expellit z transmittit spūm ne per ipsum spiritū expellatur. Et ista illa mirabilia opera nature sicut mirabile est opus ventriculi medie. Nam iste ventriculus nō est vna pcauitas: sed est plures pcauitates: pte late magis in parte dextre qd in sinistra ad hoc vt sanguis q vadit ad ventriculū sinistru: a dextro: qd debeat fieri spiritus continue clausiōe: qd subtilitatis. eius est pparatio ad generationē spūs: z nā transmittit aliqd p mēbra in vltima aliqua nūq transmittit illud ociose: sed p pndum libo ad formā qd dē suscipere: vt frequer potit Gal. in libro de iuuamentis: vt in qnto de venis miseratice. z hoc de partibus substantiālibus cordis. Alie sunt partes que sunt oie: z illa sunt quattuor. s. vena chilis: vna arterialis: arteria adortū: arteria vcalis: z duo vana dnt ad pulmonē: cuius anothomiam statim videas. De vna vna substantia z numero partium eius z ex quot valis componitur.

Dictio aliquo modo apparet potest substantia pulmonis z numerus partium eius: nā ipse compositus est ex triplici valere: carne molli z panniculo: z vna triplici. Ex vena arteriali: que oit ex dextro ventriculo cordis: que potat sanguinem nutriturum pulmonem. Scdm ad extra arteria venali que oit ex sinistro ventriculo potat vas potes capinosos ad pulmonem: z apertans aeres ad cor a pulmone. Tertio est trachea arterialis: que ad pulmonem potat aere: z ab ipso ad extra potat: z h va cōueniunt oia in hoc q pmo quando ad pulmonem euenierit in duos ramos diuiduntur. Vnus vadit ad ptem dextram eius: alter ad sinistram: z quilibet eozum iterum diuiditur in duos ramos magnos: quoz vnus vadit ad partem superiorem pulmonis: z alter ad partem inferiorem: postea oimnes vadunt de diuidēdo vsq ad ramos capillares z minimos z adiuicē continua tū z intexturatur sicut rete: z componunt sicut rete substantiam pulmonis: z sicut vena epatis substantiam eius: z scias q rami trachee arterie sicut iuxta ramos vnae arterialis: vt claudunt ab eo z iuxta ramos arterie venalis vt aere: transmittant ad arteriam venalē vt cum potret ad cor: z a corde vadit ad arteriam tracheam: Itē tamen vna vel rami qui sunt inter has sunt ita stricti vt fite inuū sanguinē: z pnt aeri intrant z exērit: z ideo si dilatant supflue pot fieri exitū sanguinis sine

Que vo est in medio de funis brachij z retinet locum
 eois siue baflice post venas musculos multos notab:
 z cordas multas magnas z grossas quaru anothomi
 am pfecta in tali corpore no laboret inuenire: s; in cor
 pore eritico ad solem p rriennius vt alias monstari
 z nunez eoz pfecte declarari z anothomia tallum:
 z musculoz brachij z manus z pedus scripsi i lectura
 qua feci sup hmo scdo z tertio z quarto de iuuamen
 tis. Elena igit carnositatem totam vsq; ad ossa: z pmo
 inuenies os qd vocat aduortio: vtz est ramē q; supra
 doctam siue pectus a latere posteriori est spatula hns
 figuram similem ad modū spatule lignee: qd os latum
 est inferius: vt pectus z costas no ipediat: stricti vero
 est superior vt aduortio firmet: z io in eius extremo
 superiori hz aliqua cōcauitatem supscialem ad modū
 cōcauitate rotunde: in qua vt reuoluat aduortiozium si
 tuata est extremitas rotunda aduortioz: cuius caput p
 mū est rotundū locatum in piffide ossis spatule: postea
 in medio obliquar vsus domesticas ptem vt plicatio z
 amplexio rez fit possibilis. Extremitas aut hz quasi du
 as eminentias: q; duobus scilicet hz magis supra quanda
 cōcauitatem in qua ingrediē extremitas scilicet inferio
 ris: que facta est ad modū infri haurienti aqua: vt fir
 mior sit cōiunctio z colligantia: z io distocatio raro z
 difficulter fit in hac iunctura. Et qm sit raro est q; bene
 possit restaurari: z foete inferius est longius superio
 r: q; cōiunctio est q; illud qd sustentat aliez fit longi
 us: z maius: eo q; sustentat: ambo tñ pueniunt: q; sunt
 grossiora in extremitate q; in medio qd ab extremita de
 bent oriū ligamentā: z iunctura: z in medio debent si
 tuari musculi: z foete superior no pcedit directe: inferius
 inferius: vt fit causa cōplicitōis manus z brachij: post
 ista duo scilicet est rasetia: cuius ossa fuerunt purificata:
 vt possit manus in planta eius plicari z cōtrahi ad cō
 tinendum res fluidas z currentes: z fuerunt ossa eius
 octo in duabus aciebus: in qualibet acie quattuor: pos
 tea sunt ossa pectinis denominata sic forma z figura
 pectinis. z sic sunt quattuor: que corrident quattuor di
 gitis: nam pollicis no rident aliq; os pectinis q; pollex
 no est in eadem acie euz alijs digitis: postea sunt digiti
 quoc; in quoz quocunq; videbis carnem in pte dome
 stica vt possit cōplicari ad capiendū: z ex duricie ossū
 eoz non ledant p frictionem. Al lateribus et eoz est
 multa caro vt iter ipos cōplicatos no accidat vacuitas
 aliqua. Et pte vero siluestri no est tanta multitudo car
 nis: q; digiti no cōiungunt versus ptem siluestrē. Post
 carnem vero sunt corde quarū vnaque; ppta ad pro
 priā venit iunctura: z illa que ad suporem venit iunctu
 ram ingrediē p medū inferioris corde: q; egate eaz no
 potēt fit tuta a nocitū: z pp hoc supior magis est pro
 fugioz inferioris: q; longius huius procedere. Itē no
 equat eam ne tumor z lepitudo fiat in digitis. no autē
 procedit in aliquo laterum: q; ossi proprio os coniungit
 in medio directe. non a latere.

De esse ossium z gbus in locis dirigunt z c.
 Luno aut deuenimus ad ossa que sunt fun
 damenta totius z suppotatia omnia: z sunt
 ossa inferiora: ante ramē q; ad ossa peruenia
 mus excozia cūtem subtilissime vt inuenias
 venas duas descendentes: que ramificate sunt a trun
 co vene chilis descendentes: que qm erit in fine spondi
 liū renū iudificat in duos ramos: quoz vnus trāsibit
 ad tibia dextrā: z alter ad sinistra qd fit videre ad sen
 sum: z eodem nō ramificat arteria descendēs: postea
 qlibet illoz tunicozū ramificat in duos magnos ra
 mos: quoz vnus directe descendit per domesticam p
 tem tibie vsq; ad digitos pedis: z hec vocatur saphi
 na que propter directionem suam fleuoribomata euacu
 at a membris naturalibus: z genitalibus: vti a matri
 ce renibus testiculis z hmoi z appet supra genu z in
 fra supra caucalis: z infra in calcaneo: z apparet in pe
 cunia pedis alius ramus obliquar z ingrediē iuxta iun
 cturam scie: z io vocat sciatia: z pp obliquationē quā
 hz circa has iuncturas fleuoribomata magis euacuat
 in passionibus iuncturaz: z appet in oibus predictis
 locis. In parte tñ siluestri: postea elena musculos z cor
 das: z vide ossa. Et pmi est os femoris supra qd fabri
 cati sunt spondiles docti: z per pns totum corpus. In
 parte inferiori hz piffidem quanda: in cuius cōcauitate
 cocara est extremitas rotunda cāne core que vertebrā
 vocat: z in medio amboz in parte anteriori est quoda
 dam ligamentū qd alio noie pot vocari strabz: etiā qm
 hoc vel pmi resilit foras: ut necesse est botem claud
 care: q; crus hoc elongat z firmari nō potest: nec totus
 pot bene suporari: necesse est vt crus taceat: q; vne
 que pertransit inferius p oppressionem: z obliqua
 tionem quodāmodo oppilat: is non pfecte z iunctura
 hec istoz ossium vocat scia: vnde dolor eius vocat scia
 tiens: postea videbis os qd notat cāne core qd est ma
 ius oibus ossis: que sunt in corpore: qd esse sustentamē
 ti totius corporis: qd pcutat in habuit magnam: vt
 esset leue: z vt multū medullam retineret: z q; melius
 sustentare pot qm no fiat perpendicularis: s; qm fm
 extre ma plicatū est versus domesticam: z in medio plicatū
 est z cōextū: hinc est qd no est rectū oinos: sed fm mo
 dū dictū post ipsum in iunctura genu sunt duo scilicet tri
 bie versus tñ ptem anteriorē in iunctura illa est os qd
 vocat patella factū ad modū patelle vt iunctura fit for
 toz facta ex ligamentis ac fit per modū fissile ligata:
 z foete maius est in domestico z grossius: q; illud hz
 magis oibus corporis sustentare. minus aut z subtilius
 est in pte siluestri nō perueniens ad iuncturā: q; factus
 est tñ vt fit appodiamentū maioris. Post ista duo so
 scilia est os cui ista ptiuant qd iuncturā capb siue ca
 vicule nominatē ab osse illo qd capb nominat: z est os
 calcanei fabricatū depressum z grossum quadrangu
 latū. vt possit bene figi z firmare toto: z propter fixationē
 bonam z vt qm figit cutim ad terrā: nō atterat natura
 cutim grossam callosam multa sub ipō posuit. Postea
 est nauiculare qd est factum ad modum nauicule qua
 drangulare oblongum. Postea est rasetia qd cō
 positū est ex tribus ossibus: non ex octo sicut rasetia ma
 nus: q; pes no os ita pluribus motibus moueri ad ali
 qd retinendum vt manus: sed propter fixationem habu
 it tñ tria. Postea est pecten. qd compositum est ex qu
 o: q; pollex positus est in eadem parte cum alijs: post
 hec sunt ossa digitoz quatuordecim: q; qlibet eoz digi
 tozū hz tria ossa: z pollex habz duo: z tunc erunt ossa
 pedis. xvij. Quot autē z qui sunt musculi z corde
 magis potēt videri in homine excitato q; recenter su
 spenfo: sicut alias declarari ad sensum qm lege libri de
 iuuamentis membroz tñ: tñ scias q; corde extenden
 tes digitos pedis oziuntur a musculari qui sunt in tibia
 in parte siluestri sed trahentes digitos oziuntur a mu
 sculari: qui sunt in planta pedis: nam pars inferioris
 pedis fuit carnis multum propterea vt pes magis fir
 geretur z cutis ab ossibus ad terram non alteretur: z
 ideo in planta pedum rationabilis musculi contrahen
 tes digitos fuerunt locati: sed extendentes digitos nō
 poterunt locari in parte superiori: q; pars superioris
 esse exarmata ne aggrauer pedem.

Incipit

Incipit tractatus Rasis de egritudinibus pueroz
 z eorum cura qui appellatur piactica puerorum.

De febribus puerorum.
Sabafati accidit pueris z forte accidit in fa
 cie z in capite z generatio eius est propter
 multitudinē sanguinis z humiditatem ca
 tis z signū eius est vulnera parua ex quib;
 erit humor qui expandit in facie z in capi
 te: z cū eis accidit prius qm puer plan
 git vigilat: z querit: z in capite cura corrigido ei
 bū nutritio: deinde tonde caput pueri cū psiloro: de
 de suppone desup folia atriplicis: qm forte curat p b
 m qm ista folia solum veniunt: aut pone desup istū vn
 quentum. Unguentum valens ad sabafati que acci
 dit in capite: Recit. ceruse litargiri. s. v. li
 xing d cineribus vitii. s. iij. olei ro. s. i. cere. s. v. liquesat
 cera cū oleo ro. z terant medicie: z pficiant cū vitellio
 duoz oioz assis. Deinde vngue cum eo caput pueri.

De sanitate puerorum.
Passio que dicitur sanitas mellis est spēs sabafati
 z itic sup vulnere apparet qdā squame z scilicet cuti
 cus cus magno parum: z erit ex eis qd que mel: z ca
 ra eius est vt quotidie tondat caput z abluatur euz
 aq; mentastri z maiorane z faturegie: deinde vngatur
 cū isto vnguento. Acipe litargiri. ceruse. añ. aur. s. i. salis
 ris z argenti viui: aurei. i. olei rosati auris. s. i. salis
 acetis parē vnā miscantur z cōficiantur cū oleo rosato z
 aceto donec fiat vnguentū: z vngue euz eo caput manet
 z caput abluat cum illa aqua.

De magnitudine capitis puerorum.
Accidit qdāda pueris q; exeat cum magno capite
 z post eritū augmentum vltra mensuram debitam.
 q; videt puer. cuius caput adeo augmentabatur in lō
 gitudine z latitudine q; corpus eius suffere non pote
 rat. z non cessant augmentari quousq; motū est puer.
Magnitudo aut capitis aut erit ex ventositate gene
 rata in ossibus capitis: aut ex aggregatione aque inclu
 se in eo que non inuenit viam exitus: z incipit in cura
 eius purgando caput nutritio cū bieribus magna z ca
 neat ab omnibus cibis generantibus ventositatem z
 superflua grossa: deinde incipias in eius cura cū eis q
 mituantur in naribus pueri: sicut de oleo amigdalarū
 amaraz: aut de oleo anetino aut de ben optimo: aut d
 aqua maiorane: z si fit curatus sufficit. Sin autē po
 ne super caput emplastrum de olibanō: sarca colla sera
 pino gummi amigdalarū: si sanatus fuerit sic sufficit.
 Sin autē acipe alsum vel alsumabum z pissa cum ter
 sta sua donec fiat quasi vnguentum. misce cum eo parū
 olibanū z pone super totum caput post rasuram: z per
 mittit aliquo diebus. Ista medicina refringit caput z
 redire facit ad mensuram debitam: deinde mitte in na
 ribus eius. fel lupi vel cerebri z parus myrris vel am
 bze z fac hoc in quolibet mēse. Paritas capitis si fue
 rit naturalis non curatur.

De inflatione ventris pueroz.
Multoties accidit eis cum magnitudine capitis in
 flatio ventris: z cura eius est q; acipiat myrrā z aloē
 z crocum z cōficiantur euz aqua faraliar: z pone sup
 caput z fit cum inflatione ventris in magnitudine capi
 tis macerati corpus. Acipe anileum. s. v. auellanarū.
 s. vii. anis. z feniculi aurei. i. terantur z extrahat ab
 eis oleum deinde immitte naribus vsq; ad. s. iij. z vng
 ue caput z mitte in naribus: z da bibere nutriti cū lacte.
De inflammatione puerorum.
Sternutatio accidit in cerebro vel in tunica eius: z
 signū eius est q; oculi pfundantur z supereminet vobis.

Cura eius est q; ponas super cerebuz folia portulacae
 aut rasurā cucurbitae cū oleo ro. z farina ocediant vng
 ue caput cum vitello oio z oleo.

De vigiliis puerorum.
Vigilie accidunt pueris in prima etate ex corruptio
 ne lactis: z cura eius est vt mittatur in naribus pueri
 oleum violatum cum croco aut oleum anetinum cum
 succo lactuce: z vngue caput z stomachus cū lisis oleis
 z fit sollicitudo nostra in correctione lactis. z da sugere
 firrupum papaueris z vngue timpora z frontem cum
 oleo oij z croco.

De epilepsia puerorum.
Epilepsia accidit duob; modis: aut nascitur puer cū
 ea: z est ex malitia complexionis naturalis in cerebro
 humide aut frigide. Aut erit eis accidentalis: z si na
 turalis est qm cum ea nascitur. Signū accidentalis est
 qm aduenit post partuz. z cura nalis est obseruatio die
 te: qm cum mutauerit etate sanabitur ab ea: aut nō
 fuerit sanus fecabitur euz vsq; ad mortē: z curatio acci
 dentalis est sollicitudo circa corruptionem lactis: vtz
 caput z corpus nutritio purgatur: z caueat ab oib; ci
 bitus gñantibus flegmat: nō lactatur puer nisi in ea q
 titate qua possit digerere vel miter z mitte in narib;
 medicinas calidas: z odoet affari fetidam z trnas z
 vngue cum oleis calidib; z suspende peniam in collo
 eius: z liga ad collum eius lapidem smaragdū: z non
 accidit eis epilepsia z si durauerit post hoc da tyriaca
 cum magnum.

De quadam passione que dicitur myrra.
De quadā passione que dicitur myrra: hoc infir
 mitas accidit pueris in prima etate frequenter: z signū
 eius est plactus magnus multo timor: in somno: z vi
 gilia augmentatur calor: z ex ore eius egreditur odor
 fetidus: z causa huius egritudinis est acceptio lactis
 plus q; possit digerere. Et cura eius est in correctione
 lactis: q; detur dyaplasia diamaquam quotidie sexta
 pars dyagme. cum lacte: z precipua medicina est in B
 tyriaca magna.

De sane aurium puerorum.
De humiditate fluente in pueris ab auriculis: hec in
 firmitas accidit pueris in pma etate ex humiditate ce
 rebri. Et cura eius est vt mittatur in eis auriculis li
 cinium bombacium antiquum z cum fuerit humor
 penum extrahatur z aliud nitus mittatur: est forte euz
 hoc tantum curatur. finantem acipe alumen z distolue
 cum vino z litinge in licinio z itromite: humor. n.
 deficiabitur. aut acipe croc. z nitrum contere cū aqua
 z aceto z itromite.

De veneno fluente de aure.
De veneno z hoc accidit pueris et vltica vel plaga
 accidente in auricula. sufficit eis intrmittere mel bulli
 cum aqua: purgat enim venenū ab auriculis: aut
 accipe folia myrrae aut galie z distemperat cum oco
 z itromitret.

De morbo oculozum in pueris.
De egritudinibus pueroz in oculis: accidit pueris i
 vobis diuersitas egritudinū: z ex eis est inflatio z clau
 sura palpebrarum: z forte hoc accidit ex medicinis sti
 pificis que mulieres ponunt super capita puerorum:
 sicut alhanna z huiusmodi: quonias superflua capitis
 conuertitur ad oculos: z forte accidit eis ex fluxu mae
 calide z frigide. Et cura huius egritudinis est q; rubor
 est in facie z calor in fronte: vt accipias succum myr
 the z folioz rosaz. añ. s. croci myrrae. añ. s. i. z. pul
 verisa z confice cum aqua faralliarū z lacte muliez
 z superpone oculis z fronti quotidie renouado quo
 usq; agiant

Faint, illegible text in the upper left quadrant of the page.

Septimo de ...
Quinto de ...
Quarto de ...
Tercio de ...
Secundo de ...
Primo de ...

Faint, illegible text in the upper right quadrant of the page, continuing from the left page.